

SRPSKO-ENGLESKI RJEČNIK EKONOMSKIH I RAČUNOVODSTVENIH TERMINA

PODGORICA
MONTENGRO
2004

USAID/Montenegro Economic Reform Project
USAID Crna Gora – Projekat ekonomskih reformi

SERBIAN-ENGLISH ECONOMIC AND ACCOUNTING DICTIONARY

BEARINGPOINT
BALSICA 30,
81000 PODGORICA
CRNA GORA
SERBIA & MONTENEGRO
TEL 081 231 730
FAX 081 231 738

Introduction

This document was developed by BearingPoint with funds from USAID. It is intended to assist speakers of English and Serbian to discuss matters relating to business, economics and accountancy by providing equivalent words, phrases and terminology along with some basic definitions in both languages. Some cross references are also provided.

The materials used come from a number of sources listed at the end of each section. Where a number of definitions exist the simplest one or two have been used in order to minimize the overall size and complexity of the document.

The document has five parts. The two deal with General Economic and Business terminology. The other two deal with Accounting terminology. The last is an index of the terms used.

Uvod

Ovaj dokument je pripremio BearingPoint uz pomoć sredstava koje je obezbijedio USAID. Namijenjen je olakšavanju komunikacije među licima koja govore engleski ili naš jezik, a razmatraju pitanja vezana za poslovnu aktivnost, ekonomiju ili računovodstvo. Dokument sadrži odgovarajuće riječi, fraze i terminologiju zajedno sa nekim osnovnim definicijama datim na oba jezika. Takođe su date i definicije fraza koje sadrže pomenute riječi.

Materijali koji su korišćeni za njegovu izradu potiču iz raznih izvora koji su navedeni na kraju svakog odjeljka. U slučajevima kada postoji više definicija, korišćena je jedna ili dvije za koje se smatralo da su najjednostavnije, da bi se smanjila veličina i složenost samog dokumenta.

Dokument se sastoji od pet cjelina. Dvije od njih pokrivaju opštu ekonomsku i poslovnu terminologiju. Naredne dvije pokrivaju računovodstvenu terminologiju. U posljednjoj je dat pregled korišćenih termina.

Srpski – Engleski – Ekomske definicije	Serbian – English Economic Definitions.....	4
Srpski – Engleski – Računovodstvene definicije	Serbian – English – Accounting definitions.....	64
Engleski – Srpski – Ekomske definicije	English – Serbian Economic Definitions.....	68
Engleski – Srpski – Računovodstvene definicije	English – Serbian Accounting Definitions.....	119
Indeks - Index		131

Additional copies of the dictionary are available from the offices of BearingPoint in Podgorica in Paper format or in floppy disk.

Kopiju rječnika možete dobiti na zahtjev u kancelariji BearingPoint-a u Podgorici u papirnom ili elektronском формату.

BEARINGPOINT
BALSICA 30,
81000 PODGORICA
CRNA GORA
SERBIA & MONTENEGRO TEL
081 231 730
FAX 081 231 738

A

Adaptivna očekivanja	Teorija o tome kako ljudi formiraju svoje projekcije o budućnosti. Pretpostavka je da oni to rade koristeći prošle trendove i greške u sopstvenim ranijim predviđanjima.	Adaptive expectations	A theory of how people form their views about the future. It assumes they do so using past trends and the errors in their own earlier predictions.
Ad-valorem porezi	Ad-valorem porezi su porezi koji se naplaćuju kao procenat vrijednosti robe i usluga. VAT je primjer ad-valorem potereza, jer se naplaćuje po stopi od 17.5%.	Ad-valorem taxes	Ad-valorem taxes are taxes that are charged as a percentage of the value of the good or service. VAT is an example of an ad-valorem tax as it is charged at 17.5%.
Agregatna ponuda	Agregatna ponuda je ukupna količina ponudena na svakom nivou cijena. To je zbir svih roba i usluga proizvedenih u ekonomiji u datom vremenskom periodu. Postoje određene rasprave između kejnesijanaca i monetarista oko toga šta određuje nivo agregatne ponude. Kejnesijanci su dokazivali da je ponuda određena nivoom agregatne ponude, dok su klasični ekonomisti slijedili Say-ov zakon koji dokazuje da je agregatna ponuda određena faktorima ponude.	Aggregate supply	Aggregate supply is the total quantity supplied at every price level. It is the total of all goods and services produced in an economy in a given time period. There is some dispute between Keynesians and Monetarists about what determines the level of aggregate supply. Keynesians argued that supply was determined by the level of aggregate demand, while classical economists followed Say's Law which argued that aggregate supply was determined by supply-side factors.
Agregatna potražnja	Agregatna potražnja je ukupna potražnja u ekonomiji. To je zbir svih željenih izdataka u bilo koje vrijeme svih grupa u ekonomiji. Glavne grupe koje troše jesu potrošači (potrošnja), preduzeća (koja troše na	Aggregate demand	Aggregate demand is the total demand in the economy. It is the total of all desired expenditure at any time by all groups in the economy. The main groups who spend are consumers (consumption), firms (who spend

	investicije), vlada (izdaci vlade) i inostrani (izvoz). Ukupna agregatna potražnja je stoga:		on investment), government (government expenditure) and overseas (exports). Total aggregate demand is therefore:
Akcelerator	Teorija akceleratora navodi da je nivo neto investicija određen stopom promjene nacionalnog dohotka. Ako se nacionalni dohodak povećava po rastućoj stopi, onda će rasti i neto investicije, ali kada se stopa rasta uspori, neto investicije će se smanjivati. Doći će do interakcije između množioca i akceleratora koja može uzrokovati veće fluktuacije u trgovinskom ciklusu.	Accelerator	The accelerator theory suggests the level of net investment is determined by the rate of change of national income. If national income is growing at an increasing rate then net investment will also grow, but when the rate of growth slows net investment will fall. There will be an interaction between the multiplier and the accelerator that may cause larger fluctuations in the trade cycle.
Aktiva	Stvari koje imaju mogu donijeti zaradu ili neku drugu vrijednost njihovom vlasniku.	Assets	Things that have earning power or some other value to their owner.
Amortizacija	Mjera trošenja i habanja kapitalne opreme ili ostalih poluproizvoda.	Depreciation	A measure of the wear and tear that affects capital equipment or other intermediate goods.
Anticiklične politike upravljanja potražnjom	Vidjeti politike upravljanja potražnjom	Counter-cyclical demand management policies	See demand management policies
AS-AD Analiza (analiza agregatna ponuda-agregatna potražnja)	Ova teorija objašnjava stagflaciju (visoke stope i nezaposlenosti i inflacije) i ilustruje razloge zbog kojih se implikacije politike nalaze odvojeno u klasičnoj ekonomiji i Kejnesijanskoj ekonomiji.	AS-AD Analysis	This theory helps explain stagflation (high rates of both unemployment and inflation) it illustrates the how and why of policy implications found separately in Classical economics and Keynesian economics.
Autonomna potrošnja	Potrošnja koja se odvija nezavisno od nacionalnog dohotka.	Autonomous Expenditure	Expenditure that takes place independent of national income.

B

Bilans plaćanja (BP)	Količina sopstvene valute koja se odliva iz zemlje (na primjer za nabavke, ali i za poklone i transfere između preduzeća) minus iznosi koji se prilivaju.	Balance of payments (BP)	The quantity of its own currency flowing out of the country (for purchases, for example, but also for gifts and intrafirm transfers) minus the amount flowing in.
Bruto domaći proizvod	BDP (GDP) je mjera nacionalnog dohodka. To je ukupna vrijednost svih roba i usluga proizvedenih u datom vremenskom periodu (obično godina dana) isključujući neto prihod od nekretnina iz inostranstva. Može se mjeriti kao ukupni prihod, izdaci ili proizvodnja.	Gross Domestic Product	(GDP) is a measure of National Income. It is the total value of all goods and services produced over a given time period (usually a year) excluding net property income from abroad. It can be measured either as the total of income, expenditure or output.
Bruto domaći proizvod (BDP)	Tržišna vrijednost svih finalnih roba i usluga proizvedenih u datom vremenskom periodu.	Gross Domestic Product (GDP)	The market value of all final goods and services produced in a given time period.
Bruto investicije	Investicije koje uključuju dodatke zalihamama kapitala, kao i zamjenu amortizovanog kapitala.	Gross Investment	Investment that includes additions to the capital stock as well as the replacement of depreciated capital.
Bruto nacionalni proizvod (BNP)		Gross national product (GNP)	
Brzina	Koliko puta dati kvantitet novca promijeni vlasnika u datom vremenskom periodu (odnos izdataka u tom vremenskom periodu i date mjere novčane ponude).	Velocity	The number of times a given quantity (stock) of money changes hands in a given time period (the ratio of expenditure in that time period to a given measure of the money supply).
Brzina opticaja	Koliko puta je Euro potrošen, ili obrnut u određenom vremenskom periodu. Brzina utiče na iznos ekonomske aktivnosti koju	Velocity of circulation (V)	The number of times a euro is spent, or turns over, in a specific period of time. Velocity affects the amount of economic activity

	proizvede data novčana ponuda.		generated by a given money supply.
--	--------------------------------	--	------------------------------------

C

Cijene faktora	Plaćanja za faktore proizvodnje (zakup, plate, kamata i dobici).	Factor Prices	The payments made to the factors of production (rents, wages, interest, and profits).
Ciklična nezaposlenost	Promjene nezaposlenosti pripisane cikličnom ponašanju u ekonomskoj djelatnosti.	Cyclical Unemployment	Changes in unemployment attributed to cyclical behavior in economic activity.

D

Deflacija	Opadanje agregatnog nivoa cijena u nekom definisanom vremenskom periodu.	Deflation	A decline in the aggregate price level over some defined time period.
Deflaciona fiskalna politika	Korišćenje nivoa javne potrošnje i oporezivanja za smanjivanje nivoa agregatne potražnje u ekonomiji. Deflacione fiskalne politike mogu uključivati: povećanje kamatnih stopa. Otvorene tržišne operacije	Deflationary fiscal policy	Using the level of government expenditure and taxation to reduce the level of aggregate demand in the economy. Deflationary fiscal policies could include: Increasing interest rates Open market operations
Deflaciona monetarna politika	Korišćenje kamatnih stopa i ostalih monetarnih politika za smanjivanje nivoa agregatne potražnje u ekonomiji. Deflacione monetarne politike mogu uključivati:	Deflationary monetary policy	Using interest rates and other monetary policies to reduce the level of aggregate demand in the economy. Deflationary monetary policies could include:
Deflacione politike	Politike za smanjivanje nivoa agregatne potražnje u ekonomiji i usporavanje stope rasta proizvodnje. Ovo može biti neophodno zbog rastuće inflacije ili značajnog deficit-a bilansa plaćanja. Vlada može koristiti deflacione fiskalne politike ili deflacione monetarne politike.	Deflationary policies	Policies to reduce the level of aggregate demand in the economy and slow down the rate of growth of output. This may be necessary because of increasing inflation or a significant balance of payments deficit. The government could use either deflationary fiscal policies or deflationary monetary

			policies.
Deflacioni jaz	Postoji kada u ekonomiji postoji nedovoljna potražnja da bi se moglo doći do potpune ravnoteže zaposlenosti. Drugim riječima, ne kupuje se dovoljno da bi se obezbijedili poslovi za sve koji žele da rade.	Deflationary gap	Exists when there is insufficient demand available in the economy to generate a full-employment equilibrium. In other words there is not enough being bought to provide jobs for everyone who wants them.
Devalvacija	Smanjenje vrijednosti valute zemlje u odnosu na valute ostalih zemalja. Kada zemlja devalvira svoju valutu, roba koju uvozi postaje skuplja, dok njena izvozna roba potaje jeftinija i time konkurentnija	Devaluation	Lowering of the value of a country's currency relative to the currencies of other nations. When a nation devalues its currency, the goods it imports become more expensive, while its exports become less expensive abroad and thus more competitive
Devizni kurs	Vrijednost domaće valute izražena u odnosu na stranu valutu ili korpu stranih valuta.	Exchange Rate	The value of a domestic currency expressed in terms of a foreign currency or basket of foreign currencies.
Devizni kurs	Cijena jedne valute izražena u odnosu na drugu valutu.	Exchange rate (E)	The price of one currency stated in terms of another currency.
Direktni porezi	Porezi na dohodak.	Direct taxes	Taxes on income.
Dobrovoljna nezaposlenost	Postoji kada su ljudi izabrali da ne rade, jer smatraju da plate u postojećoj ravnoteži nisu dovoljno visoke da opravdaju njihov rad. Oni se mogu opredijeliti za primanje beneficija. Klasični ekonomisti smatraju da bi bilo koja nezaposlenost koja se održi na duži rok bila dobrovoljna, pošto bi ekonomija automatski nagnje ka potpunoj zaposlenosti. Nivo dobrovoljne nezaposlenosti prikazan je u donjem dijagramu:	Voluntary unemployment	Exists when people have chosen not to work because they do not feel that wages at the existing equilibrium are high enough to justify them working. They may prefer instead to receive benefits. Classical economists argued that any unemployment remaining in the long-term would be voluntary as the economy would automatically tend towards full-employment. The level of voluntary unemployment is shown in the diagram below:
Dohodak		Income (Y)	

Društveni troškovi	Zbir privatnih troškova i bilo kojih eksternih troškova. Takođe vidjeti Eksternalije.	Social costs	The total of private costs and any external costs. See also Externalities.
Državni izdaci ili potrošnja	Državni kapitalni izdaci i tekući državni izdaci	Government expenditure or spending (G)	Government capital expenditure and Government current expenditure
Državni troškovi kapitala	Potrošnja države na investicionu robu. Ovo podrazumijeva potrošnju na stvari koje traju određeni vremenski period. Ovo može uključivati ulaganja u bolnice, škole, opremu i puteve.	Government capital expenditure	Government spending on investment goods. This means spending on things that last for a period of time. This may include investment in hospitals, schools, equipment and roads.
Državni zapisi	Državni zapisi su oblik kratkoročne državne pozajmice. Kada državi privremeno nedostaju sredstva, ona će emitovati državne zapise. Veličina emisije zavisi od potrebnih sredstava. Zapisi su obećanje da će se platiti (IOU) i obično dospijevaju nakon 91 dana. nude se na tržištima novca putem nedjeljnih tendera.	Treasury Bills	Treasury Bills are a form of short-term government borrowing. When the government is a little short of funds temporarily they will make a Treasury Bill issue. The size of the issue depends on how much they need. The Bills are a promise to pay (an IOU) and usually mature after 91 days. They are offered to the money markets by a weekly tender.
Dugoročna proizvodnja	Proizvodna aktivnost u kojoj svi faktori proizvodnje mogu varirati u kvantitetu. Preuzeće ima slobodu da zamjeni ove faktore ili proizvodnju kako bi smanjili troškove.	Long Run Production	Production activity where all factors of production may vary in quantity. The firm has the freedom to substitute among these factors or production in attempts to minimize costs.

E

Efekat dohodka	Reakcija potražnje potrošača za robom i uslugama zbog promjena kupovne moći koja drži relativne cijene stalnim (vidjeti Efekat substitucije).	Income Effect	A reaction of consumer's demand for goods or services due to changes in purchasing power holding relative prices constant (see Substitution Effect).
----------------	---	---------------	--

Efekat supstitucije	--Reakcija potražnje potrošača za robom na osnovu promjena relativnih cijena koja održava konstantnim kupovnu moć (ili korist) (vidjeti Efekat dohodka).	Substitution Effect	--The reaction of a consumer's demand for goods based on changes in relative prices holding purchasing power (or utility) constant (see Income Effect).
Egzogena (objašnjavajuća) varijabila	Varijabila čija se vrijednost utvrđuje izvan modela u kome se ona koristi. Takođe se koristi naziv parametar.	Exogenous (explanatory) variable	A variable whose value is determined outside the model in which it is used. Also called a parameter.
Ekonomija obima	Dešavaju se kada su veća preduzeća sposobna da smanje troškove svojih jedinica. Ovo se može desiti zbog različitih razloga. Veće preduzeće može biti u stanju da kupuje u većem obimu, može efikasnije organizovati proizvodnju i može povećati kapital jeftinije i efikasnije. Sve ovo predstavlja ekonomije obima.	Economies of scale	Occur when larger firms are able to lower their unit costs. This may happen for a variety of reasons. A larger firm may be able to buy in bulk, it may be able to organise production more efficiently, it may be able to raise capital cheaper and more efficiently. All of these represent economies of scale.
Ekonomска renta	Razlika između onoga što faktor proizvodnje zaradi (prihod) i onoga što bi trebao da zaradi kako bi se zadržao u svojoj sadašnjoj upotrebi. To je drugim riječima iznos koji faktor zarađuje preko i iznad onoga što bi mogao zarađivati u svojoj drugoj najboljoj alternativnoj upotrebi (transferna zarada).	Economic rent	The difference between what a factor of production is earning (its return) and what it would need to be earning to keep it in its present use. It is in other words the amount a factor is earning over and above what it could be earning in its next best alternative use (its transfer earnings).
Ekspanzivna fiskalna politika	Vidjeti Fiskalna politika.	Expansionary fiscal policy	See fiscal policy.
Ekspanzivna monetarna politika	Vidjeti Monetarna politika.	Expansionary monetary policy	See monetary policy.
Eksternalije -	Dešavaju se kada postupci preduzeća ili pojedinaca imaju posljedice po druge ljudi. U slučaju negativnih eksternalija,	Externalities -	Occur where the actions of firms and individuals have an effect on people other than themselves. In the case of negative

	<p>eksterni efekti su troškovi za druge osobe. One su poznate kao eksterni troškovi. Mogu postojati eksterni troškovi proizvodnje i potrošnje. Ako ove troškove dodamo privatnim troškovima dobijamo ukupne društvene troškove. Najčešći primjer eksternih troškova su stvari kao što je zagađenje, gdje ljudi koji su izvan preduzeća mogu snositi zdravstvene posledice i druge probleme.</p> <p>U slučaju pozitivnih eksternalija, eksterni efekti su korist za druge ljudi. One su poznate kao eksterne koristi. Može biti eksterne koristi i od proizvodnje i od potrošnje. Ako se ovo doda privatnim koristima, dobijamo ukupne društvene koristi.</p>		<p>externalities the external effects are costs on other people. These are known as external costs. There may be external costs from both production and consumption. If these are added to the private costs we get the total social costs. The most common example of external costs are things like pollution where people other than the firm may bear the health costs and other problems.</p> <p>In the case of positive externalities the external effects are benefits on other people. These are known as external benefits. There may be external benefits from both production and consumption. If these are added to the private benefits we get the total social benefits.</p>
Eksterne koristi	Vidjeti Pozitivne eksternalije	External benefits	See Positive externalities
Eksterni troškovi	Vidjeti Negativne eksternalije	External costs	See Negative externalities
Elastičnost potražnje na cijenu	Kada procenat promjene kvantiteta potražnje premašuje procenat promjene tržišne cijene.	Price Elastic Demand	When the percentage change in quantity demanded exceeds the percentage change in market price.
Elastičnost potražnje na cijenu	<p>Mjera reagovanja potražnje na promjenu cijene. Ako se potražnja promijeni više nego što se promijeni cijena, robu opisujemo kao elastičnu na cijenu. Ako se potražnja promijeni manje nego što se promijeni cijena, robu opisujemo kao neelastičnu na cijenu.</p> <p>Formula za izračunavanje tačne brojke je:</p>	Price elasticity of demand	<p>The measure of the responsiveness of demand to a change in price. If demand changes by more than the price has changed, we describe the good as price-elastic. If the demand changes by less than the price has changed we describe it as price-inelastic. The formula for calculating the exact figure is:</p>
Elastičnost	Mjera osjetljivosti traženog kvantiteta na	Price Elasticity	A measure of sensitivity of quantity

potražnje na cijenu	promjene tržišne cijene.	of Demand	demanded to changes in market price.
Elastičnost potražnje na dohodak	<p>Mjeri koliko nivo potražnje reaguje na promjenu dohodka. To je važan dio informacije, pošto pomaže prilikom prognoziranja porasta potražnje uz porast ekonomije. Elastičnost dohodka računamo pomoću sljedeće formule:</p> <p>Elastičnost potražnje na dohodak = % promjena potražnje /% promjena nivoa dohodak</p> <p>Ako je brojka veća od jedan, onda se proizvod opisuje kao 'elastičan na dohodak' ili osjetljiv na dohodak. Ovo znači da će potražnja rasti više od nivoa dohodka. Ako je brojka manja od jedan, onda se proizvod opisuje kao 'neelastičan na dohodak' i potražnja će rasti manje od nivoa dohodka.</p>	Income elasticity of demand	<p>Measure of how responsive the level of demand is to a change in income. It is an important piece of information as it helps them to predict how much the demand will grow as the economy grows. We calculate the income elasticity from the following formula:</p> <p>Income elasticity of demand = % change in demand /% change in the level of income</p> <p>If the figure is greater than one then the product is described as 'income-elastic' or income-sensitive. This means that demand will grow by more than the level of income. If the figure is less than one, then the product is described as 'income-inelastic' and the demand will grow less than the level of income.</p>
Elastičnost potražnje na dohodak	Mjera osjetljivosti kvantiteta potrebnih za promjene u dohodku potošača.	Income Elasticity of Demand	A measure of sensitivity of quantity demanded to changes in consumer income.
Endogena varijabila	Varijabila izazvana jednom ili više varijabilama sadržanim u modelu koji se procjenjuje.	Endogenous variable	A variable caused by one or more variables contained within the model being evaluated.

F

Faktori koji podsticu	Promjene koje utiču na nivo troškova preduzeća. One mogu izazvati inflaciju	Cost-push factors	Changes that affect the level of costs of a firm. These may then cause cost-push
-----------------------	--	-------------------	---

troškovima	podstaknutu troškovima. Faktori koji podsticaju troškove mogu biti promjene plata, promjene deviznog kursa koji mijenja cijenu uvoznih sirovina, ili možda promjene u oporezivanju.		inflation. Cost push factors may be changes in wages, changes in the exchange rate which change the price of imported raw materials or perhaps changes in taxation.
Fiksna nerezidentna investicija	Dodaci postojećim postrojenjima i opremi koja se koriste u proizvodnji roba i usluga.	Fixed nonresidential Investment	Additions to the existing stock of plant and equipment used in the production of goods and services.
Fiksna residentna investicija	Dodaci postojećim zalihamama stanova koji se koriste za obezbjeđivanje stambenih usluga stanju.	Fixed Residential Investment	Additions to the existing stock of housing used to provide housing services.
Fiksni troškovi proizvodnje	Oni troškovi proizvodnje koji su kratkoročno nezavisni od nivoa proizvodnje.	Fixed Costs of Production	Those costs of production that are independent of production levels in the short run.
Finalna roba i usluge	Roba i usluge koje se kupuju za direktnu potrošnju.	Final Goods and Services	Goods and services that are purchased for direct consumption.
Finansijsko posredovanje	Oblik indirektnog finansiranja, gdje institucija (banka) nastupa kao posrednik kako bi se smanjili troškovi transakcije i olakšalo pozajmljivanje i kreditiranje.	Financial Intermediation	A form of indirect finance where an institution (a bank) acts as an intermediary to reduce transactions costs and facilitate borrowing and lending.
Finansiranje	Javlja se kada vlada konvertuje kratkoročne hartije od vrijednosti u dugoročne. Ako vlada prodaje više dugoročnih hartija od vrijednosti, onda će to smanjiti likvidnost banaka. Ovo će smanjiti njihovu sposobnost većeg kreditiranja. Finansiranje, stoga, djeluje kao kontraktivna monetarna politika. Prekomjerno finansiranje je kada vlada prodaje više hartija od vrijednosti nego što je neophodno. Ovo je, takođe, kontraktivna monetarna politika.	Funding	Arises when the government convert short-term securities into long-term ones. If the government sell more long-term securities then this will reduce the banks' liquidity. This in turn will reduce their ability to lend more. Funding therefore acts as a contractionary monetary policy. Over-funding is when the government sell more securities than necessary. This also is a contractionary monetary policy.

Fisher-ova jednačina razmjene	<p>Fisher-ova jednačina javlja se u raznim oblicima, od kojih je najčešći: $MV = PT$ gdje je: M iznos novca u opticaju V brzina opticaja tog novca P prosječni nivo cijena T broj transakcija koje se odvijaju</p> <p>Ova jednačina će uvijek biti tačna. Na najjednostavnijem nivou, možete zamisliti ekonomiju koja ima ponudu novca od €5. Ako se tih €5 u prosjeku koristi 20 puta godišnje, proizvelo bi €100 potrošnje. U Fisher-ovoј jednačini, gornje M bilo bi jednako €5, V jednako 20 i PT bi bilo €100. Ovih €100 moglo bi se sastojati od, recimo, 100 transakcija od €1 svaka. PT bi se, stoga, mogao smatrati ekvivalentom Nacionalnih izdataka.</p>	Fisher equation of exchange	<p>The Fisher equation appears in various guises, but the most common is: $MV = PT$ where: M is the amount of money in circulation V is the velocity of circulation of that money P is the average price level and T is the number of transactions taking place</p> <p>This equation will always be true. At its simplest level you could imagine an economy that has a money supply of €5. If this €5 is on average used 20 times in a year, it will have generated €100 of spending. In the Fisher equation above M would be equal to €5, V equal to 20 and PT would be €100. This €100 could be made up of, say 100 transactions of €1 each. PT can therefore be thought of as equivalent to National Expenditure.</p>
Fiskalna politika	<p>Upotreba javnih izdataka i oporezivanja da bi se pokušalo uticati na nivo ekonomske aktivnosti. Ekspanzivna (ili reflacijska) fiskalna politika može značiti: smanjenje nivoa direktnog ili indirektnog poreza, povećavanje javnih izdataka</p> <p>Efekat ovih politika bio bi podsticanje veće potrošnje i jačanje ekonomije. Kontraktivna (ili deflaciona) fiskalna politika može biti: povećanje oporezivanja – bilo direktnog ili indirektnog</p> <p>smanjenje javnih izdataka</p>	Fiscal policy	<p>Use of government expenditure and taxation to try to influence the level of economic activity. An expansionary (or reflationaly) fiscal policy could mean: cutting levels of direct or indirect tax increasing government expenditure</p> <p>The effect of these policies would be to encourage more spending and boost the economy. A contractionary (or deflationary) fiscal policy could be: increasing taxation - either direct or indirect cutting government expenditure</p>

	Ove politike bi smanjile nivo potražnje u ekonomiji i pomogle da se smanji inflacija.		These policies would reduce the level of demand in the economy and help to reduce inflation.
Fiskalna prepreka	Efekat koji inflacija ima na prosječne poreske stope. Ako se poreske olakšice ne povećavaju u skladu sa inflacijom, dok se dohodci ljudi povećavaju zbog inflacije, onda će oni preći u visoku poresku grupu, tako da će se uvećati njihov poreski račun. Međutim, njima je zapravo gore, jer je inflacija poništila njihove povišice, dok je njihov poreski račun veći. Država dobija više poreza, a nije morala da poveća poreske stope	Fiscal drag	The effect inflation has on average tax rates. If tax allowances are not increased in line with inflation, and people's incomes increase with inflation then they will be moved up into higher tax bands and so their tax bill will go up. However, they are actually worse off because inflation has cancelled out their pay rise and their tax bill is higher. The government is getting more tax and hasn't had to increase tax rates
Frikcijska nezaposlenost	Kada neko izgubi svoj posao (ili odluči da ga napusti), onda će trebati da potraži drugi posao. Ako ima sreće brzo će naći posao, ali se može desiti da će mu za pronalaženje posla trebati više vremena. Prosječno će svakome trebati određeni vremenski period za pronalaženje odgovarajućeg posla. Ovim se stvara nezaposlenost, dok oni traže posao. Što efikasnije tržište poslova pronalazi odgovarajuće poslove ljudima, to će ovaj oblik nezaposlenosti biti manji. Međutim, ako su informacije nesavršene i ljudi nisu obaviješteni o raspoloživim radnim mjestima koja bi im mogla odgovarati, onda će frikcijska nezapolenost biti veća.	Frictional (search) unemployment	When somebody loses their job (or chooses to leave it), they will have to look for another one. If they are lucky they find one quite quickly, but they may be unlucky and it may take some time. On average it will take everybody a reasonable period of time as they search for the right job. This creates unemployment while they look. The more efficiently the job market is matching people to jobs, the lower this form of unemployment will be. However, if there is imperfect information and people don't get to hear of jobs available that may suit them then frictional unemployment will be higher.
Frikcijska nezaposlenost	Nezaposlenost koja postoji kao prirodna posledica tržišne aktivnosti kada su pojedinci u procesu traženja drugog posla.	Frictional Unemployment	Unemployment that exists as a natural consequence of market activity where individuals are in-between jobs.

Funkcija proizvodnje	Tehnička povezanost između određenog nivoa faktora inputa i odgovarajućeg nivoa proizvodnje.	Production Function	A technical relationship between a certain level of factor inputs and the corresponding level of output.
----------------------	--	---------------------	--

G

Geografska nepokretnost	Situacija gdje se resursi ne kreću slobodno od jedne do druge lokacije. Naročito je problem izražen kod rada, pošto ljudi nerado mijenjaju mjesto boravka zbog posla, što može biti uzrok nezaposlenosti.	Geographical immobility	A situation where resources do not freely move from one location to another. It is particularly a problem with labour as people are often reluctant to relocate for work, and it may therefore be a cause of unemployment.
Gini koeficijent	Precizan način mjerjenja pozicije Lorencove krivulje. Da bi izračunali Gini koeficijent, mjerimo odnos površine između Lorencove krivulje i linije pod uglom od 45 stepeni i ukupne površine ispod linije od 45 stepeni.	Gini coefficient	A precise way of measuring the position of the Lorenz Curve. To work out the Gini coefficient we measure the ratio of the area between the Lorenz Curve and the 45 degree line to the whole area below the 45 degree line.
Granica proizvodnih mogućnosti	Veza između dvije vrste proizvodnje koja definiše razmjenu koja postoji prilikom alokacije resursa iz proizvodnje jedne robe u proizvodnju druge.	Production Possibilities Frontier	A relationship between two types of output defining the tradeoff that exists in allocating resources from production of one good to the other.
Granična korisnost	Zadovoljenje koje potrošač dobija potrošnjom jedne dodatne jedinicu neke robe ili usluge.	Marginal Utility	The satisfaction a consumer receives by consuming one more unit of some good or service.
Granična sklonost potrošnji	Granična sklonost potrošnji (GSP) je proporcija poslednjeg zaradenog € koji se utroši na potrošnju. Na primjer, ako osoba zaradi €1 više i potroši 60p od toga, onda je GSP 0.6.	Marginal propensity to consume	The marginal propensity to consume (MPC) is the proportion of the last € earned that is spent on consumption. For example, if a person earns €1 more and consumes 60p of it, then the MPC is 0.6.
Granična sklonost	Dio svakog dodatnog dolara prihoda datog za potrošnju.	Marginal Propensity to	The fraction of each additional dollar of income devoted to consumption expenditure.

potrošnji		Consume	
Granična sklonost trošenju	Dio svakog dodatnog dolara prihoda datog za bilo koju vrstu trošenja (t.j., potrošnju, investiranje, vladu ili neto izvoz).	Marginal Propensity to Spend	The fraction of each additional dollar of income devoted to any type of spending (i.e., consumption, investment, government, or net exports).
Granična stopa poreza	Granična stopa poreza je stopa poreza plaćena za naredni zarađeni €. U slučaju poreza na dohodak, ovo će se povećati kada osoba pređe iz jedne grupe u sljedeću. Za detaljniji pregled sistema poreza na dohodak u Velikoj Britaniji, može se pogledati objašnjenje poreskog sistema.	Marginal rate of tax (t)	The marginal rate of tax is the rate of tax paid on the next € earned. In the case of income tax this will increase as a person moves from one band to the next. For more details on the UK income tax system, you may want to look at the explanation of the tax system.
Granična stopa supstitucije	Stopa po kojoj potrošač može zamijeniti kvantitet jedne robe drugom, zadržavajući svoj nivo koristi konstantnim.	Marginal Rate of Substitution	The rate by which a consumer may substitute a quantity of one good for another holding his/her level of utility constant.
Granični prihod	Prihod koji preduzeće ostvari prodajom jedne dodatne jedinice robe ili usluge.	Marginal Revenue	The revenue generated to a firm by selling one more unit of a good or service.
Granični troškovi	Trošak proizvodnje jedne ili više jedinica robe u kratkom roku. Mjera troškova oportuniteta varijabilnih inputa u njihovoj sljedećoj najboljoj upotrebi.	Marginal Costs	The cost of producing one more unit of a good in the short run. A measure of the opportunity costs of the variable inputs in their next best use.

I

Imovina koja ne proizvodi dohodak	Nešto što ima vrijednost koja ne proizvodi dohodak, niti tok prihoda.	Non-Income Producing Asset	Something of value that does not generate any income or revenue stream.
Implicitni deflator cijena	Odnos između Nominalnog BDP i Realnog BDP.	Implicit Price Deflator (IPD)	The ratio between Nominal GDP and Real GDP.
Indeks cijena potrošačkih	Ponderisani prosjek cijena reprezentativne tržišne korpe roba i usluga koji predstavlja	Consumer Price Index	A weighted average of the prices of a representative market basket of goods and

dobara	obrazac potrošnje u nekom osnovnom vremenskom periodu.	(CPI)	services that represents consumption patterns in some base time period.
Indirektni porezi	Indirektni porezi su porezi na izdatke. Primjeri indirektnih poreza uključuju VAT i poreze na alkohol, duvan i benzin.	Indirect taxes	Indirect taxes are taxes on expenditure. Examples of indirect taxes include VAT and taxes on alcohol, tobacco and petrol.
Inferiorna roba	Roba za koju se traženi kvantitet smanjuje kada se poveća dohodak potrošača (postoji inverzna veza između traženog kvantiteta i dohodka).	Inferior Good	A good where quantity demanded decreases when consumer income increases (there is an inverse relationship between quantity demanded and income).
Inflacija	Ustaljeni porast opštег nivoa cijena. Drugim riječima, to je stopa po kojoj rastu cijene. Može se odmjeravati mjesечно, kvartalno ili godišnje. Obično se mjeri prema Indeksu cijena na malo.	Inflation	A sustained increase in the general price level. In other words it is the rate at which prices are increasing. It can be measured either monthly, quarterly or annually. It is usually measured by the Retail Price index.
Inflacija	Povećanje nivoa cijena u nekom definisanom vremenskom periodu.	Inflation	An increase in the price level over some defined time period.
Inflacija potražnje	Ako postoji višak nivoa potražnje u ekonomiji, ovo će uzrokovati povećanje cijena. Ova vrsta inflacije se naziva inflacijom potražnje i Keynesijanci smatraju da je jedan od glavnih uzroka inflacije.	Demand-pull inflation	If there is an excess level of demand in the economy, this will tend to cause prices to rise. This type of inflation is called demand-pull inflation and is argued by Keynesians to be one of the main causes of inflation.
Inflacija troškova	Javlja se kada troškovi preduzeća porastu i kada, kako bi ih nadoknadili, oni moraju podići svoje cijene. Povećanje troškova može se javiti uslijed povećanja plata, ili povećanja cijena sirovina.	Cost-push inflation	Occurs when a company's costs rise and to compensate they have to put their prices up. Cost increases may happen because wages have gone up or because raw material prices have increased.
Inflacijski jaz	Javlja se kada postoji previše potražnje u ekonomiji. Ovaj višak nivoa potražnje dovodi do inflacije potražnje.	Inflationary gap	This occurs when there is too much demand in the economy. This excess level of demand will tend to lead to demand-pull inflation.

Instrument tržišta novca	Kratkoročni (manje od 10 godina) dužnički instrument.	Money Market Instrument	A short term (less than 10 years) debt instrument.
Intermediarne robe i usluge	Robe (ili usluge) koje se koriste za proizvodnju ostalih roba (t.j., investicione opreme).	Intermediate Goods and Services	Goods (or services) used to produce other goods (i.e., capital equipment).
Interval povjerenja	Interval koji se koristi za procjenu podesne (mozda vjerovatne) veličine parametra populacije. Pruža procijenjeni opseg vrijednosti (izračunat od datog seta podataka uzorka) koji ima navedenu vjerovatnoću da sadrži parametar koji se procjenjuje. Najčešće se koriste intervali pouzdanosti od 95% i 99% koji imaju vjerovatnoće .95 i .99 da sadrže parametar. Širina intervala povjerenja pruža određene indikacije o tome u kolikoj smo nezvjesnosti vezano za nepoznati parametar populacije. Intervali povjerenja su informativniji od običnih rezultata testova hipoteza (gdje odlučujemo da 'odbacimo nullu hipotezu' ili da 'ne odbacimo nullu hipotezu') jer pružaju opseg vjerodostojnjih vrijednosti za nepoznati parametar.	Confidence interval	Interval used to estimate the likely size of a population parameter. It gives an estimated range of values (calculated from a given set of sample data) that has a specified probability of containing the parameter being estimated. Most commonly used are the 95% and 99% confidence intervals that have .95 and .99 probabilities respectively of containing the parameter. The width of the confidence interval gives some indication about how uncertain we are about the unknown population parameter. Confidence intervals are more informative than the simple results of hypothesis tests (where we decide 'reject the null hypothesis' or 'don't reject the null hypothesis') because they provide a range of plausible values for the unknown parameter.
Investicija	Promjene postojećeg iznosa kapitala ili poslovnih zaliha.	Investment	Changes to the existing capital stock or business inventories.
Investicija (I)	Kupovina investicione opreme. Kao što je kupovina mašina, opreme i fabrika koje su preduzeću potrebne za proizvodnju. Obično se dijeli na dva dijela:	Investment (I)	Purchase of capital equipment. Such as the purchase of machines, equipment, factories that firms need to enable them to produce. It is usually split into two parts:
IS-LM analiza	Napredna Kejnesijanska ekonomija koja integriše tržište proizvoda (IS) i finansijsko	IS-LM Analysis	Advanced Keynesian economics that integrates the product market (IS) and

	tržište (LM) pokrivajući funkciju novca i kamatnih stopa.		financial market (LM) covering the role money and interest rates.
Istraživanje i razvoj	Novac utrošen na pokušaj razvoja novih proizvoda. Važno je da preduzeća na ovo utroše značajne iznose, ako žele da budu ispred konkurenčije i da lansiraju nove i inovativne proizvode.	Research and development	Money spent on trying to develop new products. It is vital that firms spent a significant amount on this if they are to stay ahead of the competition and be able to launch new and innovative products.
Izazvati deflaciјu	Namjerno smanjiti nivo ekonomске aktivnosti. Ovo će vjerovatno biti neophodno, jer postoji previelik nivo potražnje što vodi inflaciji potražnje. Deflacione politike mogu uključivati smanjenje javne potrošnje, povećanje poreza ili povećanje kamatnih stopa.	Deflate	To deliberately reduce the level of economic activity. This is most likely to be necessary because there is an excess level of demand and this is leading to demand-pull inflation. Deflationary policies could include cutting government expenditure, increasing taxes or raising interest rates.
Izazvati reflaciju	Pokušaj povećanja nivoa ekonomске aktivnosti. Ovo generalno znači korišćenje reflatornih politika.	Reflate	To try to boost the level of economic activity. This generally means using reflationary policies.
Iznos kapitala	Broj akcija odobrenih za emitovanje statutom kompanije, uključujući obične akcije i prioritetne akcije.	Capital stock (K)	The number of shares authorized for issuance by a company's charter, including both common stock and preferred stock.
Izvoz	Robe i usluge koje jedna zemlja proizvede i proda drugima. Suprotno uvozu, jak izvoz je neophodan za pozitivni trgovinski bilans	Exports (X)	Goods and services one country produces and sells to others. The opposite of imports, strong exports are necessary to have a favorable balance of trade

J

Javna roba	Roba koje se ne bi nabavljala u čistom sistemu slobodnog tržišta. Ovo je zato što je to roba koja ima dvije posebne karakteristike: Nije rivalitetna – potrošnja jedne osobe ne	Public goods	Goods that would not be provided in a pure free-market system. This is because they are goods that display two particular characteristics:
------------	--	--------------	---

	<p>smanjuje količinu raspoloživu drugima. Nije isključiva – kada se roba dostavi, nemoguće je sprječiti ljude da je troše, čak iako je nisu platili.</p> <p>Primjer ovoga je policija. Nemoguće je naplatiti ljudima korišćenje policije, pošto se u cijeloj zemlji održava red u isto vrijeme. Takođe, ako policija kontroliše jednu osobu, to ne znači da se neće kontrolisati i druge osobe.</p>		<p>Non-rivalry - consumption by one person does not reduce the amount available for others.</p> <p>Non-excludability - once the good is provided it is impossible to stop people consuming it even if they haven't paid.</p> <p>An example of this is police. It is impossible to charge people for police as they consume it as the whole country is being policed at once. Also one person being policed does not stop others being policed.</p>
Javni dug	<p>Ukupni iznos još uvijek neizmirenih pozajmica koje je akumulirala država. To je ukupni iznos koji država duguje pojedincima ili institucijama. Javni dug će se svake godine uvećavati za iznos novih pozajmica, a smanjivati za iznos otplaćenog duga.</p>	National Debt	<p>The total amount of borrowing accumulated by the government that is still outstanding. It is the total amount that the government owes to individuals and institutions. Each year the National Debt will rise by the amount of the PSNCR, and fall by the amount of debt that is paid off.</p>
Jedinstvena elastična potražnja	Kada je procenat promijene traženog kvantiteta potpuno jednak procentu promjene tržišne cijene.	Unitary-elastic Demand	When the percentage change in quantity demanded is exactly equal to the percentage change in market price.
Jedinstveni porez	Vidjeti Porez po jedinici	Unitary tax	See per-unit tax

K

Kamatna elastičnost potražnje za investicijama	<p>Reagovanje investicija na promjene kamatnih stopa. Ako se kao rezultat promjene kamatnih stopa ne javi promjene u investiranju, to bi opisali kao neelastičnost na kamatu. Međutim, ako promjena kamatnih</p>	Interest elasticity of demand for investment	<p>The responsiveness of investment to changes in interest rates. If as a result of interest rates changing there is almost no change in investment we would describe it as interest-inelastic. If however, a change in</p>
--	---	--	--

	stopa izazove značajnu promjenu u investicijama, onda bi to opisali kao elastičnost na kamatu.		interest rates brought about a significant change in investment we would describe it as interest-elastic.
Kamatna stopa	Vidjeti Stopa kamate	Interest rate (i)	See Rate of Interest
Kamatna stopa	Cijena novca. To je ekstra iznos koji treba platiti kada se pozajmljuje novac ili ekstra iznos koji štediša primi kada stavlja svoj novac sa strane za budućnost.	Rate of interest	The price of money. It is the extra proportion that has to be paid when borrowing money or the extra that a saver receives when putting their money aside for the future.
Kapitalni gubitak	Pozitivna razlika između prodajne cijene aktive i njene kupovne cijene.	Capital gain	A positive difference between the sale price of an asset and its purchase price.
Kapitalni gubitak	Negativna razlika između prodajne cijene aktive i njene cijene kupovne cijene.	Capital Loss	A negative difference between the sale price of an asset and its purchase price.
Kapitalni izdatak	Vidjeti državni kapitalni izdaci	Capital expenditure	See government capital expenditure
Kapitalni račun (KR)	Dio bilansa plaćanja koji pokriva međunarodnu kupovinu i prodaju aktive, uključujući direktne strane investicije, portfolio investicije, kredite i depozite banaka, hartije od vrijednosti i imovinu u stranoj valuti	Capital account (CP)	The part of the balance of payments that covers international purchases and sales of assets, including foreign direct investment, portfolio investment, bank loans and deposits, securities and foreign currency holdings
Kejnesijanska ekonomija	Razvio je John Maynard Keynes, a zasniva se na pretpostavci da je je agregatna potražnja za proizvodnjom primarni izvor nestabilnosti poslovnog ciklusa. Primarna implikacija politike je da će se ekonomski nestabilnost brzo širiti bez intervencije vlade. Kejnesijanska ekonomija i njene implikacije na politiku potrebnih intervencija vlade dobro se uklapa sa liberalnim političkim stavom da je vlada rješenje za društvene probleme.	Keynesian Economics	Developed by, John Maynard Keynes, rests on the presumption that aggregate demand for production is the primary source of business-cycle instability. The primary policy implication is that economic instability will run rampant without government intervention. Keynesian economics and its policy implications of needed government intervention fits well with a liberal political view that government

			is the solution to society's problems.
Klasična ekonomija	Bazira se na mišljenju da fleksibilne cijene obezbjeđuju tržišnu ravnotežu, tako da se održava potpuna zaposlenost u proizvodnji. Primarna implikacija politike je da za održavanje ekonomske stabilnosti nije potrebna intervencija države.	Classical Economics	Based on the notion that flexible prices ensure market equilibrium so that full employment production is maintained. The primary policy implication is that government intervention is not needed to maintain economic stability.
Koeficijent deficita		Deficit ratio (B/Y)	
Koeficijent determinacije (R2)	<p>Procenat varijabilnosti u zavisnoj varijabili objašnjen nezavisnom varijabilom.</p> <p>Koeficijent determinacije, koji se kreće između 0 i 1, ukazuje na podesnost regresivnog modela. On pokazuje proporciju ukupnog odstupanja zavisne varijabile, što je objašnjeno regresivnim modelom. R2 od 1 ukazuje da model objašnjava sva odstupanja zavisne varijabile. R2 koji je jednak 0 ukazuje da model ne objašnjava niti jedno odstupanje zavisne varijabile. U mnogim aplikacijama preferira se veći R2 nego manji. ukupna odstupanja- neobjašnjena odstupanja</p>	Coefficient of determination (R2)	<p>The percent of the variability in the dependent variable explained by the independent variable.</p> <p>The coefficient of determination, which ranges between 0 and 1, indicates the goodness of fit of a regression model. It shows the proportion of the total variance of the dependent variable explained by the regression model. An R2 of 1 indicates that the model explains all of the variation of the dependent variable. An R2 of 0 indicates that the model explains none of the dependent variable's variance. In many applications, a higher R2 is preferred to a lower one. total variation - unexplained variation</p>
Koeficijent poluge	Proporcijski ukupnog kapitala preduzeća koji je kreditni kapital. Stoga, on mjeri obim pozajmljivanja preduzeća. Što je veći koeficijent poluge, to je veći udio kapitala koji je preduzeće pozajmilo, a biće veća i kamatna plaćanja koja predstoje preduzeću.	Gearing ratio	The proportion of the total capital of the firm that is loan capital. It therefore measures the extent to which the company has borrowed. The higher the gearing ratio, the greater the proportion of their capital the firm has borrowed and the higher the interest

			payments the firm faces will be.
Komplementarne robe	Par roba gdje se kvantitet potražnje za jednom povećava kada se smanji cijena druge.	Complementary Goods	A pair of goods where the quantity demanded of one increases when the price of a related good decreases.
Konkurenčija	Proces u kome potrošači nude cijene naviše ili proizvođači snižavaju cijene kako bi se tim posrednicima omogućilo učešće na tržištu.	Competition	The process of consumers bidding prices upwards or producers cutting prices in order to allow those agents to be involved in a market trade.
Kontraktivna fiskalna politika	Vidjeti Deflaciona fiskalna politika	Contractionary fiscal policy	See Deflationary fiscal policy
Kontraktivna monetarna politika	Vidjeti Deflaciona monetarna politika	Contractionary monetary policy	See Deflationary monetary policy
Korist	Mjera zadovoljenja dobijena od neke vrste ekonomске aktivnosti (t.j., potrošnje roba i usluga ili prodaje faktorskih usluga).	Utility	A measure of the satisfaction received from some type of economic activity (i.e., consumption of goods and services or the sale of factor services).
Kratkoročna proizvodnja	Proizvodna aktivnost gdje samo jedan faktor proizvodnje može varirati u kvantitetu. Svi ostali faktori proizvodnje su fiksnog kvantiteta. Zamjena između faktora nije moguća.	Short Run Production	Production activity where only one factor of production may vary in quantity. All other factors of production are fixed in quantity. Substitution among factors is not possible.
Kratkotrajna roba	Roba koja će se odmah potrošiti ili usluge koje će se odmah dostaviti u kratkom vremenskom periodu.	Non-Durable Goods	Goods that tend to be immediately consumed or deliver consumption services over a short period of time.
Kriterijumi konvergencije	Kriterijumi konvergencije su bili pet postavljenih uslova koje su zemlje morale da ispune ako su željele da postanu dio potpune ekonomске i monetarne unije EU.	Convergence criteria	The convergence criteria were the five conditions set that countries had to meet if they wanted to take part in full economic and monetary union of the EU.
Krivulja	Krivulja agregatne ponude pokazuje iznos	Aggregate	The aggregate supply curve shows the

agregatne ponude	koji će obezbijediti preduzeća u ekonomiji, na svim nivoima cijena. Vode se brojne diskusije o tačnom obliku krivulje. Mnogi klasični ekonomisti i monetaristi smatraju da se oblik razlikuje kod kratkoročnog i dugoročnog perioda. Kratkoročno može doći do određenog porasta proizvodnje ako se poveća potražnja, ali će na dugi rok sva povećanja potražnje biti inflatorna.	supply curve	amount that will be supplied by the firms in the economy at each price level. There is a lot of debate about the exact shape of the curve. Many classical economists and Monetarists argue that the shape differs between the short-run and long-run. In the short-run there may be some increase in output if demand increases, but in the long-run any increases in demand will be inflationary.
Krivulja agregatne potražnje	Krivulja agregatne potražnje pokazuje nivo agregatne potražnje na svakom nivou cijena. Uvijek će biti okrenuta naniže, pošto će biti manje potražnje na većim nivoima cijena. Iz sličnih razloga je i krivulja potražnje za izdvojeni proizvod okrenuta naniže.	Aggregate demand curve	The aggregate demand curve shows the level of aggregate demand at every price level. It will always be downward sloping as there will be less demand at higher price levels. This is for similar reasons to a demand curve for a single product sloping downwards.
Krivulja indiferentnosti	Skup tačaka koje predstavljaju različite skupove robe koje obezbjeđuju potrošaču isti nivo zadovoljenja (ili koristi).	Indifference Curve	A set of points that represent different bundles of goods which provide the consumer with the same level of satisfaction (or utility).
Krivulja potražnje	Mjeri vezu između CIJENE robe i iznosa koji se za nju zahtijeva. Obično, kada dođe do povećanja cijene, manje ljudi je voljno i sposobno da kupe robu; drugim riječima, potražnja opada (ali vidjeti GIFFEN-ova ROBA, NORMALNA ROBA i INFERIORNA ROBA). Kretanja duž krivulje potražnje javljaju se kada promjena cijene promijeni kvantitet potražnje; ali, ako bi se cijena vratila na predhodni nivo, vratio bi se i traženi iznos.	Demand Curve	Measures the relationship between the PRICE of a good and the amount of it demanded. Usually, as the price rises, fewer people are willing and able to buy it; in other words, demand falls (but see GIFFEN GOODS, NORMAL GOODS and INFERIOR GOODS). A movement along the demand curve occurs when a price change alters the quantity demanded; but if the price were to go back to where it was before, so would the amount

	Promjena krivulje potražnje dešavala bi se kada bi iznos koji se zahtijeva bio različit od predhodnog po bilo kojoj odabranoj cijeni, na primjer, ako ne postoji promjena tržišne cijene, ali potražnja raste ili opada. Nagib krivulje potražnje pokazuje ELASTIČNOST potražnje. Za pristupe modeliranja potražnje vidjeti OTKRIVENE PREFERENCIJE		demanded. A shift in the demand curve occurs when the amount demanded would be different from what it was previously at any chosen price, for example, if there is no change in the market price, but demand rises or falls. The slope of the demand curve indicates the ELASTICITY of demand. For approaches to modelling demand see REVEALED PREFERENCE.
Kružni tok prihoda	Model koji prikazuje tokove novca u ekonomiji. Ekonomija se uobičajeno dijeli na preduzeća i domaćinstva, a kružni tok prikazuje kretanja novca između ovih grupa. Od domaćinstava do preduzeća postoji tok izdataka za potrošnju, koji rezultira tokom prihoda od preduzeća ka domaćinstvima. Ovaj prihod može biti u obliku plata,kamate ili profita.	Circular flow of income	A model showing the flows of money around the economy. The economy is conventionally split into firms and households and the circular flow shows the movement of money between these groups. From households to firms there is a flow of consumption expenditure which results in a flow from firms to households of income. This income may be in the form of wages, interest or profit.
Kvantitativna teorija novca	Klasično poimanje inflacije se zasniva na ovoj teoriji, izvedenoj iz Fisher-ove jednačine razmjene. Ova jednačina kaže da je: $MV = PT$ gdje je: M iznos novca u opticaju V brzina opticaja tog novca P prosječni nivo cijena T broj transakcija koje se odvijaju Klasični ekonomisti smatraju da će V biti relativno stabilno, dok će T uvijek težiti potpunom zaposlenju. Povećanje novčane	Quantity theory of money	Classical view of inflation is based this theory, derived from the Fisher Equation of Exchange. This equation says that: $MV = PT$ where: M is the amount of money in circulation V is the velocity of circulation of that money P is the average price level and T is the number of transactions taking place Classical economists suggested that V would be relatively stable and T would always tend to full employment.. Increases in the money

	ponude dovelo bi do inflacije. Poruka je bila jednostavna; kontrolišite novčanu ponudu da bi kontrolisali inflaciju.		supply would lead to inflation. The message was simple; control the money supply to control inflation
Kvantitativna jednačina	Takođe poznata kao Jednačina razmjene, identitet koji povezuje iznos novca u opticaju sa nivoom cijena i nivoom proizvodnje u agregatnoj ekonomiji.	Quantity Equation	Also known as the Equation of Exchange, an identity relating the amount of money in circulation to the price level and level of output in an aggregate economy.

L

Laissez-faire-Puštanje na volju	Opisuje ekonomski sistem gdje vlada interveniše u najmanjoj mogućoj mjeri i prepušta privatnom sektoru organizovanje većine ekonomskih aktivnosti putem tržišta. Klasični ekonomisti su bili veliki pobornici laissez-faire sistema sa minimalnom intervencijom vlade. Smatrali su da su slobodna tržišta najbolji organizatori ekonomske aktivnosti.	Laissez-faire	Describe an economic system where the government intervene as little as possible and leave the private sector to organise most economic activity through markets. Classical economists were great advocates of a laissez-faire system with minimal government intervention. They believed free markets were the best organisers of economic activity.
Laspeyres-ov indeks	Ponderisani prosjek cijena zasnovan na korišćenju uzorka potrošnje osnovnog perioda. Takođe se naziva Indeks cijena potrošačke robe.	Laspeyres Index	A weighted average of prices based on the use of base-period consumption patterns. Also known as the Consumer Price Index (CPI).
Leksikografski prioriteti	Prioriteti koji se mogu striktno rangirati – obično se odnose na situacije gdje potrošač preferira samo jednu robu iz skupine.	Lexicographic Preferences	Preferences that can be strictly ranked -- usually applies in situations where only one good in a bundle is preferred by the consumer.
Lični dohodak	Dohodak zarađen od strane pojedinačnih domaćinstava u datom vremenskom periodu.	Personal Income	The income earned by individual households in a given time period.
Likvidnost	Mjera lakoće sa kojom se finansijska aktiva	Liquidity	A measure of the ease by which a financial

	može konvertovati u oblik koji se može odmah prihvati za plaćanje roba i usluga.		asset can be converted into a form readily accepted as payment for goods and services.
Ljudski kapital/imovina	Mjera vještina, sposobnosti ili produktivnosti čovjeka.	Human Capital/Wealth	A measure of the skills, ability or productivity of human beings.
Lorenzova krivulja	Ilustruje raspodjelu dohodka zemlje. Horizontalna osa mjeri procenat populacije, dok vertikalna osa prikazuje procenat nacionalnog dohodka koji primaju. Lorenzove krivulje će izgledati ovako:	Lorenz Curve	Illustrates the income distribution of a country. The horizontal axis measures the percentages of the population while the vertical axis shows the percentage of the national income that they receive. The Lorenz Curve will look like this: Something is missing!!!

M

M1	Novčana ponuda po najužoj definiciji koja sadrži gotovinu u opticaju i vrijednost depozita po viđenju.	M1	A narrow money supply measure that includes currency in circulation and the value of demand deposits.
M2	Novčana ponuda po široj definiciji koja sadrži valutu, depozite po viđenju i vrijednost oročenih depozita.	M2	A broad money supply measure that includes currency, demand deposits, and the value of time deposits.
Marža profita	Profit kao procenat prometa (ili prodaje). Pokazuje koliko je profitabilno neko preduzeće. Što je marža veća to preduzeće bolje.	Profit margin	Profit as a percentage of turnover (or sales). It shows how profitable the firm is. The higher the margin the better.
Meritorna roba	Roba koje ne bi bilo dovoljno u čistoj ekonomiji slobodnog tržišta. Ovo je zbog toga što takva roba ima eksterne koristi koje ljudi ne uzimaju u obzir kada odlučuju o tome koliko će trošiti. Primjer ovoga je vakcinacija. Vakcinisanjem ljudi bolest se eliminiše iz zemlje, ali ako bi se ovo	Merit goods	Goods that would be under-provided in a pure free-market economy. This is because they have external benefits that people would not take into account when they made their decisions about how much to consume. An example is vaccinations. As a result of people being vaccinated we keep disease out

	prepustilo tržištu, mnogi ljudi bi se odlučili za preuzimanje rizika i ne bi platili vakcinaciju. Ovo bi moglo imati negativne posledice po društvo.		of the country, but if it was left just to the market many people might choose to take the risk and not pay for vaccinations. This could have negative effects for society.
Monetarizam	Teorija Miltona Fridmana stavlja kvantitet novca koji cirkuliše u ekonomiji u centar makroekonomske nestabilnosti. Mnoge od glavnih karakteristika Monetarizma uključene su u IS-LM analizu i AS-AD analizu.	Monetarism	Milton Friedman's theory places the quantity of money that circulates around the economy at the center of macroeconomic instability. Many of the key features of Monetarism are incorporated in IS-LM analysis and AS-AD analysis.
Monetarna baza	Poznata i kao primarni novac. Rezerve + valuta u monetarnom sistemu -- glavne obaveze centralne banke.	Monetary Base	Also known as High-powered Money. Reserves + Currency in the monetary system -- the main liabilities of the central bank.
Monetarna politika	Politike koje koriste nivo novčane ponude i kamatne stope da bi uticale na nivo ekonomske aktivosti. Vlada može koristiti svoju monetarnu politiku da pojača ekonomsku aktivnost (ako je ekonomija u recesiji) ili da smanji ekonomsku aktivnost (ako ekonomija raste previše brzo i uzrokuje inflaciju). Ako žele da uspore ekonomiju mogu koristiti kontrakcionu (ili deflacionu) monetarnu politiku. Ovo bi značilo:	Monetary policy	Policies that use the level of the money supply and interest rates to influence the level of economic activity. The government may want to use their monetary policy to either boost economic activity (if the economy is in a recession) or perhaps to reduce economic activity (if the economy is growing too fast, causing inflation). If they want to slow down the economy they may use contractionary (or deflationary) monetary policy. This is likely to mean:
Monetarni multiplikator	Veza između promjena u monetarnoj osnovi i novčanoj ponudi	Money Multiplier	The relationship between changes in the monetary base and the money supply.
Monopol	Tržišna struktura u kojoj u dатој djelatnosti postoji samo jedno preduzeće. Ovo preduzeće ima visok stepen tržišne moći tako da može određivati cijene (price-maker) u odnosu na tržišne cijene.	Monopoly	A market structure where only one firm exists in a given industry. This firm has a high degree of market power such that it is able to act as a price-maker with respect to market prices.

Monopolistička konkurenčija	Tržišna struktura slična perfektnoj konkurenčiji po tome što postoji velik broj preduzeća koja su konkurentna u djoj djelatnosti. Ipak, svako preduzeće prodaje različit proizvod i mogu iskoristiti prednost robne marke, tako da može djelovati kao monopolist u odnosu na svoje klijente.	Monopolistic Competition	A market structure similar to perfect competition in that there are a large number of firms competing in a given industry. However, each firm is selling a differentiated product and may exploit brand preferences such that it may act as a monopolist with respect to its own customers.
Mulltiplikator potrošnje	Veza između udara autonomne potrošnje i eventualnih promjena agregatnog dohodka.	Spending Multiplier	The relationship between an autonomous spending shock and eventual changes in aggregate income.
Multiplikator	Kejnesov koncept koji glasi da bi bilo koje povećanje ubrizgavanja u ekonomiju (investiranje, državna potrošnja ili izvoz) dovelo do proporcionalno većeg porasta Nacionalnog dohodka. Ovo je zbog toga što bi ekstra potrošnja stvorila još veću potrošnju. Veličina multiplikatora zavisila bi od nivoa likaže (gubitka robe).	Multiplier	A concept developed by Keynes that said that any increase in injections into the economy (investment, government expenditure or exports) would lead to a proportionally bigger increase in National Income. This is because the extra spending would create in turn even greater spending. The size of the multiplier would depend on the level of leakages.

N

Nacionalni dohodak	Zbir svih vrsta dohodka (plate, neto kamate, profiti i neto prihodi od zakupnine) zarađenih u datom vremenskom periodu od strane bilo koje vrste ekonomskih agenata (pojedinci ili preduzeća).	National Income	The sum of all types of income (wages, net interest, profits, and net rental income) earned in a given time period by any type of economic agent (individuals or corporation).
Nacionalni izdaci za potrošnju	Ukupni nivo izdataka u ekonomiji. Takođe će biti jednak ukupnom nivou proizvodnje i ukupnom nivou prihoda u ekonomiji.	National expenditure	Total level of expenditure in an economy. It will also be equivalent to the total level of output and the total level of income in the economy.

Neelastičnost potražnje na cijenu	Kada je procenat promjene traženog kvantiteta manji od procenta promjene tržišne cijene.	Price Inelastic Demand	When the percentage change in quantity demanded is less than the percentage change in market price.
Neplanirane investicije	Promjena zaliha zbog odstupanja od očekivane ponude i potražnje koje rezultira nepredviđenim fluktuacijama	Investment, unplanned (Iu)	The change in inventories due to variance from expectation of supply and demand that result from unanticipated fluctuations
Nepovezana roba	Par roba gdje na kvantitet potražnje jedne robe ne utiču promjene cijene druge robe.	Unrelated Goods	A pair of goods where the quantity demand of one is unaffected by changes in the price of the other.
Nestašica	Tržišni uslovi u kojima traženi kvantitet određene robe ili usluga premašuje raspoloživi kvantitet.	Shortage	A market condition where the quantity demanded of a particular good or service exceed the quantity available.
Neto gotovina potrebna javnom sektoru	Ranije Potrebne pozajmice javnom sektoru, što je novčani iznos koji država mora da pozajmi kako bi ispunila svoje potrošačke planove. Drugim riječima, to je iznos za koji njihova potrošnja premašuje poreski prihod.	Public Sector Net Cash Requirement (PSNCR)	Formerly the Public Sector Borrowing Requirement (PSBR) and is the amount of money the government need to borrow to meet their spending plans. In other words it the amount that their spending exceeds their tax revenue by.
Neto investicija	Investicija koja isključuje zamjenu amortizovanog kapitala.	Net Investment	Investment exclusive of replacement of depreciated capital.
Nevidljiva ruka	Nevidljiva ruka je izraz koji je proistekao iz rada Adama Smita. On je dokazivao da bi 'nevidljiva ruka' organizovala tržišta i obezbjeđivala da se dođe do optimalnog rezultata. Sve ovo bi se dešavalo od strane pojedinaca i preduzeća koja slijede sopstvene interese, ali i pored ove prividne sebičnosti, nevidljiva ruka tržišta ipak obezbjeđuje najbolji rezultat za sve.	Invisible hand	The invisible hand is an expression that came about from work by Adam Smith. He argued that the 'invisible hand' would organise markets and ensure that they arrived at the optimum outcome. This would all happen by individuals and firms pursuing their self-interest, yet despite this apparent selfishness, the invisible hand of markets still ensured the best outcome for all concerned.

Nezaposlenost	Razlika između broja ljudi koji čine radnu snagu i onih koji rade za platu.	Unemployment	The difference between the number of people in the labor force and those working for pay.
Nezaposlenost	Mjera nezaposlenosti je broj ljudi bez posla koji su raspoloživi za rad i aktivno traže posao.	Unemployment (U)	Joblessness. The measure of unemployment is the number of jobless people who are available for work and are actively seeking jobs.
Nezaposlenost u periodu traženja posla (Frikcijska nezaposlenost)	Kada neko izgubi svoj posao (ili odluči da ga napusti), onda će trebati da potraži drugi posao. Ako ima sreće brzo će naći posao, ali se može desiti da će mu za pronalaženje posla trebati više vremena. Prosječno će svakome trebati određeno vremenski period za pronalaženje odgovarajućeg posla. Ovim se stvara nezaposlenost, dok se traži posao. Što efikasnije tržište poslova pronalazi odgovarajuće poslove ljudima, to će ovaj oblik nezaposlenosti biti manji. Međutim, ako su informacije nesavršene i ljudi nisu obaviješteni o raspoloživim radnim mjestima koja bi im mogla odgovarati, onda će frikcijska nezaposlenost biti veća.	Frictional unemployment	When somebody loses their job (or chooses to leave it), they will have to look for another one. If they are lucky they find one quite quickly, but they may be unlucky and it may take some time. On average it will take everybody a reasonable period of time as they search for the right job. This creates unemployment while they look. The more efficiently the job market is matching people to jobs, the lower this form of unemployment will be. However, if there is imperfect information and people don't get to hear of jobs available that may suit them then search unemployment will be higher.
Nezaposlenost zbog nedovoljne potražnje	Nastaje kada nema dovoljno potražnje u ekonomiji za zapošljavanjem svakoga ko želi posao. Javlja se uglavnom u periodima recesije ili opadanja privrednog ciklusa. Kejnesijanci smatraju da je ovaj nedostatak potražnje jedan od ključnih uzroka nezaposlenosti. Drugim riječima, nezaposlenost je prisilna.	Demand-deficient unemployment	Happens when there is not enough demand in the economy to employ everyone who wants a job. It will tend to happen mainly in recessions or downturns in the trade cycle. Keynesians argue that this shortage of demand is one of the key causes of unemployment. In other words unemployment is involuntary.
Nivo cijena	Ono što se mora dati u zamjenu za nešto	Price level (P)	What must be given in exchange for

	drugo. Obično se izražava u odnosu kvantiteta i novčane jedinice.		something else. Normally expressed in a ratio of quantity to money unit.
Nominalna kamatna stopa	Kamatna stopa objavljena kao dio ugovora o dugu.	Nominal Interest Rate	The interest rate published as part of a debt contract.
Nominalni BDP	BDP odmјeren po tekućim cijenama.	Nominal GDP	GDP measured at current prices.
Normalna roba--	Odnos između godišnjeg prihoda koji proizvede aktiva i njene cijene kupovine. Takođe se naziva sadašnja vrijednost vječnih finansijskih instrumenata.	Normal Good--	The ratio between the annual income generated by an asset and its purchase price. Also known as the present value of a perpetuity.
Normalni (tekući) prinos	Roba gdje se traženi kvantitet povećava kada se poveća dohodak potrošača (direktna veza između traženog kvantiteta i dohodka).	Normal (Current) Yield	A good where quantity demanded increases when consumer income increases (a direct relationship between quantity demanded and income).
Nova klasična ekonomija	Pojavila se 1970.-tih sa argumentima da ljudi imaju racionalna očekivanja o posledicama državnih politika, a koja negiraju uticaj politika. Kao takva, slična klasičnoj ekonomiji, primarna implikacija je da će ekonomija zadržati potpunu zaposlenost bez potrebe za intervencijom države.	New Classical Economics	Emerged in the 1970s arguing that people have rational expectations about the consequences of government policies, that negates the impact of the policies. As such, like Classical economics, the primary implication is the economy will maintain full employment without the need for government intervention.

O

Obilje	Materijalno ili ekonomsko stanje u kome kvantitet raspoloživih resursa premašuje kvantitet poželjan u odsustvu sistema racioniranja.	Abundance	A physical or economic condition where the quantity available of a resource exceeds the quantity desired in the absence of a rationing system.
Obveznica	Dugoročni dužnički instrument (10+ godina)	Bond	Long term (10+ years) debt instrument.
Održivi rast	Održivi rast je ekonomski rast koji se može	Sustainable	Sustainable growth is economic growth that

	nastaviti dugoročno bez korišćenja neobnovljivih resursa.	growth	can continue over the long-term without non-renewable resources being used up.
Oligopol	Tržišna struktura sa samo nekoliko preduzeća u dатој djelatnosti.	Oligopoly	A market structure with only a few firms in a given industry.
Opadajuća granična korisnost--	Ekonomski koncept koji se odnosi na mišljenje da dodatne potrošene jedinice određene robe pružaju sve manje dodatno zadovoljenje u odnosu na predhodno potrošene jedinice.	Diminishing Marginal Utility (DMU)- -	An economic concept that refers to the notion that additional units consumed of a particular commodity provide less and less additional satisfaction relative to previous units consumed.
Opadajuća granična produktivnost	Kratkoročni koncept proizvodnje, gdje povećanja varijabilnog faktora proizvodnje vodi ka sve manjoj dodatnoj proizvodnji.	Diminishing Marginal Productivity (DMP)	A short run production concept where increases in the variable factor of production lead to less and less additional output.
Opadajući prinosi	Dugoročni koncept proizvodnje gdje dupliranje svih faktora inputa rezultira količinom proizvodnje koja je manja od dvostrukе.	Decreasing Returns to Scale (DRS)	A long run production concept where a doubling of all factor inputs results in less than double the amount of output.
Opadajući prinosi	Situacija u kojoj preduzeće pokušava da se proširi koristeći više svojih varijabilnih faktora, ali zaključuje da se ekstra proizvodnja koju dobiju svaki put kada dodaju jedan od faktora progresivno smanjuje. Ovo se obično javlja zbog ograničenosti njihovog kapaciteta, kratkoročno, a kombinacija fiksnih i varijabilnih faktora postaje manja od optimalne.	Diminishing returns	A situation where a firm is trying to expand by using more of its variable factors, but finds that the extra output they get each time they add one gets progressively less and less. This usually arises because their capacity is limited in the short-run and the combination of the fixed and variable factors becomes less than optimal.
Operacije na otvorenom tržištu	Prodaja i kupovina državnih hartija od vrijednosti na finansijskim tržištima. Ako država prodaje velike iznose hartija od vrijednosti, ovo će značiti transfer sredstava	Open-market operations	Buying and selling of government securities on the financial markets. If the government sells large amounts of securities, this will mean a transfer of funds from the

	iz privatnog sektora u državu. Ovo će se dešavati kada ljudi kupuju hartije od vrijednosti i moraju da pišu čekove ili izvrše transfer novca u Centralnu banku koja im je prodala te hartije od vrijednosti. Ovo znači da banke imaju na raspolaganju manje likvidnih sredstava, tako da nisu u mogućnosti da brzo šire svoje kredite. Prodaja hartija od vrijednosti se stoga smatra kontrakcionom monetarnom politikom.		private sector to the government. This will happen as people buy securities and so have to write cheques or transfer money the Central Bank who sold them. This means that the banks have less in the way of liquid funds available, and so they are unable to expand their loans as quickly. Selling securities is therefore considered to be a contractionary monetary policy.
Oportunitetni troškovi	Vrijedost resursa primjenjena na njihovu sljedeću najbolju upotrebu.	Opportunity Cost	The value of a resource applied to its next best use.
Optimum proizvođača	Izbor kombinacija inputa ili nivoa proizvodnje (output-a) koji uvećavaju profit proizvođača uzimajući u obzir date cijene.	Producer Optimum	A choice of input combinations or output levels that maximize the profits of a producer taking all prices as a given.
Osjetljivost investicija na kamatu	Mjera reagovanja investicionih izdataka na promjene (realne) kamatne stope.	Interest Sensitivity of Investment	A measure of responsiveness of investment expenditure to changes to the (real) interest rate.
Osjetljivost novčane potražnje na kamatu	Mjera reagovanja potražnje za gotovinskim saldima na promjene (nominalne) kamatne stope.	Interest Sensitivity of Money Demand	A measure of responsiveness of the demand for cash balances to changes in the (nominal) interest rate.
Oskudica	Fizičko ili ekonomsko stanje u kome kvantitet željene robe ili usluga premašuje raspoloživost tih roba i usluga u odsustvu sistema racioniranja.	Scarcity	A physical or economic condition where the quantity desired of a good or service exceeds the availability of that good or service in the absence of a rationing system.

P

Paasche-ov indeks	--Ponderisani prosjek cijena zasnovan na obrascima tekućih izdataka. Takođe poznat kao BDP deflator (ili deflator implicitne cijene).	Paasche Index	-- A weighted average of prices based on current expenditure patterns. Also known as the GDP (or Implicit Price) Deflator.
Paretov optimum	Situacija gdje nije moguće razmijeniti robu ili usluge bez nanaošenja štete jednom od uključenih posrednika.	Pareto Optimum	A situation where it is not possible to exchange goods or services without harming one of the agents involved.
Paretovo poboljšanje	Situacija razmjene u kojoj je jedan potrošač, prilikom trgovine, u boljoj poziciji bez nanošenja štete drugom potrošaču.	Pareto Improvement	A situation in exchange where one consumer is made better off by a trade without harming the other consumer.
Paritet kupovne moći	Metoda računanja tačne vrijednosti valute, koja se može razlikovati od njene tekuće tržišne vrijednosti. Korisna je kada se upoređuju životni standardi u različitim zemljama, pošto ukazuje na odgovarajući DEVIZNI KURS koji treba koristiti kada se izražavaju dohodci i CIJENE u različitim zemljama, u zajedničkoj valuti.	Purchasing power parity (PPP)	A method for calculating the correct value of a currency, which may differ from its current market value. It is helpful when comparing living standards in different countries, as it indicates the appropriate EXCHANGE RATE to use when expressing incomes and PRICES in different countries in a common currency.
Pasiva		Liabilities	
Phillips-ova krivulja	Odnos između nezaposlenosti i inflacije koji je otkrio Profesor A.W. Phillips. On je otkrio da postoji veza između nezaposlenosti i inflacije, tako da bi bilo koji pokušaj vlade da smanji nezaposlenost vjerovatno doveo do povećanja inflacije. Ovu vezu su Kejnesijanci vidjeli kao opravdanje svojih politika. Ipak, 1970.-tih, krivulja je počela da opada pošto je ekonomija doživjela istovremeni porast	Phillips Curve	The relationship between unemployment and inflation discovered by Professor A.W. Phillips. He found that there was a trade-off between unemployment and inflation, so that any attempt by governments to reduce unemployment was likely to lead to increased inflation. This relationship was seen by Keynesians as a justification of their policies. However, in the 1970s the curve

	nezaposlenosti i inflacije (stagflacija).		began to break down as the economy suffered from unemployment and inflation rising together (stagflation).
Phillips-ova krivulja	Teoretska veza između stope nezaposlenosti date ekonomije i stope inflacije (plata).	Phillips Curve	A theoretical relationship between the unemployment rate of a given economy and rates of (wage) inflation.
Politike neutralne po prihod	Ako vlada odluči da smanji nivo oporezivanja, takođe se mogu odlučiti i za smanjenje nivoa javnih izdataka za isti iznos. Ovo bi značilo da smanjenje poreza ne utiče na nivo državnih pozajmica. Stoga se i naziva politika neutralna po prihod.	Revenue-neutral policies	If the government decide to reduce the level of taxation, they may also want to reduce the level of government expenditure by an equivalent amount. This would mean that the tax cut has no effect on the PSNCR (the level of government borrowing). It is therefore termed a revenue-neutral policy.
Politike ponude	To su politike koje poboljšavaju funkcionalisanje tržišta. Na ovaj način se poboljšava proizvodni kapacitet ekonomije i time se agregatna krivulja ponude pomijera u desno. Ovo bi omogućilo ekonomiji da raste na način koji neće izazvati inflaciju. Politike ponude obično zagovaraju klasični ekonomisti i monetaristi koji smatraju da su slobodna tržišta najvažniji faktor u određivanju ekonomskog rasta. Politike ponude mogu uključivati poboljšanje edukacije i obuke, smanjenje moći sindikata, ukidanje regulativa, itd.	Supply-side policies	Are policies that improve the workings of markets. In this way they improve the capacity of the economy to produce and so shift the aggregate supply curve to the right. This should enable the economy to grow in a non-inflationary way. Supply-side policies are usually advocated by classical and Monetarist economists who believe that free markets are the most important factor determining economic growth. Supply-side policies may include improving education and training, reducing the power of trade unions, removing regulations and so on.
Politike potražnje	Vidjeti Politike upravljanja potražnjom	Demand-side policies	See Demand management policies
Politike upravljanja potražnjom	Politike za koje Kejnesijanci smatraju da ih treba koristiti za kontrolisanje nivoa potražnje u ekonomiji. Ako je došlo do	Demand management policies	Policies that Keynesians argued should be used to control the level of demand in the economy. If there was a shortage of demand

	nedostatka potražnje, vlada treba da poveća potražnju (reflacione ili ekspanzionate politike), a kada se javi višak potražnje, onda treba da urade suprotno (deflacione ili kontraktivne politike). Drugim riječima, vlada treba da nastoji da radi suprotno od trgovackog ciklusa. Zbog ovog razloga su se ove politike često nazivale 'anticiklične politike upravljanja potražnjom'.		governments should aim to boost demand (reflationary or expansionary policies), and when there was excess demand they should do the opposite (deflationary or contractionary policies). In other words the government should be aiming to do the opposite to the trade cycle. For this reason these policies were often called 'counter-cyclical demand management policies'.
Ponuda	Odnos između tržišne cijene i kvantiteta robe i usluga raspoloživih za prodaju u datom vremenskom periodu.	Supply	A relationship between market price and quantities of goods and services made available for sale in a given period of time.
Ponuda novca	Vidjeti M1 M2	Money supply (M)	See M1 M2
Porez na dobit preduzeća	Porez koji preduzeća plaćaju na svoju dobit.	Corporation tax	The tax that companies pay on their profits.
Porez po jedinici	Porez po jedinici je porez koji se obračunava kao fiksni iznos za svaku jedinicu robe. Većina akciza su porezi po jedinici, a više detalja o njima može se naći u objašnjenju VAT-a, na drugom spratu.	Per-unit tax	A per-unit tax is a tax that is charged as a fixed amount on each unit of the good. Most excise duties are per-unit taxes and there are further details on them in the VAT explanation on the 2nd floor.
Porezi	Obavezni doprinosi koje zahtijeva država za javne svrhe, a koji nisu doprinosi za finansiranje penzija i socijalnog osiguranja. Sastoje se od svih poreza koje je nametnula država, bilo da država sama naplaćuje poreze ili se oslanja na neki drugi državni nivo koji djeluje kao njena naplatna jedinica.	Taxes (T)	Compulsory contributions exacted by a government for public purposes, other than for contributions to finance retirement and social insurance. It consists of all taxes imposed by a government whether the government collects the taxes itself or relies on another level of government to act as its collection agent.
Poslovne zalihe	Dodavanje(ili odbacivanje) postojećim nivoima zaliha, kao odgovor na ekonomski	Business Inventories	Additions or deletions to existing inventory levels in response to economic conditions (a

	uslove (varijabila toka).		flow variable).
Poslovni ciklus	Ekspanzija i recesija. Dugoročni obrazac ekonomskog RASTA i RECESIJE. Prema Centru za međunarodni. Ekonomisti godinama razvijaju brojne teorije o tome zašto fluktuiraju ekonomske aktivnosti.	Business cycle	Boom and bust. The long-run pattern of economic GROWTH and RECESSION. According to the Centre for International. Over the years, economists have produced numerous theories of why economic activity fluctuates.
Potencijalna proizvodnja	Odmjeravanje sposobnosti ekonomije da proizvede robu i usluge.	Potential Output	A measure of the economy's ability to produce goods and services.
Potpune preferencije	Sposobnost potrošača da u potpunosti utvrdi svoje preferencije za bilo koju kombinaciju ili grupu roba i usluga.	Complete Preferences	The ability of a consumer to fully identify his/her preference for any combination or bundle of goods and services.
Potražnja	<p>Jedna od dvije riječi koje ekonomisti najčešće koriste; druga je PONUDA.. Ovo su dvostrukе pokretačke snage tržišne ekonomije. Potražnja nije samo mjerjenje onoga šta ljudi žele; za ekonomiste, potražnja je iznos roba i usluga koje su ljudi voljni i sposobni da kupe. Kada se promijeni potražnja, ekonomisti ovo objašnjavaju na jedan od dva načina.</p> <p>Nosioci ekonomске politike pokušavaju da manipulišu agregatnom potražnjom kako bi ekonomija rasla što brže bez povećanja INFLACIJE. Kejnesijanci pokušavaju da upravljuju potražnjom pomoću FISKALNE POLITIKE; monetaristi preferiraju PONUDU NOVCA. Promjena u krivulji potražnje dešavala bi se kada bi traženi iznos bio različit od predhodnog po bilo kojoj izabranoj</p>	Demand	<p>One of the two words economists use most; the other is SUPPLY. One of the two words economists use most; the other is SUPPLY. You repeat the same sentence twice!!!! These are the twin driving forces of the market economy. Demand is not just about measuring what people want; for economists, it refers to the amount of a good or service that people are both willing and able to buy. When demand changes, economists explain this in one of two ways.</p> <p>Policymakers seek to manipulate aggregate demand to keep the economy growing as fast as is possible without pushing up INFLATION. Keynesians try to manage demand through FISCAL POLICY; monetarists prefer to use the MONEY SUPPLY. A shift in the demand curve occurs</p>

	cijeni.		when the amount demanded would be different from what it was previously at any chosen price.
Potrebe	Robe i usluge neophodne za ljudski opstanak.	Needs	Goods and services essential for human survival.
Potrošač	Ekonomski akter koji želi da kupi robu i usluge sa ciljem postizanja maksimalne satisfakcije (koristi) od potrošnje tih roba i usluga.	Consumer	An economic agent that desires to purchase goods and services with the goal of maximizing the satisfaction (utility) from consumption of those goods and services.
Potrošač (domaćinstvo)	Ekonomski akter koji želi da kupi robu i usluge sa ciljem postizanja maksimalne satisfakcije od potrošnje tih roba i usluga	Consumer (household)	An economic agent that desires to purchase goods and services with the goal of maximizing the satisfaction from consumption of those goods and services.
Potrošački optimum	Identifikacija dostupnog skupa roba i usluga koji uvećava nivo satisfakcije potrošača u odnosu na njegov/njen nivo dohotka i tržišne cijene.	Consumer Optimum Consumer Optimum	Identification of an attainable bundle of goods that maximizes a consumer's level of satisfaction given his/her level of income and market prices.
Potrošački višak	Razlika između onoga koliko je potrošač spremjan da plati za svaku jedinicu potrošene robe i stvarno plaćene cijene.	Consumer Surplus Consumer Surplus	The difference between what a consumer is willing to pay for each unit of a commodity consumed and the price actually paid.
Potrošnja	Ono što potrošači rade. U ekonomiji se ovo može razložiti na privatnu i javnu potrošnju (vidjeti JAVNA POTROŠNJA). Što više resursa troši jedno društvo, to ima manje za štednju ili ulaganja, iako, paradoksalno, veća potrošnja može podstići veće INVESTICIJE. HIPOTEZA ŽIVOTNOG CIKLUSA sugerira da će u određenim životnim razdobljima pojedinci više štedjeti nego trošiti, dok će u nekim fazama najvjerovaljnije biti veliki	Consumption (C)	What consumers do. Within an economy, this can be broken down into private and public consumption (see PUBLIC SPENDING). The more resources a society consumes, the less it has to save or invest, although, paradoxically, higher consumption may encourage higher INVESTMENT. The LIFE-CYCLE HYPOTHESIS suggests that at certain stages of life individuals are more likely to be saving than consuming, and at

	potrošači. Neki ekonomisti smatraju da su porezi na potrošnju efikasniji oblik OPOREZIVANJA nego porez na bogastvo, KAPITAL, nekretnine ili DOHODAK.		other stages they are more likely to be heavy consumers. Some economists argue that consumption taxes are a more efficient form of TAXATION than taxes on wealth, CAPITAL, property or INCOME.
Pravila oporezivanja	Set kriterijuma koje je ustanovio Adam Smith koji se mogu koristiti za procjenjivanje da li je porez bio 'dobar' porez. To su bili: 1.Trošak naplate mora biti nizak u odnosu na dobitak 2.Trenutak i iznos koji će se platiti moraju biti izvjesni platiocu 3.Sredstva i trenutak plaćanja moraju biti pogodni za platioca 4.Porezi se trebaju nametati u skladu sa platnom sposobnošću	Canons of taxation	A set of criteria developed by Adam Smith that could be used to judge whether or not a tax was a 'good' tax. They were: 1.The cost of collection must be low relative to the yield 2.The timing and amount to be paid must be certain to the payer 3.The means and timing of payment must be convenient to the payer 4.Taxes should be levied according to ability to pay
Premija likvidnosti	Ispravka realne kamatne stope kako bi se nadoknadila direktna veza između neizvjesnosti i trajanja ugovora o dugu.	Liquidity Premium Liquidity Premium	An adjustment to a real interest rate to compensate for the direct relationship between uncertainty and the duration of a debt contract.
Premija rizika	Ispravka realne kamatne stope da bi se nadoknadila neizvjesnost oko sposobnosti zajmoprimeca da servisira kredit.	Risk Premium	An adjustment to a real interest rate to compensate for uncertainty in the ability of a borrower to service a loan.
Pretpostavka stalnog dohodka	Razvio je Milton Friedman, koji je smatrao da, bez obzira na fluktuacije u zaradama, ljudi pokušavaju da urede svoje izdatke za potrošnju. Drugim riječima, planirali bi svoju potrošnju na srednjoročnoj ka dugoročnoj osnovi. Kada zarađuju manje u ranijim fazama karijere, ljudi mogu trošiti više nego što zarade (izostanak štednje), ali u	Permanent-income hypothesis	Developed by Milton Friedman argued that whatever the fluctuations in earnings people would try to smooth out their consumption spending. In other words they would plan their consumption on a medium to long-term, basis. When earning less at an earlier stage of careers people may spend more than they earn (dis-saving), but at later

	kasnijim fazama oni mogu početi da štede.		stages they may begin to restore those savings.
Prihod	Iznos koji proizvođač primi od prodaje robe i usluga (rezultat tržišne cijene i prodatog kvantiteta).	Revenue	The amount received by a producer from the sale of goods and services (the product of market price and quantity sold).
Primarno tržište akcija/obveznica	Tržište gdje se kupuju i prodaju nove akcije ili nove obveznice. Aktivost na ovom tržištu predstavlja direktno finansiranje gdje se odvijaju aktivnosti pozajmljivanja i kreditiranja.	Primary Stock/Bond Market	The market where new shares of stock or new bonds are bought and sold. Activity in this market represents direct finance where actual borrowing and lending activity takes place.
Prinos	Odnos između toka zarade (dohodak, prihod, profit) proizvedene aktivom i cijene kupovine te aktive.	Yield	The ratio between the flow of returns (income, revenue, profits) generated by an asset and the purchase price of that asset.
Prirodna stopa nezaposlenosti	Nivo nezaposlenosti koji postoji u ekonomiji iako je tržište rada u ravnoteži. Ovo će obično biti jednako nivou dobrovoljne nezaposlenosti, pošto u ravnoteži posao ima svako ko ga želi. Friedman je smatrao da je upotreba politika ponude jedini način da se smanji prirodna stopa.	Natural rate of unemployment	The level of unemployment that still exists in the economy when the labour market is in equilibrium. This will usually be equivalent to the level of voluntary unemployment as at equilibrium everyone who wants a job has got one. Friedman argued that the only way to reduce the natural rate would be to use supply-side policies.
Prirodna stopa nezaposlenosti	Stopa nezaposlenosti gdje ne postoji ni rastući ni opadajući pritisak na cijene.	Natural Rate of Unemployment	That rate of unemployment where there is neither upward nor downward pressure on prices.
Privatne koristi	Koristi koje pojedinac ili preduzeće dobijaju od potrošnje ili proizvodnje. U slučaju potrošnje, koristi će uglavnom biti zadovoljenje potrošnjom. Za preduzeće će korist predstavljati prihod dobijen prodajom robe i usluga.	Private benefits	Benefits that an individual or firm receive from consumption or production. In the case of consumption the benefits are likely to be mainly satisfaction from consumption. For a firm, the benefits will be the revenue received from the sale of the good or service.

Privatni troškovi	Troškovi koji nastaju kada pojedinac ili preduzeće vrše aktivnosti potrošnje ili proizvodnje. To su troškovi koje ti pojedinci ili preduzeća moraju sami da plate.	Private costs	Costs incurred by an individual or firm when they are carrying out the activities of consumption or production. They are the costs that those individuals or firms have to pay themselves.
Privredni ciklus	Fluktuacije stope ekonomskog rasta koje se dešavaju u ekonomiji. Cilj vlada je da pokušaju da smanje efekte privrednog ciklusa i uspostave uravnotežen dugoročni rast, ali su u tome do sada imali limitiran uspjeh. Vrhunac provrednog ciklusa se obično naziva ekspanzija, dok se dno ciklusa zove recesija ili depresija.	Trade cycle	The fluctuations in the rate of economic growth that take place in the economy. It is the aim of governments to try to dampen the effects of the trade cycle and get more balanced long-term growth, but so far they have had limited success. The peak of the trade cycle is usually referred to as a boom, and the trough as a recession or depression.
Profesionalna imobilnost	Kada se resursi ne kreću slobodno od jedne do druge svrhe. Ovo je naročito problem kod radne snage, jer je ljudima često teško da brzo prelaze sa jednog posla na drugi. Ovo je obično zbog toga što su njihove vještine veoma specifične i potrebna im je prekvalifikacija kako bi mogli da pređu na drugi posao. Ovo, stoga, može biti uzrok nezaposlenosti.	Occupational immobility	Where resources do not freely move from one purpose to another. It is particularly a problem with labour as people often find it difficult to switch rapidly from one job to another. This is usually because their skills are very specific and they will need retraining to be able to switch to a different job. It may therefore be a cause of unemployment.
Profit	Razlika između prihoda od prodaje i troškova proizvodnje.	Profits	The difference between sales revenue and the costs of production..
Progresivni porez	Porez koji uzima veći udio dohodka ako dohodak raste. Porez na dohodak je primjer progresivnog poreza, jer se stopa uvećava ako osoba zarađuje više.	Progressive tax	A tax that takes an increasing proportion of income as income rises. Income tax is an example of a progressive tax, as the rate increases as a person earns more.
Proizvodni faktori	Resursi koji su neophodni za proizvodnju. Oni se obično klasifikuju u 4 različite grupe: Zemljište – svi prirodni resursi (minerali i	Factors of production	The resources that are necessary for production. They are usually classified into 4 different groups:

	ostale sirovine) Rad – svi ljudski resursi Kapital – sva pomoćna sredstva za proizvodnju koje je napravio čovjek (mašinerija, oprema, itd.) Preduzeće – preduzetnička sposobnost		Land - all natural resources (minerals and other raw materials) Labour - all human resources Capital - all man-made aids to production (machinery, equipment and so on) Enterprise - entrepreneurial ability
Proizvodni faktori	Iscrpna lista sirovina (inputa) potrebnih za bilo koju vrstu proizvodnje.	Factors of Production	An exhaustive list of inputs required for any type of production.
Proizvođač	(poslovno preduzeće)—Ekonomski posrednik koji konvertuje inpute (faktore proizvodnje) u proizvode/outpute (robu i usluge) sa ciljem uvećavanja profita od proizvodnje i prodaje tih roba i usluga ili Ekonomski posrednik koji konvertuje inpute (faktore proizvodnje) u proizvode/outpute (robu i usluge) sa ciljem uvećavanja profita od proizvodnje i prodaje tih roba i usluga.	Producer	(business firm)--An economic agent that converts inputs (factors of production) into output (goods and services) with the goal of maximizing profits from production and sale of those goods and services. or An economic agent that converts inputs (factors of production) into output (goods and services) with the goal of maximizing profits from production and sale of those goods and services.
Prosječna poreska stopa	Ukupni iznos plaćenog poreza na dohodak, kao procenat dohodka osobe. Na primjer, ako zarađuju €20,000 i platili su €2,500 poreza na dohodak, njihova prosječna poreska stopa je 12.5%. Međutim, njihova granična poreska stopa će biti 23%, jer je to stopa koju će platiti na sljedeći zarađeni €.	Average rate of tax (t)	The total amount of income tax paid as a percentage of a person's income. For example if they earn €20,000 and have paid €2,500 in income tax, their average rate of tax is 12.5%. However, their marginal rate of tax will be 23% as that is the rate they will pay on the next € they earn.
Prosječna sklonost potrošnji (PSP)	Proporcija potrošenog dohodka. Ako osoba potroši €4,000 od €10,000 dohodka, onda je PSP 0.4.	Average propensity to consume (APC)	The proportion of income that is spent. If a person spends €4,000 of a €10,000 income, then the APC is 0.4.
Prostor za pregovore	Set skupova potrošne robe (tačaka) povezan sa početnom ili tekućom prirodnom	Negotiation Space	A set of consumption bundles (points) relative to an initial or current endowment

	raspodjelom izvora, gdje će jednom ili svim potrošačima biti bolje od trgovine, bez nanošenja štete drugim potrošačima.		where one or all consumers can be made better off through trade without harming any other consumers.
--	---	--	--

R

Računi bilansa plaćanja	Evidencija cijelokupne trgovine zemlje sa inostranstvom. Na računima se evidentiraju svi prilivi i odlivi novca. Ovi tokovi mogu biti rezultat prodaje izvoza (priliv ili kredit) ili kupovine uvoza iz inostranstva (odliv ili zaduženje). Takođe, mogu nastati od ulaganja drugih zemalja ovdje (unutrašnje investicije - kredit), ili od lokalnih kompanija koje investiraju u inostranstvu (zaduženje). Svi tokovi novca se sabiraju i grupišu prema njihovoј vrsti. Ukupni račun se naziva bilans plaćanja – uglavnom zbog toga što ukupni odlivi moraju biti jednaki ukupnim prilivima. Zbog toga je bilans plaćanja uravnotežen.	Balance of payments accounts	A record of all the a country's trade with the rest of the world. They record all flows of money in and out. These flows might result from the sale of exports (an inflow or credit) or from purchasing imports from overseas (an outflow or debit). They might also arise from other countries investing here (inward investment - a credit), or from local companies investing abroad (a debit). All flows of money are added together and grouped according to their type. The overall account is then called the balance of payments - principally because the total of outflows must be equivalent to the total of inflows. The balance of payments therefore balances.
Računi nacionalnog dohodka	Ukupni dohodak stanovnika zemlje. Uključuje sva plaćanja za faktore proizvodnje, zakupnine i neto inostrane dohodke, ali ne i transferna plaćanja.	National income accounts	Total income of the residents of a country. It includes all payments for factors of production, rents and net overseas income but not transfer payments.
Raspoloživi dohodak	Dohodak koji ljudima preostane nakon što plate svoj porez. Oni mogu izabrati kako će potrošiti taj novac.	Disposable income	The income people have left after they have paid their tax. It is the money that they can choose how they wish to spend.
Raspoloživi lični dohodak	Lični dohodak umanjen za plaćene poreze.	Disposable Personal	Personal Income less taxes paid.

		Income	
Rastući prihodi na opseg	Dugoročni koncept proizvodnje gdje dupliranje svih faktora inputa više nego udvostručuje iznos proizvodnje (outputa).	Increasing Returns to Scale (IRS)	A long run production concept where a doubling of all factor inputs more than doubles the amount of output.
Ravnoteža	Stanje u kome nema tendencija promjene neke ekonomske varijabile.	Equilibrium	A condition where there is no tendency for an economic variable to change.
Ravnoteža potune zaposlenosti	Nivo nacionalnog dohodka na kome svi koji žele da rade mogu imati posao. Drugim riječima, postoji dovoljno potražnje za zapošljavanje svakoga. Klasični ekonomisti smatraju da ekonomija automatski nagnje ovoj ravnoteži, dok su Kejnesijanci smatrali da je uloga vlade da ovo obezbijedi putem svoje politike.	Full-employment equilibrium	The level at National Income at which everyone who wants to work is able to. There is in other words sufficient demand to employ everyone. Classical economists argued that the economy would automatically tend to this equilibrium, whereas Keynesians said that it was the role of government, through their policy, to ensure we got there.
Realna kamatna stopa	Kamatna stopa koja je korigovana za promjene u nivou cijena ili promjene kupovne moći u toku nekog vremenskog perioda.	Real Interest Rate	An interest rate that has been adjusted for changes in the price level or changes in purchasing power over some time period.
Realne plate	Plate deflacionirane važećim Indeksom cijena potrošačke robe. Daje informacije o tome kolike su tekuće plate u poređenju sa platama datog perioda osnovne godine.	Real wage (w)	Wages deflated by the current Consumer Price Index. It gives information on how much the current wages are given compared to wages of a given base year period.
Realni BDP	Realni BDP je nivo BDP-a nakon što se uzmu u obzir promjene u inflaciji.	Real GDP	Real GDP is the level of GDP after changes in inflation have been taken into account.
Realni BDP	BDP odmjerен po konstantnim cijenama (nekog baznog perioda).	Real GDP	GDP measured at constant (some base period) prices.
Realni devizni kurs Vidjeti takođe	Paritet kupovne moći je devizni kurs koji izjednačava cijenu korpe identične razmijenjene robe i usluga u dvije zemlje.	Real exchange rate (R) See also	PPP is the exchange rate that equates the price of a basket of identical traded goods and services in two countries. PPP is often

Paritet kupovne moći	Paritet kupovne moći se veoma često razlikuje od tekućeg tržišnog deviznog kursa.	Purchasing power parity (PPP)	very different from the current market exchange rate.
Realni iznosi	Ako je varijabila data u realnim iznosima, to znači da su otkonjene posledice inflacije.	Real terms	If a variable is given in real terms, this means that the effect of inflation has been removed.
Recesija	Negativan rast realnog BDP-a u dva ili više fiskalna kvartala.	Recession	Negative growth in Real GDP for two or more fiscal quarters.
Reflatorna politika	Bilo koje politike namijenjene podizanju nivoa ekonomске aktivnosti. One mogu biti fiskalne ili monetarne politike. Na primjer, reflatorna fiskalna politika može biti smanjenje nivoa oporezivanja. Ovo bi povećalo iznos raspoloživog dohodka koji ljudi imaju i podstaklo ih da troše više, čime bi se povećala proizvodnja i zaposlenost.	Reflationary policy	Any policies aimed to boost the level of economic activity. These could be either fiscal or monetary policies. For example, a reflationary fiscal policy could be to reduce the level of taxation. This would increase the amount of disposable income people had and encourage them to spend more, therefore increasing output and employment.
Regresivni porez	Porez koji uzima manji dio dohodka kada dohodak raste. Drugim riječima, to je porez koji više pograđa siromašnije nego dobrostojeće. Primjer regresivnog poreza je lični porez. To je potpuno isti porez za svakoga, koji predstavlja mnogo manji dio velikog dohodka nego malog.	Regressive tax	A tax that takes a smaller proportion of a income as income rises. In other words it is a tax that hits less well-off people harder than the better-off. An example of a regressive tax is a poll tax. It is exactly the same amount for everyone, which makes it a much smaller proportion of a large income than a small one.
Relativna cijena	Odnos između dvije cijene ili jedna određena cijena upoređena sa indeksom cijena.	Relative Price	A ratio of any two prices or one particular price compared to a price index.
Resursi	--Sirovine i drugi faktori proizvodnje koji ulaze u proces proizvodnje, ili finalna roba i usluge koje žele ekonomski posrednici.	Resources	--The raw materials and other factors of production that enter the production process or final goods and services that are desired by economic agents.
Rizik	Mjera neizvjesnosti oko vrijednosti imovine	Risk	A measure of uncertainty about the value of

	ili koristi od neke ekonomske aktivnosti.		an asset or the benefits of some economic activity.
Roba neutralna na dohodak	Roba za koju se traženi kvantitet ne mijenja kada dođe do promjena u dohodku potrošača.	Income-Neutral Good	A good where quantity demanded is unchanged when consumer income changes.
Robe supstituti	Par robe gdje se traženi kvantitet jedne robe povećava kada se poveća cijena druge robe.	Substitute Goods	A pair of goods where the quantity demanded of one increases when the price of a related good also increases.

S

Sadašnja vrijednost	Vrijednost budućih plaćanja ili toka plaćanja, diskontovanog po nekoj odgovarajućoj kamatnoj stopi.	Present Value	The value of a future payment or stream of payments discounted by some appropriate rate of interest.
Savršena konkurenциja	--Tržišna struktura u kojoj postoji dosta preduzeća, od kojih svako ima mali procenat učešća na tržištu prodajući homogeni proizvod. Sva ova preduzeća preuzimaju cijene (price-takers) i nemaju uticaja na tržišnu cijenu.	Perfect Competition	--A market structure where many firms exist, each with a small percentage of market share selling a homogeneous product. These firms are all price-takers with no influence on market price.
Say-ov zakon	Say-ov zakon razvio je francuski ekonomista Jean-Baptiste Say. Kaže se da "ponuda kreira sopstvenu potražnju". Klasični ekonomisti su usvojili ovo gledište kako bi opravdali svoj argument da je najvažnije poboljšati ekonomiju ponude putem politika ponude. Ako se ovo uradi, onda će se javiti potražnja za ekstra proizvodnjom.	Say's Law	Say's Law was developed by French economist Jean-Baptiste Say. It states "Supply creates its own demand". This view is one adopted by classical economists to justify their argument that it is most important to improve the supply-side of the economy through supply-side policies. If this is done then the extra output will be demanded.
Sekundarno tržište akcija/obveznica	Tržište gdje se trguje postojećim akcijama ili obveznicama. Ovo tržište obezbjeđuje likvidnost ovim vrstama finansijske aktive.	Secondary Stock/Bond Market	The market where existing shares of stock or existing bonds are traded. This market provides liquidity to these types of financial

			assets.
Set budžeta	Različite grupe roba i usluga koje su dostupne potrošaču po dатoj tržišnoj cijeni i fiksnom nivou dohotka potrošača.	Budget Set	Different bundles of goods and services that are attainable to the consumer at given market prices and the consumer's fixed level of income.
Sistemi racioniranja	Proces koji se koristi za usklađivanje želja za robom i uslugama sa njihovom raspoloživišću.	Rationing Systems	A process used to match the desire for goods and services with their availability.
Socijalne naknade	Zbir privatnih i bilo kojih eksternih naknada. Takođe vidjeti eksternalije.	Social benefits	The total of private benefits and any external benefits. See also Externalities.
Spirala plata i cijena	Spirala plata i cijena može se javiti kada radnici traže povisicu iznad inflacije. Ovo će uvećati troškove preduzeća, a to znači da će trebati da povećaju cijene, ako žele da održe svoju maržu profita. Ako se cijene brže uvećavaju, onda će to podstići radnike da traže još veće povišice. Ako uspiju u ovome, onda će preduzeće morati i dalje da povećava cijene, a ako to urade onda.....	Wage-price spiral	A wage-price spiral can occur when workers demand a pay rise above inflation. This will increase the firm's costs and mean that they in turn have to put their prices up further if they are to maintain their profit margin. If prices increase faster, then that will prompt workers to put in for a yet higher wage rise. If they are successful in this then the firm will have to put prices up further still, and if they do this then.....
Stabilno stanje		Steady-state	
Stagflacija	Naziv za dvostrukе ekonomiske probleme stagnacije i inflacije. Predhodno se ova dva problema nisu javljali zajedno, već odvojeno. Kejnesijanska politika tada nije imala rješenje za ovaj problem.	Stagflation	Term for the twin economic problems of stagnation and inflation. Previously these two had not appeared together, it had been one or the other. Keynesian policy had no solution for this problem at the time.
Stagnacija	Naziv koji se odnosi na negativni nivo ekonomskog rasta – smanjenje ekonomije. Ako se ovo dešava samo u kratkom periodu, može se nazvati recesijom, ali ako traje duže,	Stagnation	This term refers to a negative level of economic growth - the economy shrinking. If this only happens in the short-term it may be called a recession, but if it lasts longer, then

	onda je to stagnacija.		it may be referred to as stagnation.
Stagnacija	Ekonomski uslovi u kojima je ekonomija suočena sa relativno visokim stopama inflacije, sporim ili nepostojećim rastom i visokom nezaposlenošću.	Stagnation	An economic condition where an economy is facing relatively high rates of inflation, little or no growth, and high unemployment.
Stalni dohodak	Očekivani nivoi individualnog dohodka koji utiču na odluke o izdacima za potrošnju.	Permanent Income	Expected levels of individual income that guide consumption expenditure decisions.
Stohastički		Stochastic	
Stopa nataliteta	Broj živorođenih na 1000 stanovnika. Stopa nataliteta se često naziva 'gruba stopa nataliteta'.	Birth rate	The number of live births per 1000 of the population. The birth rate is also often called the 'crude birth rate'.
Stopa nezaposlenosti	Stopa nezaposlenosti je nezaposlenost kao procenat radne snage.	Unemployment rate (u)	The unemployment rate is unemployment as a percentage of the labor force
Stopa vremenske preferencije	Ekvivalent lične kamatne (ili diskontne) stope. Mjera pomoću koje pojedinci upoređuju tekuće i buduće ekonomske aktivnosti.	Rate of Time Preference	The equivalent of a personal interest (or discount) rate. The measure by which individuals compare current and future economic activity.
Strana potražnje	Vidjeti Politike upravljanja potražnjom	Demand-side Demand-side	See Demand management policies
Strana valuta	Potraživanja prema drugim zemljama koja se drže u valuti te zemlje ili kao obveznice	Foreign exchange	Claims on other countries held in the currency of that country or as bonds
Strukturna nezaposlenost	Nezaposlenost koja postoji kao posledica strukturnih promjena akomske aktivnosti.	Structural Unemployment	Unemployment that exists as a consequence of structural changes in economic activity.
Suficit	Stanje na tržištu u kome kvantitet ponude premašuje kvantitet potražnje.	Surplus	A market condition where the quantity supplied exceeds the quantity demanded.
Suficit proizvođača	Razlika između dobijenog prihoda i varijabilnih troškova proizvodnje svake jedinice prodane robe. Predstavlja doprinos fiksnim troškovima i prihodima proizvođača.	Producer's Surplus	The difference between revenue received and the variable costs of production for each unit of a commodity sold. Represents a contribution to fixed costs and producer

			profits.
Špekulacija	Kupovina robe ili imovine koje nisu namijenjene krajnjoj potrošnji, već budućoj prodaji po nekoj većoj cijeni.	Speculation	The purchase of a good or asset not intended for final consumption but rather in the expectation of future sale at some higher price.
Štednja	Razlika između dohodka i troškova u tekućem vremenskom periodu.	Savings	The difference between income and expenditure in the current time period.
Štednja	Bilo koji dohodak koji nije potrošen, već stavljен sa strane. U ekonomiji ovo uključuje kupovinu akcija ili hartija od vrijednosti. Štednja je likaža ili povlačenje iz kružnog toka.	Savings (S)	Any income that is not spent, but put aside. In economics it includes buying shares or securities. Savings are a leakage or withdrawal from the circular flow.

S

Tekuća potrošnja	Vidjeti javna tekuća potrošnja	Current expenditure	See government current expenditure
Tekući državni izdaci	Svakodnevna potrošnja države. Ovo znači trošenje na rekurentne stavke. Ovo uključuje plate koje se stalno isplaćuju, trošenje na potrošnu robu i svakodnevne stavke koje se troše prilikom dostavljanja roba i usluga.	Government current expenditure	Government day to day spending. This means spending on recurring items. This includes salaries and wages that keep recurring, spending on consumables and everyday items that get used up as the good or service is provided.
Tekući račun	Dio bilansa plaćanja koji uključuje trgovinu robom i uslugama, neto prihod od stranih investicija i radničke doznake. Suficit tekućeg računa znači da je zemlja neto kreditor u svijetu. Deficit znači da je zemlja neto zajmoprimec.	Current account (CA)	The part of the balance of payments that includes trade in goods and services, net income from foreign investment and labor remittances. A current account surplus implies that a country is a net lender to the world. A deficit implies that a country is a net borrower.
Trajna potrošnja	Roba koja dostavlja potrošne usluge u dužem	Durable Goods	Goods that deliver consumption services

roba	vremenskom periodu.		over an extended period of time.
Transferna plaćanja	Plaćanja za koja se ne vrši razmjena roba i usluga. Ovo uključuje naknade, penzije i plaćanja lutrije. Značajan dio državnih izdataka odnosi se na transferna plaćanja.	Transfer payments	Payments for which no good or service is exchanged. This includes things like benefits, pensions and lottery payments. A significant proportion of government expenditure is on transfer payments.
Tranzitorni dohodak	Neočekivane promjene ili udari za lični dohodak. Često se mjeri kao razlika između opaženog dohodka i stalnog dohodka.	Transitory Income	Unexpected changes or shocks to individual income. Often measured as the difference between observed income and permanent income.
Tranzitorni prioriteti	Logičan obrazac prioriteta gdje prednost jedne robe nad drugom i prednost druge robe nad trećom ukazuju na prioritet prve robe u poređenju sa trećom robom.	Transitive Preferences	A logical pattern of preferences where preference of one good over a second good and preference of the second good over a third good imply preference for the first good compared to the third good.
Tržišna intervencija		Market intervention	
Tržište	Mjesto ili institucija gdje se sastaju kupci i prodavci i razmjenjuju faktore inputa ili finalne robe i usluge. Tržište je jedna od nekoliko vrsta sistema ekonomskog racioniranja.	Market	A place or institution where buyers and sellers come together and exchange factor inputs or final goods and services. A market is one of several types of economic rationing systems.
Tržište za pozajmljive fondove	Tržište na kome preduzeća pozajmljuju novac za investicije i gdje potrošači deponuju svoju štednju. Ravnoteža na ovom tržištu zavisi od novčane ponude (štедnje) i novčane potražnje (za investiranjem). Kada su jednakosti postojat će ravnotežna kamatna stopa.	Market for loanable funds	Where companies go to borrow the money for investment, and where consumers go to put their savings away. The equilibrium in this market depend on the supply of money (from savings) and the demand for money (from investment). Where they are equal will be the equilibrium rate of interest.

U

Ukupni efekat	Primijećena promjena kvantiteta potražnje zbog promjene cijene jedne određene robe.	Total Effect	The observed change in quantity demanded due to a price change of one particular good.
Unakrsna elastičnost potražnje	Mjera osjetljivosti u kvantitetu potražnje jednih roba kao reakcija na promjene u cijeni slične robe.	Cross-Price Elasticity of Demand	A measure of sensitivity in the quantity demanded of one goods in reaction to changes in the price of a related good.
Uravnoteženi budžet	Javlja se kada je iznos novca od oporezivanja koji primi vlada jednak iznosu koji se potroši. Klasični ekonomisti su smatrali da ovo uvijek treba da bude cilj vladine politike. Kejnsijanci su, nasuprot ovome, smatrali da za vrijeme pada ekonomske aktivnosti vlada treba da izazove deficit (trošeći više od svojih prihoda) da bi ojačala ekonomiju, a kada je ekonomija u usponu, onda mogu izazvati deficit (trošeći manje od prihoda). Na ovaj način moguće je dugoročno uravnotežiti budžet.	Balanced budget	Arises when the government receives the same amount of money from taxation as it is spending. Classical economists argued that this should always be the aim of government policy. Keynesians on the other hand said that in times of low economic activity the government should run a deficit (spending more than its revenue) to boost the economy and when the economy was booming they could run a surplus (spending less than revenue). In this way they could balance the budget in the long-run.
Uvoz		Imports (M)	

V

Varijabilna akcije	Varijabilna koja se mjeri u vremenskoj tački.	Stock Variable	A variable measured at point in time.
Varijabilna toka	Varijabilna koja se mjeri po jedinici vremena.	Flow Variable	A variable that is measured per unit of time..
Varijabilni troškovi proizvodnje	Troškovi proizvodnje vezani za promjene kvantiteta varijabilnog faktora proizvodnje u kratkom periodu.	Variable Costs of Production	Production costs related to changing quantities of a variable factor of production in the short run.

Z

Zaposlenost	Procijenjeni broj zaposlenih radnika—uključujući samozaposlene osobe, neplaćene porodične radnike, radnike u domaćinstvu i radnike u štrajku—koji stanuju u okviru te jurisdikcije.	Employment (L)	Estimated number of employed workers--including self-employed individuals, unpaid family workers, household domestic workers, and workers on strike--that reside within a jurisdiction.
Zarada od upotrijebljenog kapitala	Mjeri profit kao procenat upotrijebljenog kapitala (ukupni kapital uložen u preduzeće). To je mjera za utvrđivanje koliko uspješno novac uložen u preduzeće donosi zaradu investitorima.	Return on capital employed	Measures the profit as a percentage of the capital employed (the total capital invested in the business). It is a measure of how well the money invested in the business is providing a return to the investors.
Zasićenost	Nivo potrošnje na kome je potrošač potpuno zadovoljen u datom vremenskom periodu.	Satiation	A level of consumption where the consumer is fully satisfied in a given period of time.
Želje	Preferencije za robom i uslugama preko i iznad ljudskih potreba.	Wants	Preferences for goods and services over and above human needs.

Izvori

Biz/ed / Institute for Fiscal Studies (IFS) Virtual Economy.
http://www.digitaleconomist.com/glossary_micro.html
<http://www.economist.com/research/Economics/alphabetic.cfm>
www.cirem.org.uk/definitions.html

Penguin Dictionary of Economics, sixth edition
 English Croation Economic Dictionary Dr Ante Babic
 Croatian Slovene/English Dictionary of Law Zaloxba Komunikado, Ljubljana 2003

A

Aktiva	Aktiva predstavlja resurse koje kontroliše entitet kao rezultat predhodnih događaja, a od kojih se očekuje buduća ekonomski korist ili potencijalne usluge za entitet. Aktiva obezbjeđuje entitetu sredstva za postizanje ciljeva. Aktiva koja se koristi za dostavljanje roba i usluga u skladu sa ciljevima entiteta, ali koja ne proizvodi neto gotovinske prilive, često se opisuje kao aktiva koja ima "potencijal usuga." Aktiva koja se koristi za proizvodnju neto gotovinskih priliva se često opisuje kao aktiva koja posjeduje "buduće ekonomski koristi." Da bi se obuhvatile sve svrhe u koje se aktiva može upotrijebiti, ovaj Standard koristi termin "buduće ekonomski koristi ili potencijal usluga" kako bi se opisale osnovne karakteristike aktive.	Assets	Assets are resources controlled by an entity as a result of past events and from which future economic benefits or service potential are expected to flow to the entity. . Assets provide a means for entities to achieve their objectives. assets that are used to deliver goods and services in accordance with an entity's objectives but which do not directly generate net cash inflows are often described as embodying "service potential." Assets that are used to generate net cash inflows are often described as embodying "future economic benefits." To encompass all the purposes to which assets may be put, this Standard uses the term "future economic benefits or service potential" to describe the essential characteristic of assets.
--------	---	--------	---

D

Doprinosi od vlasnika	Doprinosi od vlasnika su buduće ekonomski koristi ili potencijal usluga koje su entitetu priložile eksterne strane, koje ne rezultiraju obavezama entiteta i koje uspostavljaju finansijski interes u neto aktivi /kapitalu entiteta koji:	Contributions from owners	Contributions from owners means future economic benefits or service potential that has been contributed to the entity by parties external to the entity, other than those that result in liabilities of the entity, that establish a financial interest in the net assets/equity of
-----------------------	--	---------------------------	---

	<p>(a) Prenosi ovlašćenje za raspodjelu budućih ekonomskih koristi ili potencijala usluge od strane entiteta tokom njegovog postojanja, a takva raspodjela je diskreciono pravo vlasnika ili njegovih predstavnika, kao i za raspodjelu viška aktive nad pasivom u slučaju prestanka rada; i/ili</p> <p>(b) se mogu prodati, razmjeniti, prenijeti ili otkupiti. Kontrola je moć upravljanja finansijskim i operativnim politikama drugog entiteta, kako bi se imalo koristi od njegovih aktivnosti.</p>		<p>the entity, which:</p> <p>(a) Conveys entitlement both to distributions of future economic benefits or service potential by the entity during its life, such distributions being at the discretion of the owners or their representatives, and to distributions of any excess of assets over liabilities in the event of the entity being wound up; and/or</p> <p>(b) Can be sold, exchanged, transferred or redeemed. Control is the power to govern the financial and operating policies of another entity so as to benefit from its activities.</p>
Državno poslovno preduzeće	<p>Državno poslovno preduzeće je entitet koji ima sve sljedeće karakteristike:</p> <p>(a) Da je entitet koji ima moć ugovaranja u sopstveno ime;</p> <p>(b) Ima finansijska i operativna ovlašćenja da vrši određeni posao;</p> <p>(c) Prodaje robu ili usluge, u okviru svog uobičajenog poslovanja, drugim entitetima da bi se došlo do profita ili potpune nadoknade troškova;</p> <p>(d) Ne oslanja se na kontinuirano finansiranje vlade da bi bilo aktivno preduzeće (pored kupovine proizvoda na otvorenom tržištu); i</p> <p>(e) Kontroliše ga entitet javnog sektora.</p> <p>Državna poslovna preduzeća uključuju privredna preduzeća i finansijska preduzeća,</p>	<p>Government Business Enterprise</p>	<p>Government Business Enterprise means an entity that has all the following characteristics:</p> <p>(a) Is an entity with the power to contract in its own name;</p> <p>(b) Has been assigned the financial and operational authority to carry on a business;</p> <p>(c) Sells goods and services, in the normal course of its business, to other entities at a profit or full cost recovery;</p> <p>(d) Is not reliant on continuing government funding to be a going concern (other than purchases of outputs at arm's length); and</p> <p>(e) Is controlled by a public sector entity.</p> <p>Government Business Enterprises (GBEs) include both trading enterprises, such as utilities, and financial enterprises, such as</p>

	<p>kao što su finansijske institucije. Ona se u suštini ne razlikuju od entiteta koji vrše slične aktivnosti u privatnom sektoru. Državna preduzeća rade da bi ostvarila profit, iako neka mogu imati limitirane obaveze opštinskih usluga, prema kojima se od njih zahtijeva da nekim pojedincima i organizacijama u opštini obezbjede robu i usluge besplatno, ili sa znatno smanjenom cijenom.</p>		<p>financial institutions. GBEs are, in substance, no different from entities conducting similar activities in the private sector. GBEs generally operate to make a profit, although some may have limited community service obligations under which they are required to provide some individuals and organizations in the community with goods and services at either no charge or a significantly reduced charge.</p>
--	---	--	--

E

Ekonomski entitet	<p>Ekonomski entitet je grupa entiteta koja se sastoji od kontrolnog entiteta i jednog ili više kontrolisanih entiteta. Ostali nazivi koji se odnose na ekonomski entitet uključuju "administrativni entitet," "finansijski entitet," "konsolidovani entitet" i "grupa." Ekonomski entitet može uključivati entitete sa socijalnom politikom i sa komercijalnim ciljevima. Na primjer, državni stambeni sektor može biti ekonomski entitet koji uključuje entitete koji obezbjeđuju stanove za po nominalnoj cijeni, kao i entitete koji obezbjeđuju smještaj na komercijalnoj osnovi.</p>	Economic entity	<p>Economic entity means a group of entities comprising a controlling entity and one or more controlled entities. Other terms sometimes used to refer to an economic entity include "administrative entity," "financial entity," "consolidated entity" and "group." An economic entity may include entities with both social policy and commercial objectives. For example, a government housing department may be an economic entity which includes entities that provide housing for a nominal charge, as well as entities that provide accommodation on a commercial basis.</p>
-------------------	--	-----------------	--

F

Fer vrijednost	Fer vrijednost je iznos za koji neka aktiva može biti razmijenjena ili obaveza izmirena, između upoznatih, voljnih strana u transakcijama na otvorenom tržištu.	Fair value	Fair value is the amount for which an asset could be exchanged, or a liability settled, between knowledgeable, willing parties in an arm's length transaction.
Finansijska aktiva	Finansijska aktiva je bilo koja aktiva koja je: (a) Gotovina; (b) Ugovorno pravo primanja gotovine ili druge finansijske aktive od drugog entiteta; (c) Ugovorno pravo razmjene finansijskih instrumenata sa drugim entitetom pod uslovima koji su potencijalno povoljni; ili (d) Instrument kapitala drugog entiteta.	Financial asset	A financial asset is any asset that is: (a) Cash; (b) A contractual right to receive cash or another financial asset from another entity; (c) A contractual right to exchange financial instruments with another entity under conditions that are potentially favorable; or (d) An equity instrument of another entity.
Finansijski izvještaji	Kompletan set finansijskih izvještaja uključuje sljedeće komponente: (a) Izvještaj o finansijskoj poziciji; (b) Izvještaj o finansijskom učinku; (c) Izvještaj o promjenama neto aktive/kapitala; (d) Izvještaj o gotovinskom toku; i (e) Računovodstvene politike u napomene uz finansijske izvještaje. Gore navedene komponente imaju razne nazive u okviru nekih jurisdikcija. Izvještaj o finansijskoj poziciji može se nazivati i bilans stanja ili izvještaj o imovini i obavezama. Izvještaj o finansijskom učinku	Financial statements	A complete set of financial statements includes the following components: (a) Statement of financial position; (b) Statement of financial performance; (c) Statement of changes in net assets/equity; (d) Cash flow statement; and (e) Accounting policies and notes to the financial statements. The components listed above are referred to by a variety of names both within and across jurisdictions. The statement of financial position may also be referred to as a balance sheet or statement of assets and liabilities. The statement of financial

	zove se i izvještaj o prihodu i rashodu, bilans uspjeha, operativni izvještaj, ili izvještaj o dobitku i gubitku. Napomene uz finansijske izvještaje mogu uključivati stavke koje se, u nekim jurisdikcijama, nazivaju "tabele".		performance may also be referred to as a statement of revenues and expenses, an income statement, an operating statement, or a profit and loss statement. The notes to the financial statements may include items referred to as "schedules" in some jurisdictions.
Fundamentalne greške	Fundamentalne greške su greške otkrivene u tekućem periodu, koje su toliko značajne da se finansijski izvještaji jednog ili više predhodnih perioda ne mogu smatrati pouzdanim na datum njihovog izdavanja.	Fundamental errors	Fundamental errors are errors discovered in the current period that are of such significance that the financial statements of one or more prior periods can no longer be considered to have been reliable at the date of their issue.

G

Gotovina	Gotovina se sastoji od gotovine u blagajni i depozita po viđenju.	Cash	Cash comprises cash on hand and demand deposits.
Gotovinski ekvivalenti	Gotovinski ekvivalenti su kratkoročne , visoko-likvidne investicije koje se mogu odmah pretvoriti u poznate gotovinske iznose i koje nose beznačajan rizik od promjene vrijednosti.	Cash equivalents	Cash equivalents are short-term, highly liquid investments that are readily convertible to known amounts of cash and which are subject to an insignificant risk of changes in value.
Gotovinski tokovi	Gotovinski tokovi su prilivi i odlivi gotovine i gotovinskih ekvivalenata.	Cashflows Cash flows	Cash flows are inflows and outflows of cash and cash equivalents.

I

Inostrana operacija	Inostrana operacija je kontrolisani entitet, pridruženo preduzeće, zajednički poduhvat ili filijala izvještajnog entiteta, čije su aktivnosti zasnovane, ili se vrše, u zemlji koja nije zemlja izvještajnog entiteta.	Foreign operation	Foreign operation is a controlled entity, associate, joint venture or branch of the reporting entity, the activities of which are based or conducted in a country other than the country of the reporting entity.
Izvještajna valuta	Izvještajna valuta je valuta koja se koristi za prezentaciju finansijskih izvještaja.	Reporting currency	Reporting currency is the currency used in presenting the financial statements.
Izvještajni datum	Izvještajni datum je datum poslednjeg dana izvještajnog perioda na koji se odnose finansijski izvještaji.	Reporting date	Reporting date means the date of the last day of the reporting period to which the financial statements relate.

K

Konsolidovani finansijski izvještaji	Konsolidovani finansijski izvještaji su finansijski izvještaji ekonomskog entiteta prezentirani kao izvještaj jednog entiteta.	Consolidated financial statements	Consolidated financial statements are the financial statements of an economic entity presented as those of a single entity.
Kontrolisani entitet	Kontrolisani entitet je entitet koji je pod kontrolom drugog entiteta (kontrolnog entiteta).	Controlled entity	Controlled entity is an entity that is under the control of another entity (known as the controlling entity).
Kontrolni entitet	Kontrolni entitet je entitet koji ima jedan ili više kontrolisanih entiteta.	Controlling entity	Controlling entity is an entity that has one or more controlled entities.
Kvalifikaciona aktiva	Kvalifikaciona aktiva je aktiva za koju je neophodan znatan vremenski period da bi bila spremna za svoju namijenjenu upotrebu ili prodaju.	Qualifying asset	Qualifying asset is an asset that necessarily takes a substantial period of time to get ready for its intended use or sale.

M

Manjinski interes	Manjinski interes je onaj dio neto suficita (deficita) i neto aktive/kapitala kontrolisanog entiteta koji se može pripisati interesima koji nisu u vlasništvu, direktno ili indirektno preko kontrolisanih entiteta, kontrolnog entiteta.	Minority interest	Minority interest is that part of the net surplus (deficit) and of net assets/equity of a controlled entity attributable to interests which are not owned, directly or indirectly through controlled entities, by the controlling entity.
Materijalnost	Informacije su materijalne ako se njihovim izostavljanjem ili pogrešnim prikazivanjem može uticati na odluke ili procjene korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja. Materijalnost zavisi od prirode ili veličine stavke ili greške koje se procjenjuju u određenim okolnostima izostavljanja ili pogrešnog prikazivanja informacija.	Materiality	Materiality information is material if its omission or misstatement could influence the decisions or assessments of users made on the basis of the financial statements. Materiality depends on the nature or size of the item or error judged in the particular circumstances of omission or misstatement.
Metoda kapitala	Metoda kapitala je računovodstvena metoda gdje se investicija početno evidentira po cijeni koštanja, a zatim se vrše ispravke zbog promjena nakon akvizicije u investitorovom dijelu neto aktive/kapitala entiteta u koji je investirano. Izvještaj o finansijskom učinku odražava investitorov dio rezultata operacija entiteta u koji je investirano.	Equity method	Equity method is a method of accounting whereby the investment is initially recorded at cost and adjusted thereafter for the post-acquisition change in the investor's share of net assets/equity of the investee. The statement of financial performance reflects the investor's share of the results of operations of the investee.

N

Neto aktiva/kapital	Neto aktiva/kapital je preostali interes u aktivi entiteta nakon oduzimanja svih obaveza entiteta. Neto aktiva/kapital mogu biti pozitivni ili negativni.	Net assets/equity	Net assets/equity is the residual interest in the assets of the entity after deducting all its liabilities. Net assets/equity may be positive or negative.
Neto suficit/deficit	Neto suficit/deficit sadrži sljedeće komponente: (a) Suficit ili deficit od uobičajenih aktivnosti; i (b) Vanredne stavke.	Net surplus/deficit	Net surplus/deficit comprises the following components: (a) Surplus or deficit from ordinary activities; and (b) Extraordinary items.

O

Obračunska osnova	Obračunska osnova predstavlja računovodstvenu osnovu po kojoj se transakcije i ostali događaji priznaju kada se dogode (a ne tek kada se primi ili plati gotovina ili gotovinski ekvivalent). Stoga se transakcije i događaji evidentiraju u računovodstvenoj evidenciji i priznaju u finansijskim izvještajima perioda na koje se oni odnose. Elementi koji se priznaju po obračunskom računovodstvu su aktiva, pasiva, neto aktiva/kapital, prihod i rashod.	Accrual basis	Accrual basis means a basis of accounting under which transactions and other events are recognized when they occur (and not only when cash or its equivalent is received or paid). Therefore, the transactions and events are recorded in the accounting records and recognized in the financial statements of the periods to which they relate. The elements recognized under accrual accounting are assets, liabilities, net assets/equity, revenue and expenses.
-------------------	--	---------------	---

P

Pasiva	Pasiva predstavlja sadašnje obaveze entiteta koje su nastale iz predhodnih događaja, čije će izmirenje rezultirati odlivom resursa koji sadrže ekonomsku korist ili potencijal	Liabilities	Liabilities are present obligations of the entity arising from past events, the settlement of which is expected to result in an outflow from the entity of resources embodying economic
--------	--	-------------	---

	usluga.		benefits or service potential.
Pridruženo preduzeće	Pridruženo preduzeće je entitet u kome investitor ima značajan uticaj, a koje nije kontrolisani entitet niti zajednički poduhvat investitora.	Associate	Associate is an entity in which the investor has significant influence and which is neither a controlled entity nor a joint venture of the investor.
Prihod	Prihod je bruto priliv ekonomskih koristi ili potencijala usluga tokom izvještajnog perioda, kada ti prilivi rezultiraju povećanjem neto aktive/kapitala, koje se ne odnosi na doprinose od vlastnika.	Revenue	Revenue is the gross inflow of economic benefits or service potential during the reporting period when those inflows result in an increase in net assets/equity, other than increases relating to contributions from owners.

A

Računovodstvene politike	Računovodstvene politike su specifični principi, osnove, konvencije, pravila i prakse usvojene od strane nekog entiteta za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja.	Accounting policies	Accounting policies are the specific principles, bases, conventions, rules and practices adopted by an entity in preparing and presenting financial statements.
Rashod	Rashod je smanjenje ekonomске koristi ili potencijala usluga tokom izvještajnog perioda u obliku odliva ili potrošnje aktive, ili pojave pasive koja rezultira smanjivanjem neto aktive/kapitala, a koje se ne odnosi na raspodjelu vlasnicima.	Expenses	Expenses are decreases in economic benefits or service potential during the reporting period in the form of outflows or consumption of assets or incurrences of liabilities that result in decreases in net assets/equity, other than those relating to distributions to owners.
Raspodjela	Raspodjela vlasnicima podrazumijeva buduće ekonomске koristi ili potencijal usluga koje entitet distribuira svim vlasnicima ili nekom od vlasnika, bilo kao prinos od investicija ili prinos investicija.	Distributions	Distributions to owners means future economic benefits or service potential distributed by the entity to all or some of its owners, either as a return on investment or as a return of investment.
Razlika razmjene	Razlika razmjene je razlika nastala izvještavanjem istog broja jedinica strane valute u izvještajnoj valuti, po različitim deviznim kursevima.	Exchange difference	Exchange difference is the difference resulting from reporting the same number of units of a foreign currency in the reporting currency at different exchange rates.

S

Strana valuta	Strana valuta je valuta koja nije izvještajna valuta entiteta.	Foreign currency	Foreign currency is a currency other than the reporting currency of an entity.
Suficit/deficit	Suficit/deficit od uobičajenih aktivnosti je	Surplus/deficit	Surplus/deficit from ordinary activities is the

	rezidualni iznos koji preostaje nakon što se rashodi nastalih od uobičajenih aktivnosti oduzmu od prihoda nastalih od uobičajenih aktivnosti.		residual amount that remains after expenses arising from ordinary activities have been deducted from revenue arising from ordinary activities.
--	---	--	--

T

Troškovi pozajmljivanja	Troškovi pozajmljivanja su kamate i ostali troškovi entiteta vezani za pozajmljivanje sredstava.	Borrowing costs	Borrowing costs are interest and other expenses incurred by an entity in connection with the borrowing of funds.
-------------------------	--	-----------------	--

U

Uobičajene aktivnosti	Uobičajene aktivnosti su bilo koje aktivnosti koje vrši entitet kao dio svojih aktivnosti pružanja usluga ili trgovine. Uobičajene aktivnosti uključuju takve povezane aktivnosti u kojima entitet učestvuje, a koje su nastale od tih aktivnosti.	Ordinary activities	Ordinary activities are any activities which are undertaken by an entity as part of its service delivery or trading activities. Ordinary activities include such related activities in which the entity engages in furtherance of, incidental to, or arising from these activities.
-----------------------	--	---------------------	---

V

Vanredne stavke	Vanredne stavke su prihod ili rashod koji su nastali zbog događaja ili transakcije koji se jasno razlikuju od redovnih aktivnosti entiteta, a koje se neće često i redovno dešavati i koji su van kontrole ili uticaja entiteta.	Extraordinary items	Extraordinary items are revenue or expenses that arise from events or transactions that are clearly distinct from the ordinary activities of the entity, are not expected to recur frequently or regularly and are outside the control or influence of the entity.
-----------------	--	---------------------	--

Z

Zajednički poduhvat	Zajednički poduhvat je obavezujući ugovor kojim se dvije ili više strana obavezuju da preuzimaju aktivnost koja podliježe zajedničkoj kontroli.	Joint venture	Joint venture is a binding arrangement whereby two or more parties are committed to undertake an activity which is subject to joint control.
---------------------	---	---------------	--

Svrha finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji su strukturisana prezentacija finansijske pozicije i transakcija entiteta. Ciljevi finansijskih izvještaja opšte namjene je da obezbijede informacije o finansijskoj poziciji, učinku i gotovinskim tokovima entiteta koje su od koristi širokom spektru korisnika za donošenje i procjenjivanje odluka o alokaciji resursa. Ciljevi finansijskih izvještaja opšte namjene u javnom sektoru su obezbjeđivanje informacija korisnih za donošenje odluka i demonstriranje odgovornosti entiteta za resurse koji su mu povjereni:

- (a) Pružanje informacija o izvorima, alokaciji i upotrebi finansijskih resursa;
- (b) Pružanje informacija o tome kako entitet finansira svoje aktivnosti i ispunjava zahtjeve za gotovinom;
- (c) Pružanje informacija koje su korisne za procjenu sposobnosti entiteta da finansira svoje aktivnosti i da izvršava ispunjava svoje obaveze;
- (d) Pružanje informacija o finansijskom stanju entiteta i promjenama; i
- (e) Pružanje agregatnih informacija korisnih za procjenu učinka entiteta u odnosu na cijene koštanja usluga, efikasnosti i uspjeha.

Finansijski izvještaji opšte namjene takođe mogu služiti za prognoziranje, pružanjem informacija koje su korisne za predviđanje nivoa resursa potrebnih za kontinuitet operacija i povezane rizike i neizvjesnosti. Finansijsko izvještavanje može korisnicima pružiti informacije koje:

- (a) Pokazuju da li su resursi dobijeni i korišćeni u skladu sa zakonski usvojenim budžetom; i
- (b) Pokazuju da li su resursi dobijeni i korišćeni u skladu sa zakonskim i ugovornim zahtjevima, uključujući finansijske limite koje su utvrdila odgovarajuća zakonodavna tijela.

Da bi se ispunili ovi ciljevi, finansijski izvještaji obezbeđuju informacije o entitetovoj:

- (a) Aktivi;
- (b) Pasivi;

- (c) Neto aktivi/kapitalu;
- (d) Prihodu;
- (e) Rashodu; i
- (f) Gotovinskim tokovima.

Izvor

2003 IFAC HANDBOOK OF INTERNATIONAL PUBLIC SECTOR ACCOUNTING
PRONOUNCEMENTS - IPSAS 1 — PRESENTATION OF FINANCIAL STATEMENTS
<http://www.ifac.org/PublicSector/>

A

Abundance	A physical or economic condition where the quantity available of a resource exceeds the quantity desired in the absence of a rationing system.	Obilje	Materijalno ili ekonomsko stanje u kome kvantitet raspoloživih resursa premašuje kvantitet poželjan u odsustvu sistema racioniranja.
Accelerator	The accelerator theory suggests the level of net investment is determined by the rate of change of national income. If national income is growing at an increasing rate then net investment will also grow, but when the rate of growth slows net investment will fall. There will be an interaction between the multiplier and the accelerator that may cause larger fluctuations in the trade cycle.	Akcelerator	Teorija akceleratora navodi da je nivo neto investicija određen stopom promjene nacionalnog dohotka. Ako se nacionalni dohodak povećava po rastućoj stopi, onda će rasti i neto investicije, ali kada se stopa rasta uspori, neto investicije će se smanjivati. Doći će do interakcije između množioca i akceleratora koja može uzrokovati veće fluktuacije u trgovinskom ciklusu.
Adaptive expectations	A theory of how people form their views about the future. It assumes they do so using past trends and the errors in their own earlier predictions.	Adaptivna očekivanja	Teorija o tome kako ljudi formiraju svoje projekcije o budućnosti. Pretpostavka je da oni to rade koristeći prošle trendove i greške u sopstvenim ranijim predviđanjima.
Ad-valorem taxes	Ad-valorem taxes are taxes that are charged as a percentage of the value of the good or service. VAT is an example of an ad-valorem tax as it is charged at 17.5%.	Ad-valorem porezi	Ad-valorem porezi su porezi koji se naplaćuju kao procenat vrijednosti robe i usluga. VAT je primjer ad-valorem poreza, jer se naplaćuje po stopi od 17.5%.
Aggregate demand	Aggregate demand is the total demand in the economy. It is the total of all desired expenditure at any time by all groups in the	Agregatna potražnja	Agregatna potražnja je ukupna potražnja u ekonomiji. To je zbir svih željenih izdataka u bilo koje vrijeme svih grupa u ekonomiji. Glavne grupe

	economy. The main groups who spend are consumers (consumption), firms (who spend on investment), government (government expenditure) and overseas (exports). Total aggregate demand is therefore:		koje troše jesu potrošači (potrošnja), preduzeća (koja troše na investicije), vlada (izdaci vlade) i inostrani (izvoz). Ukupna agregatna potražnja je stoga:
Aggregate demand curve	The aggregate demand curve shows the level of aggregate demand at every price level. It will always be downward sloping as there will be less demand at higher price levels. This is for similar reasons to a demand curve for a single product sloping downwards.	Krivulja agregatne potražnje	Krivulja agregatne potražnje pokazuje nivo agregatne potražnje na svakom nivou cijena. Uvijek će biti okrenuta naniže, pošto će biti manje potražnje na većim nivoima cijena. Iz sličnih razloga je i krivulja potražnje za izdvojeni proizvod okrenuta naniže.
Aggregate supply	Aggregate supply is the total quantity supplied at every price level. It is the total of all goods and services produced in an economy in a given time period. There is some dispute between Keynesians and Monetarists about what determines the level of aggregate supply. Keynesians argued that supply was determined by the level of aggregate demand, while classical economists followed Say's Law which argued that aggregate supply was determined by supply-side factors.	Agregatna ponuda	Agregatna ponuda je ukupna količina ponuđena na svakom nivou cijena. To je zbir svih roba i usluga proizvedenih u ekonomiji u datom vremenskom periodu. Postoje odredene rasprave između kejnesijanaca i monetarista oko toga šta određuje nivo aggregatne ponude. Kejnesijanci su dokazivali da je ponuda određena nivoom aggregatne ponude, dok su klasični ekonomisti slijedili Say-ov zakon koji dokazuje da je aggregatna ponuda određena faktorima ponude.
Aggregate supply curve	The aggregate supply curve shows the amount that will be supplied by the firms in the economy at each price level. There is a lot of debate about the exact shape of the curve. Many classical economists and Monetarists argue that the shape differs	Krivulja aggregatne ponude	Krivulja aggregatne ponude pokazuje iznos koji će obezbijediti preduzeća u ekonomiji, na svim nivoima cijena. Vode se brojne diskusije o tačnom obliku krivulje. Mnogi klasični ekonomisti i monetaristi smatraju da se oblik razlikuje kod kratkoročnog i dugoročnog perioda. Kratkoročno

	between the short-run and long-run. In the short-run there may some increase in output if demand increases, but in the long-run any increases in demand will be inflationary.		može doći do određenog porasta proizvodnje ako se poveća potražnja, ali će na dugi rok sva povećanja potražnje biti inflatorna.
AS-AD Analysis	This theory helps explain stagflation (high rates of both unemployment and inflation) it illustrates the how and why of policy implications found separately in Classical economics and Keynesian economics.	AS-AD Analiza (analiza agregatna ponuda-agregatna potražnja)	Ova teorija objašnjava stagflaciju (visoke stope i nezaposlenosti i inflacije) i ilustruje razloge zbog kojih se implikacije politike nalaze odvojeno u klasičnoj ekonomiji i Kejnesijanskoj ekonomiji.
Assets	Things that have earning power or some other value to their owner.	Aktiva	Stvari koje imaju mogu donijeti zaradu ili neku drugu vrijednost njihovom vlasniku.
Autonomous Expenditure	Expenditure that takes place independent of national income.	Autonomna potrošnja	Potrošnja koja se odvija nezavisno od nacionalnog dohodka.
Average propensity to consume (APC)	The proportion of income that is spent. If a person spends €4,000 of a €10,000 income, then the APC is 0.4.	Prosječna sklonost potrošnji (PSP)	Proporcija potrošenog dohodka. Ako osoba potroši €4,000 od €10,000 dohodka, onda je PSP 0.4.
Average rate of tax (t)	The total amount of income tax paid as a percentage of a person's income. For example if they earn €20,000 and have paid €2,500 in income tax, their average rate of tax is 12.5%. However, their marginal rate of tax will be 23% as that is the rate they will pay on the next € they earn.	Prosječna poreska stopa	Ukupni iznos plaćenog poreza na dohodak, kao procenat dohodka osobe. Na primjer, ako zarađuju €20,000 i platili su €2,500 poreza na dohodak, njihova prosječna poreska stopa je 12.5%. Međutim, njihova granična poreska stopa će biti 23%, jer je to stopa koju će platiti na sljedeći zarađeni €.

B

Balance of payments (BOP)	The quantity of its own currency flowing out of the country (for purchases, for example, but also for gifts and intrafirm transfers) minus the amount flowing in.	Bilans plaćanja (BP)	Količina sopstvene valute koja se odliva iz zemlje (na primjer za nabavke, ali i za poklone i transfere između preduzeća) minus iznosi koji se prilivaju.
---------------------------	--	----------------------	--

Balance of payments accounts	A record of all the a country's trade with the rest of the world. They record all flows of money in and out. These flows might result from the sale of exports (an inflow or credit) or from purchasing imports from overseas (an outflow or debit). They might also arise from other countries investing here (inward investment - a credit), or from local companies investing abroad (a debit). All flows of money are added together and grouped according to their type. The overall account is then called the balance of payments - principally because the total of outflows must be equivalent to the total of inflows. The balance of payments therefore balances.	Računi bilansa plaćanja	Evidencija cijelokupne trgovine zemlje sa inostranstvom. Na računima se evidentiraju svi prilivi i odlivi novca. Ovi tokovi mogu biti rezultat prodaje izvoza (priliv ili kredit) ili kupovine uvoza iz inostranstva (odliv ili zaduženje). Takođe, mogu nastati od ulaganja drugih zemalja ovdje (unutrašnje investicije - kredit), ili od lokalnih kompanija koje investiraju u inostranstvu (zaduženje). Svi tokovi novca se sabiraju i grupišu prema njihovoj vrsti. Ukupni račun se naziva bilans plaćanja – uglavnom zbog toga što ukupni odlivi moraju biti jednaki ukupnim prilivima. Zbog toga je bilans plaćanja uravnotežen.
Balanced budget	Arises when the government receives the same amount of money from taxation as it is spending. Classical economists argued that this should always be the aim of government policy. Keynesians on the other hand said that in times of low economic activity the government should run a deficit (spending more than its revenue) to boost the economy and when the economy was booming they could run a surplus (spending less than revenue). In this way they could balance the budget in the long-run.	Uravnoteženi budžet	Javlja se kada je iznos novca od oporezivanja koji primi vlada jednak iznosu koji se potroši. Klasični ekonomisti su smatrali da ovo uvijek treba da bude cilj vladine politike. Kejnsijanci su, nasuprot ovome, smatrali da za vrijeme pada ekonomske aktivnosti vlada treba da izazove deficit (trošeći više od svojih prihoda) da bi ojačala ekonomiju, a kada je ekonomija u usponu, onda mogu izazvati suficit (trošeći manje od prihoda). Na ovaj način moguće je dugoročno uravnotežiti budžet.
Birth rate	The number of live births per 1000 of the population. The birth rate is also often called the 'crude birth rate'.	Stopa nataliteta	Broj živorođenih na 1000 stanovnika. Stopa nataliteta se često naziva 'gruba stopa nataliteta'.

Bond	Long term (10+ years) debt instrument.	Obveznica	Dugoročni dužnički instrument (10+ godina)
Budget Set	Different bundles of goods and services that are attainable to the consumer at given market prices and the consumer's fixed level of income.	Set budžeta	Različite grupe roba i usluga koje su dostupne potrošaču po dатoj tržišnoj cijeni i fiksnom nivou dohotka potrošača.
Business cycle	Boom and bust. The long-run pattern of economic GROWTH and RECESSION. According to the Centre for International. Over the years, economists have produced numerous theories of why economic activity fluctuates.	Poslovni ciklus	Ekspanzija i recesija. Dugoročni obrazac ekonomskog RASTA i RECESIJE. Prema Centru za međunarodni. Ekonomisti godinama razvijaju brojne teorije o tome zašto fluktuiraju ekonomske aktivnosti.
Business Inventories	Additions or deletions to existing inventory levels in response to economic conditions (a flow variable).	Poslovne zalihe	Dodavanje(ili odbacivanje) postojećim nivoima zaliha, kao odgovor na ekonomske uslove (varijabila toka).

C

Canons of taxation	A set of criteria developed by Adam Smith that could be used to judge whether or not a tax was a 'good' tax. They were: 1.The cost of collection must be low relative to the yield 2.The timing and amount to be paid must be certain to the payer 3.The means and timing of payment must be convenient to the payer 4.Taxes should be levied according to ability to pay	Pravila oporezivanja	Set kriterijuma koje je ustanovio Adam Smith koji se mogu koristiti za procjenjivanje da li je porez bio 'dobar' porez. To su bili: 1.Trošak naplate mora biti nizak u odnosu na dobitak 2.Trenutak i iznos koji će se platiti moraju biti izvjesni platiocu 3.Sredstva i trenutak plaćanja moraju biti pogodni za platioca 4.Porezi se trebaju nametati u skladu sa platnom sposobnošću
Capital account (CP)	The part of the balance of payments that covers international purchases and sales of assets, including foreign direct investment,	Kapitalni račun (KR)	Dio bilansa plaćanja koji pokriva međunarodnu kupovinu i prodaju aktive, uključujući direktnе strane investicije, portfolio investicije, kredite i

	portfolio investment, bank loans and deposits, securities and foreign currency holdings		depozite banaka, hartije od vrijednosti i imovinu u stranoj valuti
Capital expenditure	See government capital expenditure	Kapitalni izdatak	Vidjeti državni kapitalni izdaci
Capital Loss gain	A positive difference between the sale price of an asset and its purchase price.	Kapitalni gubitak	Pozitivna razlika između prodajne cijene aktive i njene kupovne cijene.
Capital Loss	A negative difference between the sale price of an asset and its purchase price.	Kapitalni gubitak	Negativna razlika između prodajne cijene aktive i njene cijene kupovne cijene.
Capital stock (K)	The number of shares authorized for issuance by a company's charter, including both common stock and preferred stock.	Iznos kapitala	Broj akcija odobrenih za emitovanje statutom kompanije, uključujući obične akcije i prioritetne akcije.
Circular flow of income	A model showing the flows of money around the economy. The economy is conventionally split into firms and households and the circular flow shows the movement of money between these groups. From households to firms there is a flow of consumption expenditure which results in a flow from firms to households of income. This income may be in the form of wages, interest or profit.	Kružni tok prihoda	Model koji prikazuje tokove novca u ekonomiji. Ekonomija se uobičajeno dijeli na preduzeća i domaćinstva, a kružni tok prikazuje kretanja novca između ovih grupa. Od domaćinstava do preduzeća postoji tok izdataka za potrošnju, koji rezultira tokom prihoda od preduzeća ka domaćinstvima. Ovaj prihod može biti u obliku plata, kamate ili profita.
Classical Economics	Based on the notion that flexible prices ensure market equilibrium so that full employment production is maintained. The primary policy implication is that government intervention is not needed to maintain economic stability.	Klasična ekonomija	Bazira se na mišljenju da fleksibilne cijene obezbeđuju tržišnu ravnotežu, tako da se održava potpuna zaposlenost u proizvodnji. Primarna implikacija politike je da za održavanje ekonomski stabilnosti nije potrebna intervencija države.
Coefficient of determination	The percent of the variability in the dependent variable explained by the	Koeficijent determinacije	Procenat varijabilnosti u zavisnoj varijabili objašnjen nezavisnom varijabilom.

(R2)	independent variable. The coefficient of determination, which ranges between 0 and 1, indicates the goodness of fit of a regression model. It shows the proportion of the total variance of the dependent variable explained by the regression model. An R2 of 1 indicates that the model explains all of the variation of the dependent variable. An R2 of 0 indicates that the model explains none of the dependent variable's variance. In many applications, a higher R2 is preferred to a lower one. total variation - unexplained variation	(R2)	Koefficijenat determinacije, koji se kreće između 0 i 1, ukazuje na podesnost regresivnog modela. On pokazuje proporciju ukupnog odstupanja zavisne varijabile, što je objašnjeno regresivnim modelom. R2 od 1 ukazuje da model objašnjava sva odstupanja zavisne varijabile. R2 koji je jednak 0 ukazuje da model ne objašnjava niti jedno odstupanje zavisne varijabile. U mnogim aplikacijama preferira se veći R2 nego manji. ukupna odstupanja- neobjašnjena odstupanja
Competition	The process of consumers bidding prices upwards or producers cutting prices in order to allow those agents to be involved in a market trade.	Konkurencija	Proces u kome potrošači nude cijene naviše ili proizvođači snižavaju cijene kako bi se tim posrednicima omogućilo učešće na tržištu.
Complementary Goods	A pair of goods where the quantity demanded of one increases when the price of a related good decreases.	Komplementarne robe	Par roba gdje se kvantitet potražnje za jednom povećava kada se smanji cijena druge.
Complete Preferences	The ability of a consumer to fully identify his/her preference for any combination or bundle of goods and services.	Potpune preferencije	Sposobnost potrošača da u potpunosti utvrdi svoje preferencije za bilo koju kombinaciju ili grupu roba i usluga.
Confidence interval	Interval used to estimate the likely size of a population parameter. It gives an estimated range of values (calculated from a given set of sample data) that has a specified probability of containing the parameter being estimated. Most commonly	Interval povjerenja	Interval koji se koristi za procjenu podesne (možda vjerovatne) veličine parametra populacije. Pruža procijenjeni opseg vrijednosti (izračunat od datog seta podataka uzorka) koji ima navedenu vjerovatnoću da sadrži parametar koji se procjenjuje. Najčešće se koriste intervali

	used are the 95% and 99% confidence intervals that have .95 and .99 probabilities respectively of containing the parameter. The width of the confidence interval gives some indication about how uncertain we are about the unknown population parameter. Confidence intervals are more informative than the simple results of hypothesis tests (where we decide 'reject the null hypothesis' or 'don't reject the null hypothesis') because they provide a range of plausible values for the unknown parameter.		pouzdanosti od 95% i 99% koji imaju vjerovatnoće .95 i .99 da sadrže parametar. Širina intervala povjerenja pruža određene indikacije o tome u koliko smo nezvjesnosti vezano za nepoznati parametar populacije. Intervali povjerenja su informativniji od običnih rezultata testova hipoteza (gdje odlučujemo da 'odbacimo nultu hipotezu' ili da 'ne odbacimo nultu hipotezu') jer pružaju opseg vjerodostojnih vrijednosti za nepoznati parametar.
Consumer	An economic agent that desires to purchase goods and services with the goal of maximizing the satisfaction (utility) from consumption of those goods and services.	Potrošač	Ekonomski akter koji želi da kupi robu i usluge sa ciljem postizanja maksimalne satisfakcije (koristi) od potrošnje tih roba i usluga.
Consumer (household)	An economic agent that desires to purchase goods and services with the goal of maximizing the satisfaction from consumption of those goods and services.	Potrošač (domaćinstvo)	Ekonomski akter koji želi da kupi robu i usluge sa ciljem postizanja maksimalne satisfakcije od potrošnje tih roba i usluga
Consumer Optimum	Identification of an attainable bundle of goods that maximizes a consumer's level of satisfaction given his/her level of income and market prices.	Potrošački optimum	Identifikacija dostupnog skupa roba i usluga koji uvećava nivo satisfakcije potrošača u odnosu na njegov/njen nivo dohotka i tržišne cijene.
Consumer Price Index (CPI)	A weighted average of the prices of a representative market basket of goods and services that represents consumption patterns in some base time period.	Indeks cijena potrošačkih dobara	Ponderisani prosjek cijena reprezentativne tržišne korpe roba i usluga koji predstavlja obrazac potrošnje u nekom osnovnom vremenskom periodu.
Consumer Surplus	The difference between what a consumer is willing to pay for each unit of a commodity consumed and the price actually paid.	Potrošački višak	Razlika između onoga koliko je potrošač spreman da plati za svaku jedinicu potrošene robe i stvarno plaćene cijene.

Consumption (C)	What consumers do. Within an economy, this can be broken down into private and public consumption (see PUBLIC SPENDING). The more resources a society consumes, the less it has to save or invest, although, paradoxically, higher consumption may encourage higher INVESTMENT. The LIFE-CYCLE HYPOTHESIS suggests that at certain stages of life individuals are more likely to be saving than consuming, and at other stages they are more likely to be heavy consumers. Some economists argue that consumption taxes are a more efficient form of TAXATION than taxes on wealth, CAPITAL, property or INCOME.	Potrošnja	Ono što potrošači rade. U ekonomiji se ovo može razložiti na privatnu i javnu potrošnju (vidjeti JAVNA POTROŠNJA). Što više resursa troši jedno društvo, to ima manje za štednju ili ulaganja, iako, paradoksalno, veća potrošnja može podstići veće INVESTICIJE. HIPOTEZA ŽIVOTNOG CIKLUSA sugerire da će u određenim životnim razdobljima pojedinci više štedjeti nego trošiti, dok će u nekim fazama najvjerovaljnije biti veliki potrošači. Neki ekonomisti smatraju da su porezi na potrošnju efikasniji oblik OPOREZIVANJA nego porez na bogastvo, KAPITAL, nekretnine ili DOHODAK.
Contractionary fiscal policy	See Deflationary fiscal policy	Kontraktivna fiskalna politika	Vidjeti Deflaciona fiskalna politika
Contractionary monetary policy	See Deflationary monetary policy	Kontraktivna monetarna politika	Vidjeti Deflaciona monetarna politika
Convergence criteria	The convergence criteria were the five conditions set that countries had to meet if they wanted to take part in full economic and monetary union of the EU.	Kriterijumi konvergencije	Kriterijumi konvergencije su bili pet postavljenih uslova koje su zemlje morale da ispune ako su željele da postanu dio potpune ekonomske i monetarne unije EU.
Corporation tax	The tax that companies pay on their profits.	Porez na dobit preduzeća	Porez koji preduzeća plaćaju na svoju dobit.
Cost-push factors	Changes that affect the level of costs of a firm. These may then cause cost-push inflation. Cost push factors may be changes in wages, changes in the exchange rate	Faktori koji podsticu troškovima	Promjene koje utiču na nivo troškova preduzeća. One mogu izazvati inflaciju podstaknutu troškovima. Faktori koji podsticui troškove mogu biti promjene plata, promjene

	which change the price of imported raw materials or perhaps changes in taxation.		deviznog kursa koji mijenja cijenu uvoznih sirovina, ili možda promjene u oporezivanju.
Cost-push inflation	Occurs when a company's costs rise and to compensate they have to put their prices up. Cost increases may happen because wages have gone up or because raw material prices have increased.	Inflacija troškova	Javlja se kada troškovi preduzeća porastu i kada, kako bi ih nadoknadili, oni moraju podići svoje cijene. Povećanje troškova može se javiti uslijed povećanja plata, ili povećanja cijena sirovina.
Counter-cyclical demand management policies	See demand management policies	Anticiklične politike upravljanja potražnjom	Vidjeti politike upravljanja potražnjom
Cross-Price Elasticity of Demand	A measure of sensitivity in the quantity demanded of one goods in reaction to changes in the price of a related good.	Unakrsna elastičnost potražnje	Mjera osjetljivosti u kvantitetu potražnje jednih roba kao reakcija na promjene u cijeni slične robe.
Current account (CA)	The part of the balance of payments that includes trade in goods and services, net income from foreign investment and labor remittances. A current account surplus implies that a country is a net lender to the world. A deficit implies that a country is a net borrower.	Tekući račun	Dio bilansa plaćanja koji uključuje trgovinu robom i uslugama, neto prihod od stranih investicija i radničke doznake. Suficit tekuceg računa znači da je zemlja neto kreditor u svijetu. Deficit znači da je zemlja neto zajmoprimec.
Current expenditure	See government current expenditure	Tekuća potrošnja	Vidjeti javna tekuća potrošnja
Cyclical Unemployment	Changes in unemployment attributed to cyclical behavior in economic activity.	Ciklična nezaposlenost	Promjene nezaposlenosti pripisane cikličnom ponašanju u ekonomskoj djelatnosti.

D

Decreasing Returns to Scale (DRS)	A long run production concept where a doubling of all factor inputs results in less than double the amount of output.	Opadajući prinosi	Dugoročni koncept proizvodnje gdje dupliranje svih faktora inputa rezultira količinom proizvodnje koja je manja od dvostrukе.
-----------------------------------	---	-------------------	---

Deficit ratio (B/Y)		Koeficijent deficita	
Deflate	To deliberately reduce the level of economic activity. This is most likely to be necessary because there is an excess level of demand and this is leading to demand-pull inflation. Deflationary policies could include cutting government expenditure, increasing taxes or raising interest rates.	Izazvati deflaciјu	Namjerno smanjiti nivo ekonomske aktivnosti. Ovo ће vjerovatno biti neophodno, jer postoji prevelik nivo potražnje što vodi inflaciji potražnje. Deflacione politike mogu uključivati smanjenje javne potrošnje, povećanje poreza ili povećanje kamatnih stopa.
Deflation	A decline in the aggregate price level over some defined time period.	Deflacija	Opadanje agregatnog nivoa cijena u nekom definisanom vremenskom periodu.
Deflationary fiscal policy	Using the level of government expenditure and taxation to reduce the level of aggregate demand in the economy. Deflationary fiscal policies could include: Increasing interest rates Open market operations	Deflaciona fiskalna politika	Korišćenje nivoa javne potrošnje i oporezivanja za smanjivanje nivoa agregatne potražnje u ekonomiji. Deflacione fiskalne politike mogu uključivati: povećanje kamatnih stopa. Otvorene tržišne operacije
Deflationary gap	Exists when there is insufficient demand available in the economy to generate a full-employment equilibrium. In other words there is not enough being bought to provide jobs for everyone who wants them.	Deflacioni jaz	Postoji kada u ekonomiji postoji nedovoljna potražnja da bi se moglo doći do potpune ravnoteže zaposlenosti. Drugim riječima, ne kupuje se dovoljno da bi se obezbijedili poslovi za sve koji žele da rade.
Deflationary monetary policy	Using interest rates and other monetary policies to reduce the level of aggregate demand in the economy. Deflationary monetary policies could include:	Deflaciona monetarna politika	Korišćenje kamatnih stopa i ostalih monetarnih politika za smanjivanje nivoa agregatne potražnje u ekonomiji. Deflacione monetarne politike mogu uključivati:
Deflationary policies	Policies to reduce the level of aggregate demand in the economy and slow down the rate of growth of output. This may be necessary because of increasing inflation or a significant balance of payments deficit.	Deflacione politike	Politike za smanjivanje nivoa agregatne potražnje u ekonomiji i usporavanje stope rasta proizvodnje. Ovo može biti neophodno zbog rastuće inflacije ili značajnog deficit-a bilansa plaćanja. Vlada može koristiti deflacione fiskalne

	The government could use either deflationary fiscal policies or deflationary monetary policies.		politike ili deflacione monetarne politike.
Demand	<p>One of the two words economists use most; the other is SUPPLY. One of the two words economists use most; the other is SUPPLY. You repeat the same sentence twice!!!! These are the twin driving forces of the market economy. Demand is not just about measuring what people want; for economists, it refers to the amount of a good or service that people are both willing and able to buy. When demand changes, economists explain this in one of two ways.</p> <p>Policymakers seek to manipulate aggregate demand to keep the economy growing as fast as is possible without pushing up INFLATION. Keynesians try to manage demand through FISCAL POLICY; monetarists prefer to use the MONEY SUPPLY. A shift in the demand curve occurs when the amount demanded would be different from what it was previously at any chosen price.</p>	Potražnja	<p>Jedna od dvije riječi koje ekonomisti najčešće koriste; druga je PONUDA.. Ovo su dvostrukе pokrećačke snage tržišne ekonomije. Potražnja nije samo mjerjenje onoga šta ljudi žele; za ekonomiste, potražnja je iznos roba i usluga koje su ljudi voljni i sposobni da kupe. Kada se promijeni potražnja, ekonomisti ovo objašnjavaju na jedan od dva načina.</p> <p>Nosioci ekonomske politike pokušavaju da manipulišu agregatnom potražnjom kako bi ekonomija rasla što brže bez povećanja INFLACIJE. Kejnesijanci pokušavaju da upravljuju potražnjom pomoću FISKALNE POLITIKE; monetaristi preferiraju PONUDU NOVCA. Promjena u krivulji potražnje dešavala bi se kada bi traženi iznos bio različit od predhodnog po bilo kojoj izabranoj cijeni.</p>
Demand Curve	<p>Measures the relationship between the PRICE of a good and the amount of it demanded. Usually, as the price rises, fewer people are willing and able to buy it; in other words, demand falls (but see GIFFEN GOODS, NORMAL GOODS and</p>	Krivulja potražnje	<p>Mjeri vezu između CIJENE robe i iznosa koji se za nju zahtijeva. Obično, kada dođe do povećanja cijene, manje ljudi je voljno i sposobno da kupe robu; drugim riječima, potražnja opada (ali vidjeti GIFFEN-ova ROBA, NORMALNA ROBA i INFERIORNA ROBA).</p>

	<p>INFERIOR GOODS).</p> <p>A movement along the demand curve occurs when a price change alters the quantity demanded; but if the price were to go back to where it was before, so would the amount demanded. A shift in the demand curve occurs when the amount demanded would be different from what it was previously at any chosen price, for example, if there is no change in the market price, but demand rises or falls. The slope of the demand curve indicates the ELASTICITY of demand. For approaches to modelling demand see REVEALED PREFERENCE.</p>		<p>Kretanja duž krivulje potražnje javljaju se kada promjena cijene promijeni kvantitet potražnje; ali, ako bi se cijena vratila na predhodni nivo, vratio bi se i traženi iznos. Promjena krivulje potražnje dešavala bi se kada bi iznos koji se zahtjeva bio različit od predhodnog po bilo kojoj odabranoj cijeni, na primjer, ako ne postoji promjena tržišne cijene, ali potražnja raste ili opada. Nagib krivulje potražnje pokazuje ELASTIČNOST potražnje. Za pristupe modeliranja potražnje vidjeti OTKRIVENE PREFERENCIJE</p>
Demand management policies	<p>Policies that Keynesians argued should be used to control the level of demand in the economy. If there was a shortage of demand governments should aim to boost demand (reflationary or expansionary policies), and when there was excess demand they should do the opposite (deflationary or contractionary policies). In other words the government should be aiming to do the opposite to the trade cycle. For this reason these policies were often called 'counter-cyclical demand management policies'.</p>	Politike upravljanja potražnjom	<p>Politike za koje Kejnesijanci smatraju da ih treba koristiti za kontrolisanje nivoa potražnje u ekonomiji. Ako je došlo do nedostatka potražnje, vlada treba da poveća potražnju (reflacione ili ekspanzije politike), a kada se javi višak potražnje, onda treba da urade suprotno (deflacione ili kontraktivne politike). Drugim riječima, vlada treba da nastoji da radi suprotno od trgovačkog ciklusa. Zbog ovog razloga su se ove politike često nazivale 'anticiklične politike upravljanja potražnjom'.</p>
Demand-deficient unemployment	<p>Happens when there is not enough demand in the economy to employ everyone who wants a job. It will tend to</p>	Nezaposlenost zbog nedovoljne potražnje	<p>Nastaje kada nema dovoljno potražnje u ekonomiji za zapošljavanjem svakoga ko želi posao. Javlja se uglavnom u periodima recesije ili</p>

	happen mainly in recessions or downturns in the trade cycle. Keynesians argue that this shortage of demand is one of the key causes of unemployment. In other words unemployment is involuntary.		opadanja privrednog ciklusa. Kejnesijanci smatraju da je ovaj nedostatak potražnje jedan od ključnih uzroka nezaposlenosti. Drugim riječima, nezaposlenost je prisilna.
Demand-pull inflation	If there is an excess level of demand in the economy, this will tend to cause prices to rise. This type of inflation is called demand-pull inflation and is argued by Keynesians to be one of the main causes of inflation.	Inflacija potražnje	Ako postoji višak nivoa potražnje u ekonomiji, ovo će uzrokovati povećanje cijena. Ova vrsta inflacije se naziva inflacijom potražnje i Kenesijanci smatraju da je jedan od glavnih uzroka inflacije.
Demand-side	See Demand management policies	Strana potražnje	Vidjeti Politike upravljanja potražnjom
Demand-side policies	See Demand management policies	Politike potražnje	Vidjeti Politike upravljanja potražnjom
Depreciation	A measure of the wear and tear that affects capital equipment or other intermediate goods.	Amortizacija	Mjera trošenja i habanja kapitalne opreme ili ostalih poluproizvoda.
Devaluation	Lowering of the value of a country's currency relative to the currencies of other nations. When a nation devalues its currency, the goods it imports become more expensive, while its exports become less expensive abroad and thus more competitive	Devalvacija	Smanjenje vrijednosti valute zemlje u odnosu na valute ostalih zemalja. Kada zemlja devalvira svoju valutu, roba koju uvozi postaje skuplja, dok njena izvozna roba potaje jeftinija i time konkurentnija
Diminishing Marginal Productivity (DMP)	A short run production concept where increases in the variable factor of production lead to less and less additional output.	Opadajuća granična produktivnost	Kratkoročni koncept proizvodnje, gdje povećanja varijabilnog faktora proizvodnje vodi ka sve manjoj dodatnoj proizvodnji.
Diminishing Marginal Utility	An economic concept that refers to the notion that additional units consumed of a	Opadajuća granična	Ekonomski koncept koji se odnosi na mišljenje da dodatne potrošene jedinice određene robe pružaju

(DMU)--	particular commodity provide less and less additional satisfaction relative to previous units consumed.	korisnost--	sve manje dodatno zadovoljenje u odnosu na predhodno potrošene jedinice.
Diminishing returns	A situation where a firm is trying to expand by using more of its variable factors, but finds that the extra output they get each time they add one gets progressively less and less. This usually arises because their capacity is limited in the short-run and the combination of the fixed and variable factors becomes less than optimal.	Opadajući prinosi	Situacija u kojoj preduzeće pokušava da se proširi koristeći više svojih varijabilnih faktora, ali zaključuje da se ekstra proizvodnja koju dobiju svaki put kada dodaju jedan od faktora progresivno smanjuje. Ovo se obično javlja zbog ograničenosti njihovog kapaciteta, kratkoročno, a kombinacija fiksnih i varijabilnih faktora postaje manja od optimalne.
Direct taxes	Taxes on income.	Direktni porezi	Porezi na dohodak.
Disposable income	The income people have left after they have paid their tax. It is the money that they can choose how they wish to spend.	Raspoloživi dohodak	Dohodak koji ljudima preostane nakon što plate svoj porez. Oni mogu izabrati kako će potrošiti taj novac.
Disposable Personal Income	Personal Income less taxes paid.	Raspoloživi lični dohodak	Lični dohodak umanjen za plaćene poreze.
Durable Goods	Goods that deliver consumption services over an extended period of time.	Trajna potrošna roba	Roba koja dostavlja potrošne usluge u dužem vremenskom periodu.

E

Economic rent	The difference between what a factor of production is earning (its return) and what it would need to be earning to keep it in its present use. It is in other words the amount a factor is earning over and above what it could be earning in its next best alternative use (its transfer earnings).	Ekomska renta	Razlika između onoga što faktor proizvodnje zaradi (prihod) i onoga što bi trebao da zaradi kako bi se zadržao u svojoj sadašnjoj upotrebi. To je drugim riječima iznos koji faktor zarađuje preko i iznad onoga što bi mogao zarađivati u svojoj drugoj najboljoj alternativnoj upotrebi (transferna zarada).
Economies of	Occur when larger firms are able to	Ekonomija	Dešavaju se kada su veća preduzeća sposobna

scale	lower their unit costs. This may happen for a variety of reasons. A larger firm may be able to buy in bulk, it may be able to organise production more efficiently, it may be able to raise capital cheaper and more efficiently. All of these represent economies of scale.	obima	da smanje troškove svojih jedinica. Ovo se može desiti zbog različitih razloga. Veće preduzeće može biti u stanju da kupuje u većem obimu, može efikasnije organizovati proizvodnju i može povećati kapital jeftinije i efikasnije. Sve ovo predstavlja ekonomije obima.
Employment (L)	Estimated number of employed workers--including self-employed individuals, unpaid family workers, household domestic workers, and workers on strike--that reside within a jurisdiction.	Zaposlenost	Procijenjeni broj zaposlenih radnika—uključujući samozaposlene osobe, neplaćene porodične radnike, radnike u domaćinstvu i radnike u štrajku—koji stanuju u okviru te jurisdikcije.
Endogenous variable	A variable caused by one or more variables contained within the model being evaluated.	Endogena varijabila	Varijabila izazvana jednom ili više varijabila sadržanih u modelu koji se procjenjuje.
Equilibrium	A condition where there is no tendency for an economic variable to change.	Ravnoteža	Stanje u kome nema tendencija promjene neke ekonomiske varijabile.
Exchange Rate	The value of a domestic currency expressed in terms of a foreign currency or basket of foreign currencies.	Devizni kurs	Vrijednost domaće valute izražena u odnosu na stranu valutu ili korpu stranih valuta.
Exchange rate (E)	The price of one currency stated in terms of another currency.	Devizni kurs	Cijena jedne valute izražena u odnosu na drugu valutu.
Exogenous (explanatory) variable	A variable whose value is determined outside the model in which it is used. Also called a parameter.	Egzogena (objašnjavajuća) varijabila	Varijabila čija se vrijednost utvrđuje izvan modela u kome se ona koristi. Takođe se koristi naziv parametar.
Expansionary fiscal policy	See fiscal policy.	Ekspanzivna fiskalna politika	Vidjeti Fiskalna politika.
Expansionary monetary policy	See monetary policy.	Ekspanzivna monetarna politika	Vidjeti Monetarna politika.

Exports (X)	Goods and services one country produces and sells to others. The opposite of imports, strong exports are necessary to have a favorable balance of trade	Izvoz	Robe i usluge koje jedna zemlja proizvede i proda drugima. Suprotno uvozu, jak izvoz je neophodan za pozitivni trgovinski bilans
External benefits	See Positive externalities	Eksterne koristi	Vidjeti Pozitivne eksternalije
External costs	See Negative externalities	Eksterni troškovi	Vidjeti Negativne eksternalije
Externalities -	<p>Occur where the actions of firms and individuals have an effect on people other than themselves. In the case of negative externalities the external effects are costs on other people. These are known as external costs. There may be external costs from both production and consumption. If these are added to the private costs we get the total social costs. The most common example of external costs are things like pollution where people other than the firm may bear the health costs and other problems.</p> <p>In the case of positive externalities the external effects are benefits on other people. These are known as external benefits. There may be external benefits from both production and consumption. If these are added to the private benefits we get the total social benefits.</p>	Eksternalije -	<p>Dešavaju se kada postupci preduzeća ili pojedinaca imaju posljedice po druge ljude. U slučaju negativnih eksternalija, eksterni efekti su troškovi za druge osobe. One su poznate kao eksterni troškovi. Mogu postojati eksterni troškovi proizvodnje i potrošnje. Ako ove troškove dodamo privatnim troškovima dobijamo ukupne društvene troškove. Najčešći primjer eksternih troškova su stvari kao što je zagađenje, gdje ljudi koji su izvan preduzeća mogu snositi zdravstvene posledice i druge probleme.</p> <p>U slučaju pozitivnih eksternalija, eksterni efekti su korist za druge ljude. One su poznate kao eksterne koristi. Može biti eksterne koristi i od proizvodnje i od potrošnje. Ako se ovo doda privatnim koristima, dobijamo ukupne društvene koristi.</p>

F

Factor Prices	The payments made to the factors of production (rents, wages, interest, and	Cijene faktora	Plaćanja za faktore proizvodnje (zakup, plate, kamata i dobici).
---------------	---	----------------	--

	profits).		
Factors of production	<p>The resources that are necessary for production. They are usually classified into 4 different groups:</p> <ul style="list-style-type: none"> Land - all natural resources (minerals and other raw materials) Labour - all human resources Capital - all man-made aids to production (machinery, equipment and so on) Enterprise - entrepreneurial ability 	Proizvodni faktori	<p>Resursi koji su neophodni za proizvodnju. Oni se obično klasificuju u 4 različite grupe:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zemljište – svi prirodni resursi (minerali i ostale sirovine) Rad – svi ljudski resursi Kapital – sva pomoćna sredstva za proizvodnju koje je napravio čovjek (mašinerija, oprema, itd.) Preduzeće – preduzetnička sposobnost
Factors of Production	An exhaustive list of inputs required for any type of production.	Proizvodni faktori	Iscrpna lista sirovina (inputa) potrebnih za bilo koju vrstu proizvodnje.
Final Goods and Services	Goods and services that are purchased for direct consumption.	Finalna roba i usluge	Roba i usluge koje se kupuju za direktnu potrošnju.
Financial Intermediation	A form of indirect finance where an institution (a bank) acts as an intermediary to reduce transactions costs and facilitate borrowing and lending.	Finansijsko posredovanje	Oblik indirektnog finansiranja, gdje institucija (banka) nastupa kao posrednik kako bi se smanjili troškovi transakcije i olakšalo pozajmljivanje i kreditiranje.
Fiscal drag	The effect inflation has on average tax rates. If tax allowances are not increased in line with inflation, and people's incomes increase with inflation then they will be moved up into higher tax bands and so their tax bill will go up. However, they are actually worse off because inflation has cancelled out their pay rise and their tax bill is higher. The government is getting more tax and hasn't had to increase tax rates	Fiskalna prepreka	Efekat koji inflacija ima na prosječne poreske stope. Ako se poreske olakšice ne povećavaju u skladu sa inflacijom, dok se dohodci ljudi povećavaju zbog inflacije, onda će oni preći u visoku poresku grupu, tako da će se uvećati njihov poreski račun. Međutim, njima je zapravo gore, jer je inflacija poništila njihove povišice, dok je njihov poreski račun veći. Država dobija više poreza, a nije moralna da poveća poreske stope
Fiscal policy	Use of government expenditure and taxation to try to influence the level of economic activity. An expansionary (or reflationalary)	Fiskalna politika	Upotreba javnih izdataka i oporezivanja da bi se pokušalo uticati na nivo ekonomskog aktivnosti. Ekspanzivna (ili reflacijska) fiskalna politika može

	<p>fiscal policy could mean: cutting levels of direct or indirect tax</p> <p>increasing government expenditure</p> <p>The effect of these policies would be to encourage more spending and boost the economy. A contractionary (or deflationary) fiscal policy could be:</p> <p>increasing taxation - either direct or indirect</p> <p>cutting government expenditure</p> <p>These policies would reduce the level of demand in the economy and help to reduce inflation.</p>		<p>značiti: smanjenje nivoa direktnog ili indirektnog poreza, povećavanje javnih izdataka</p> <p>Efekat ovih politika bio bi podsticanje veće potrošnje i jačanje ekonomije. Kontraktivna (ili deflaciona) fiskalna politika može biti:</p> <p>povećanje oporezivanja – bilo direktnog ili indirektnog</p> <p>smanjenje javnih izdataka</p> <p>Ove politike bi smanjile nivo potražnje u ekonomiji i pomogle da se smanji inflacija.</p>
Fisher equation of exchange	<p>The Fisher equation appears in various guises, but the most common is:</p> <p>$MV = PT$ where:</p> <p>M is the amount of money in circulation</p> <p>V is the velocity of circulation of that money</p> <p>P is the average price level and</p> <p>T is the number of transactions taking place</p> <p>This equation will always be true. At its simplest level you could imagine an economy that has a money supply of €5. If this €5 is on average used 20 times in a year, it will have generated €100 of spending. In the Fisher equation above M would be equal to €5, V equal to 20 and PT would be €100. This €100 could be made up of, say 100 transactions of €1 each. PT can therefore be thought of as equivalent to</p>	<p>Fisher-ova jednačina razmjene</p>	<p>Fisher-ova jednačina javlja se u raznim oblicima, od kojih je najčešći:</p> <p>$MV = PT$ gdje je:</p> <p>M iznos novca u opticaju</p> <p>V brzina opticaja tog novca</p> <p>P prosječni nivo cijena</p> <p>T broj transakcija koje se odvijaju</p> <p>Ova jednačina će uvijek biti tačna. Na najjednostavnijem nivou, možete zamisliti ekonomiju koja ima ponudu novca od €5. Ako se tih €5 u prosjeku koristi 20 puta godišnje, proizvelo bi €100 potrošnje. U Fisher-ovojoj jednačini, gornje M bilo bi jednak €5, V jednako 20 i PT bi bilo €100. Ovih €100 moglo bi se sastojati od, recimo, 100 transakcija od €1 svaka. PT bi se, stoga, mogao smatrati ekvivalentom Nacionalnih izdataka.</p>

	National Expenditure.		
Fixed Costs of Production	Those costs of production that are independent of production levels in the short run.	Fiksni troškovi proizvodnje	Oni troškovi proizvodnje koji su kratkoročno nezavisni od nivoa proizvodnje.
Fixed nonresidential Investment	Additions to the existing stock of plant and equipment used in the production of goods and services.	Fiksna nerezidentna investicija	Dodaci postojećim postrojenjima i opremi koja se koriste u proizvodnji roba i usluga.
Fixed Residential Investment	Additions to the existing stock of housing used to provide housing services.	Fiksna residentna investicija	Dodaci postojećim zalihamama stanova koji se koriste za obezbjeđivanje stambenih usluga stanju.
Flow Variable	A variable that is measured per unit of time..	Varijabilna toka	Varijabilna koja se mjeri po jedinici vremena.
Foreign exchange	Claims on other countries held in the currency of that country or as bonds	Strana valuta	Potraživanja prema drugim zemljama koja se drže u valuti te zemlje ili kao obveznice
Frictional (search) unemployment	When somebody loses their job (or chooses to leave it), they will have to look for another one. If they are lucky they find one quite quickly, but they may be unlucky and it may take some time. On average it will take everybody a reasonable period of time as they search for the right job. This creates unemployment while they look. The more efficiently the job market is matching people to jobs, the lower this form of unemployment will be. However, if there is imperfect information and people don't get to hear of jobs available that may suit them then frictional unemployment will be higher.	Frikcijska nezaposlenost	Kada neko izgubi svoj posao (ili odluči da ga napusti), onda će trebati da potraži drugi posao. Ako ima sreće brzo će naći posao, ali se može desiti da će mu za pronalaženje posla trebati više vremena. Prosječno će svakome trebati određeni vremenski period za pronalaženje odgovarajućeg posla. Ovim se stvara nezaposlenost, dok oni traže posao. Što efikasnije tržište poslova pronalazi odgovarajuće poslove ljudima, to će ovaj oblik nezaposlenosti biti manji. Međutim, ako su informacije nesavršene i ljudi nisu obaviješteni o raspoloživim radnim mjestima koja bi im mogla odgovarati, onda će frikcijska nezaposlenost biti veća.
Frictional	Unemployment that exists as a natural	Frikcijska	Nezaposlenost koja postoji kao prirodna posledica

Unemployment	consequence of market activity where individuals are in-between jobs.	nezaposlenost	tržišne aktivnosti kada su pojedinci u procesu traženja drugog posla.
Full-employment equilibrium	The level at National Income at which everyone who wants to work is able to. There is in other words sufficient demand to employ everyone. Classical economists argued that the economy would automatically tend to this equilibrium, whereas Keynesians said that it was the role of government, through their policy, to ensure we got there.	Ravnoteža potune zaposlenosti	Nivo nacionalnog dohodka na kome svi koji žele da rade mogu imati posao. Drugim riječima, postoji dovoljno potražnje za zapošljavanje svakoga. Klasični ekonomisti smatraju da ekonomija automatski nagnje ovoj ravnoteži, dok su Kejnesijanci smatrali da je uloga vlade da ovo obezbijedi putem svoje politike.
Funding	Arises when the government convert short-term securities into long-term ones. If the government sell more long-term securities then this will reduce the banks' liquidity. This in turn will reduce their ability to lend more. Funding therefore acts as a contractionary monetary policy. Over-funding is when the government sell more securities than necessary. This also is a contractionary monetary policy.	Finansiranje	Javlja se kada vlada konvertuje kratkoročne hartije od vrijednosti u dugoročne. Ako vlada prodaje više dugoročnih hartija od vrijednosti, onda će to smanjiti likvidnost banaka. Ovo će smanjiti njihovu sposobnost većeg kreditiranja. Finansiranje, stoga, djeluje kao kontraktivna monetarna politika. Prekomjerno finansiranje je kada vlada prodaje više hartija od vrijednosti nego što je neophodno. Ovo je, takođe, kontraktivna monetarna politika.

G

Gearing ratio	The proportion of the total capital of the firm that is loan capital. It therefore measures the extent to which the company has borrowed. The higher the gearing ratio, the greater the proportion of their capital the firm has borrowed and the higher the interest payments the firm faces will be.	Koeficijent poluge	Proporcija ukupnog kapitala preduzeća koji je kreditni kapital. Stoga, on mjeri obim pozajmljivanja preduzeća. Što je veći koeficijent poluge, to je veći udio kapitala koji je preduzeće pozajmilo, a biće veća i kamatna plaćanja koja predstoje preduzeću.
---------------	---	--------------------	--

Geographical immobility	A situation where resources do not freely move from one location to another. It is particularly a problem with labour as people are often reluctant to relocate for work, and it may therefore be a cause of unemployment.	Geografska nepokretnost	Situacija gdje se resursi ne kreću slobodno od jedne do druge lokacije. Naročito je problem izražen kod rada, pošto ljudi nerado mijenjaju mjesto boravka zbog posla, što može biti uzrok nezaposlenosti.
Gini coefficient	A precise way of measuring the position of the Lorenz Curve. To work out the Gini coefficient we measure the ratio of the area between the Lorenz Curve and the 45 degree line to the whole area below the 45 degree line.	Gini koeficijent	Precizan način mjerena pozicije Lorencove krivulje. Da bi izračunali Gini koeficijent, mjerimo odnos površine između Lorencove krivulje i linije pod uglom od 45 stepeni i ukupne površine ispod linije od 45 stepeni.
Government capital expenditure	Government spending on investment goods. This means spending on things that last for a period of time. This may include investment in hospitals, schools, equipment and roads.	Državni troškovi kapitala	Potrošnja države na investicionu robu. Ovo podrazumijeva potrošnju na stvari koje traju određeni vremenski period. Ovo može uključivati ulaganja u bolnice, škole, opremu i puteve.
Government current expenditure	Government day to day spending. This means spending on recurring items. This includes salaries and wages that keep recurring, spending on consumables and everyday items that get used up as the good or service is provided.	Tekući državni izdaci	Svakodnevna potrošnja države. Ovo znači trošenje na rekurentne stavke. Ovo uključuje plate koje se stalno isplaćuju, trošenje na potrošnu robu i svakodnevne stavke koje se troše prilikom dostavljanja roba i usluga.
Government expenditure or spending (G)	Government capital expenditure and Government current expenditure	Državni izdaci ili potrošnja	Državni kapitalni izdaci i tekući državni izdaci
Gross Domestic Product	(GDP) is a measure of National Income. It is the total value of all goods and services produced over a given time period (usually a year) excluding net property income from abroad. It can be	Bruto domaći proizvod	BDP (GDP) je mjera nacionalnog dohodka. To je ukupna vrijednost svih roba i usluga proizvedenih u datom vremenskom periodu (obično godina dana) isključujući neto prihod od nekretnina iz inostranstva. Može se mjeriti kao

	measured either as the total of income, expenditure or output.		ukupni prihod, izdaci ili proizvodnja.
Gross Domestic Product (GDP)	The market value of all final goods and services produced in a given time period.	Bruto domaći proizvod (BDP)	Tržišna vrijednost svih finalnih roba i usluga proizvedenih u datom vremenskom periodu.
Gross Investment	Investment that includes additions to the capital stock as well as the replacement of depreciated capital.	Bruto investicije	Investicije koje uključuju dodatke zalihamu kapitala, kao i zamjenu amortizovanog kapitala.
Gross national product (GNP)		Bruto nacionalni proizvod (BNP)	

H

Human Capital/Wealth	A measure of the skills, ability or productivity of human beings.	Ljudski kapital/imovina	Mjera vještina, sposobnosti ili produktivnosti čovjeka.
----------------------	---	-------------------------	---

I

Implicit Price Deflator (IPD)	The ratio between Nominal GDP and Real GDP.	Implicitni deflator cijena	Odnos između Nominalnog BDP i Realnog BDP.
Imports (M)		Uvoz	
Income (Y)		Dohodak	
Income Effect	A reaction of consumer's demand for goods or services due to changes in purchasing power holding relative prices constant (see Substitution Effect).	Efekat dohodka	Reakcija potražnje potrošača za robom i uslugama zbog promjena kupovne moći koja drži relativne cijene stalnim (vidjeti Efekat substitucije).
Income elasticity of demand	Measure of how responsive the level of demand is to a change in income. It is an important piece of information as it helps them to predict how much the demand will grow as the economy grows. We calculate the income elasticity from the following formula:	Elastičnost potražnje na dohodak	Mjeri koliko nivo potražnje reaguje na promjenu dohodka. To je važan dio informacije, pošto pomaže prilikom prognoziranja porasta potražnje uz porast ekonomije. Elastičnost dohodka računamo pomoću sljedeće formule: Elastičnost potražnje na dohodak = % promjena potražnje /% promjena nivoa dohodak

	<p>Income elasticity of demand = % change in demand /% change in the level of income</p> <p>If the figure is greater than one then the product is described as 'income-elastic' or income-sensitive. This means that demand will grow by more than the level of income. If the figure is less than one, then the product is described as 'income-inelastic' and the demand will grow less than the level of income.</p>		<p>Ako je brojka veća od jedan, onda se proizvod opisuje kao 'elastičan na dohodak' ili osjetljiv na dohodak. Ovo znači da će potražnja rasti više od nivoa dohodka. Ako je brojka manja od jedan, onda se proizvod opisuje kao 'neelastičan na dohodak' i potražnja će rasti manje od nivoa dohodka.</p>
Income Elasticity of Demand	A measure of sensitivity of quantity demanded to changes in consumer income.	Elastičnost potražnje na dohodak	Mjera osjetljivosti kvantiteta potrebnih za promjene u dohodku potošača.
Income-Neutral Good	A good where quantity demanded is unchanged when consumer income changes.	Roba neutralna na dohodak	Roba za koju se traženi kvantitet ne mijenja kada dođe do promjena u dohodku potrošača.
Increasing Returns to Scale (IRS)	A long run production concept where a doubling of all factor inputs more than doubles the amount of output.	Rastući prihodi na opseg	Dugoročni koncept proizvodnje gdje dupliranje svih faktora inputa više nego udvostručuje iznos proizvodnje (outputa).
Indifference Curve	A set of points that represent different bundles of goods which provide the consumer with the same level of satisfaction (or utility).	Krivulja indiferentnosti	Skup tačaka koje predstavljaju različite skupove robe koje obezbjeđuju potrošaču isti nivo zadovoljenja (ili koristi).
Indirect taxes	Indirect taxes are taxes on expenditure. Examples of indirect taxes include VAT and taxes on alcohol, tobacco and petrol.	Indirektni porezi	Indirektni porezi su porezi na izdatke. Primjeri indirektnih poreza uključuju VAT i poreze na alkohol, duvan i benzin.
Inferior Good	A good where quantity demanded decreases when consumer income increases (there is an inverse relationship between quantity demanded and income).	Inferiorna roba	Roba za koju se traženi kvantitet smanjuje kada se poveća dohodak potrošača (postoji inverzna veza između traženog kvantiteta i dohodka).

Inflation	A sustained increase in the general price level. In other words it is the rate at which prices are increasing. It can be measured either monthly, quarterly or annually. It is usually measured by the Retail Price index.	Inflacija	Ustaljeni porast opšteg nivoa cijena. Drugim riječima, to je stopa po kojoj rastu cijene. Može se odmjeravati mjesечно, kvartalno ili godišnje. Obično se mjeri prema Indeksu cijena na malo.
Inflation	An increase in the price level over some defined time period.	Inflacija	Povećanje nivoa cijena u nekom definisanom vremenskom periodu.
Inflationary gap	This occurs when there is too much demand in the economy. This excess level of demand will tend to lead to demand-pull inflation.	Inflacijski jaz	Javlja se kada postoji previše potražnje u ekonomiji. Ovaj višak nivoa potražnje dovodi do inflacije potražnje.
Interest elasticity of demand for investment	The responsiveness of investment to changes in interest rates. If as a result of interest rates changing there is almost no change in investment we would describe it as interest-inelastic. If however, a change in interest rates brought about a significant change in investment we would describe it as interest-elastic.	Kamatna elastičnost potražnje za investicijama	Reagovanje investicija na promjene kamatnih stopa. Ako se kao rezultat promjene kamatnih stopa ne javi promjene u investiranju, to bi opisali kao neelastičnost na kamatu. Međutim, ako promjena kamatnih stopa izazove značajnu promjenu u investicijama, onda bi to opisali kao elastičnost na kamatu.
Interest rate (<i>i</i>)	See Rate of Interest	Kamatna stopa	Vidjeti Stopa kamate
Interest Sensitivity of Investment	A measure of responsiveness of investment expenditure to changes to the (real) interest rate.	Osjetljivost investicija na kamatu	Mjera reagovanja investicionih izdataka na promjene (realne) kamatne stope.
Interest Sensitivity of Money Demand	A measure of responsiveness of the demand for cash balances to changes in the (nominal) interest rate.	Osjetljivost novčane potražnje na kamatu	Mjera reagovanja potražnje za gotovinskim saldima na promjene (nominalne) kamatne stope.
Intermediate Goods and Services	Goods (or services) used to produce other goods (i.e., capital equipment).	Intermedijarne robe i usluge	Robe (ili usluge) koje se koriste za proizvodnju ostalih roba (t.j., investicione opreme).

Investment	Changes to the existing capital stock or business inventories.	Investicija	Promjene postojećeg iznosa kapitala ili poslovnih zaliha.
Investment (I)	Purchase of capital equipment. Such as the purchase of machines, equipment, factories that firms need to enable them to produce. It is usually split into two parts:	Investicija (I)	Kupovina investicionie opreme. Kao što je kupovina mašina, opreme i fabrika koje su preduzeću potrebne za proizvodnju. Obično se dijeli na dva dijela:
Investment, unplanned (Iu)	The change in inventories due to variance from expectation of supply and demand that result from unanticipated fluctuations	Neplanirane investicije	Promjena zaliha zbog odstupanja od očekivane ponude i potražnje koje rezultira nepredviđenim fluktuacijama
Invisible hand	The invisible hand is an expression that came about from work by Adam Smith. He argued that the 'invisible hand' would organise markets and ensure that they arrived at the optimum outcome. This would all happen by individuals and firms pursuing their self-interest, yet despite this apparent selfishness, the invisible hand of markets still ensured the best outcome for all concerned.	Nevidljiva ruka	Nevidljiva ruka je izraz koji je proistekao iz rada Adama Smita. On je dokazivao da bi 'nevidljiva ruka' organizovala tržišta i obezbjedivala da se dođe do optimalnog rezultata. Sve ovo bi se dešavalo od strane pojedinaca i preduzeća koja slijede sopstvene interese, ali i pored ove prividne sebičnosti, nevidljiva ruka tržišta ipak obezbjeđuje najbolji rezultat za sve.
IS-LM Analysis	Advanced Keynesian economics that integrates the product market (IS) and financial market (LM) covering the role money and interest rates.	IS-LM analiza	Napredna Kejnesijanska ekonomija koja integriše tržište proizvoda (IS) i finansijsko tržište (LM) pokrivajući funkciju novca i kamatnih stopa.

K

Keynesian Economics	Developed by, John Maynard Keynes, rests on the presumption that aggregate demand for production is the primary source of business-cycle instability. The primary policy implication is that economic	Kejnesijanska ekonomija	Razvio je John Maynard Keynes, a zasniva se na pretpostavci da je je agregatna potražnja za proizvodnjom primarni izvor nestabilnosti poslovnog ciklusa. Primarna implikacija politike je da će se ekonomska nestabilnost brzo širiti bez
---------------------	---	-------------------------	---

	instability will run rampant without government intervention. Keynesian economics and its policy implications of needed government intervention fits well with a liberal political view that government is the solution to society's problems.		intervencije vlade. Kejnesijanska ekonomija i njene implikacije na politiku potrebnih intervencija vlade dobro se uklapa sa liberalnim političkim stavom da je vlada rješenje za društvene probleme.
--	--	--	--

L

Laissez-faire	Describe an economic system where the government intervene as little as possible and leave the private sector to organise most economic activity through markets. Classical economists were great advocates of a laissez-faire system with minimal government intervention. They believed free markets were the best organisers of economic activity.	Laissez-faire-Puštanje na volju	Opisuje ekonomski sistem gdje vlada interveniše u najmanjoj mogućoj mjeri i prepušta privatnom sektoru organizovanje većine ekonomskih aktivnosti putem tržista. Klasični ekonomisti su bili veliki pobornici laissez-faire sistema sa minimalnom intervencijom vlade. Smatrali su da su slobodna tržista najbolji organizatori ekonomske aktivnosti.
Laspeyres Index	A weighted average of prices based on the use of base-period consumption patterns. Also known as the Consumer Price Index (CPI).	Laspeyres-ov indeks	Ponderisani prosjek cijena zasnovan na korišćenju uzoraka potrošnje osnovnog perioda. Takođe se naziva Indeks cijena potrošačke robe.
Lexicographic Preferences	Preferences that can be strictly ranked -- usually applies in situations where only one good in a bundle is preferred by the consumer.	Leksikografski prioriteti	Prioriteti koji se mogu striktno rangirati –obično se odnose na situacije gdje potrošač preferira samo jednu robu iz skupine.
Liabilities		Pasiva	
Liquidity	A measure of the ease by which a financial asset can be converted into a form readily accepted as payment for goods and services.	Likvidnost	Mjera lakoće sa kojom se finansijska aktiva može konvertovati u oblik koji se može odmah prihvati za plaćanje roba i usluga.
Liquidity	An adjustment to a real interest rate to	Premija	Ispravka realne kamatne stope kako bi se

Premium	compensate for the direct relationship between uncertainty and the duration of a debt contract.	likvidnosti	nadoknadila direktna veza između neizvjesnosti i trajanja ugovora o dugu.
Long Run Production	Production activity where all factors of production may vary in quantity. The firm has the freedom to substitute among these factors or production in attempts to minimize costs.	Dugoročna proizvodnja	Proizvodna aktivnost u kojoj svi faktori proizvodnje mogu varirati u kvantitetu. Preuzeće ima slobodu da zamjeni ove faktore ili proizvodnju kako bi smanjili troškove.
Lorenz Curve	Illustrates the income distribution of a country. The horizontal axis measures the percentages of the population while the vertical axis shows the percentage of the national income that they receive. The Lorenz Curve will look like this: Something is missing!!!	Lorencova krivulja	Ilustruje raspodjelu dohodka zemlje. Horizontalna osa mjeri procenat populacije, dok vertikalna osa prikazuje procenat nacionalnog dohodka koji primaju. Lorencove krivulje će izgledati ovako:

M

M1	A narrow money supply measure that includes currency in circulation and the value of demand deposits.	M1	Novčana ponuda po najužoj definiciji koja sadrži gotovinu u opticaju i vrijednost depozita po viđenju.
M2	A broad money supply measure that includes currency, demand deposits, and the value of time deposits.	M2	Novčana ponuda po široj definiciji koja sadrži valutu, depozite po viđenju i vrijednost oročenih depozita.
Marginal Costs	The cost of producing one more unit of a good in the short run. A measure of the opportunity costs of the variable inputs in their next best use.	Granični troškovi	Trošak proizvodnje jedne ili više jedinica robe u kratkom roku. Mjera troškova oportuniteta varijabilnih inputa u njihovoj sljedećoj najboljoj upotrebi.
Marginal propensity to consume	The marginal propensity to consume (MPC) is the proportion of the last € earned that is spent on consumption. For example, if a	Granična sklonost potrošnji	Granična sklonost potrošnji (GSP) je proporcija poslednjeg zarađenog € koji se utroši na potrošnju. Na primjer, ako osoba zaradi €1 više i potroši 60p

	person earns €1 more and consumes 60p of it, then the MPC is 0.6.		od toga, onda je GSP 0.6.
Marginal Propensity to Consume	The fraction of each additional dollar of income devoted to consumption expenditure.	Granična sklonost potrošnji	Dio svakog dodatnog dolara prihoda datog za potrošnju.
Marginal Propensity to Spend	The fraction of each additional dollar of income devoted to any type of spending (i.e., consumption, investment, government, or net exports).	Granična sklonost trošenju	Dio svakog dodatnog dolara prihoda datog za bilo koju vrstu trošenja (t.j., potrošnju, investiranje, vladu ili neto izvoz).
Marginal Rate of Substitution	The rate by which a consumer may substitute a quantity of one good for another holding his/her level of utility constant.	Granična stopa supstitucije	Stopa po kojoj potrošač može zamijeniti kvantitet jedne robe drugom, zadržavajući svoj nivo koristi konstantnim.
Marginal rate of tax (t)	The marginal rate of tax is the rate of tax paid on the next € earned. In the case of income tax this will increase as a person moves from one band to the next. For more details on the UK income tax system, you may want to look at the explanation of the tax system.	Granična stopa poreza	Granična stopa poreza je stopa poreza plaćena za naredni zarađeni €. U slučaju poreza na dohodak, ovo će se povećati kada osoba pređe iz jedne grupe u sljedeću. Za detaljniji pregled sistema poreza na dohodak u Velikoj Britaniji, može se pogledati objašnjenje poreskog sistema.
Marginal Revenue	The revenue generated to a firm by selling one more unit of a good or service.	Granični prihod	Prihod koji preduzeće ostvari prodajom jedne dodatne jedinice robe ili usluge.
Marginal Utility	The satisfaction a consumer receives by consuming one more unit of some good or service.	Granična korisnost	Zadovoljenje koje potrošač dobija potrošnjom jedne dodatne jedinicu neke robe ili usluge.
Market	A place or institution where buyers and sellers come together and exchange factor inputs or final goods and services. A market is one of several types of economic rationing systems.	Tržište	Mjesto ili institucija gdje se sastaju kupci i prodavci i razmjenjuju faktore inputa ili finalne robe i usluge. Tržište je jedna od nekoliko vrsta sistema ekonomskog racioniranja.
Market for	Where companies go to borrow the	Tržište za	Tržište na kome preduzeća pozajmljuju novac

loanable funds	money for investment, and where consumers go to put their savings away. The equilibrium in this market depend on the supply of money (from savings) and the demand for money (from investment). Where they are equal will be the equilibrium rate of interest.	pozajmljive fondove	za investicije i gdje potrošači deponuju svoju štednju. Ravnoteža na ovom tržištu zavisi od novčane ponude (štедnje) i novčane potražnje (za investiranjem). Kada su jednaki postojaće ravnotežna kamatna stopa.
Market intervention		Tržišna intervencija	
Merit goods	Goods that would be under-provided in a pure free-market economy. This is because they have external benefits that people would not take into account when they made their decisions about how much to consume. An example is vaccinations. As a result of people being vaccinated we keep disease out of the country, but if it was left just to the market many people might choose to take the risk and not pay for vaccinations. This could have negative effects for society.	Meritorna roba	Roba koje ne bi bilo dovoljno u čistoj ekonomiji slobodnog tržišta. Ovo je zbog toga što takva roba ima eksterne koristi koje ljudi ne uzimaju u obzir kada odlučuju o tome koliko će trošiti. Primjer ovoga je vakcinacija. Vakcinisanjem ljudi bolest se eliminiše iz zemlje, ali ako bi se ovo prepustilo tržištu, mnogi ljudi bi se odlučili za preuzimanje rizika i ne bi platili vakcinaciju. Ovo bi moglo imati negativne posledice po društvo.
Monetarism	Milton Friedman's theory places the quantity of money that circulates around the economy at the center of macroeconomic instability. Many of the key features of Monetarism are incorporated in IS-LM analysis and AS-AD analysis.	Monetarizam	Teorija Miltona Fridmana stavlja kvantitet novca koji cirkuliše u ekonomiji u centar makroekonomikske nestabilnosti. Mnoge od glavnih karakteristika Monetarizma uključene su u IS-LM analizu i AS-AD analizu.
Monetary Base	Also known as High-powered Money. Reserves + Currency in the monetary system -- the main liabilities of the central bank.	Monetarna baza	Poznata i kao primarni novac. Rezerve + valuta u monetarnom sistemu -- glavne obaveze centralne banke.

Monetary policy	Policies that use the level of the money supply and interest rates to influence the level of economic activity. The government may want to use their monetary policy to either boost economic activity (if the economy is in a recession) or perhaps to reduce economic activity (if the economy is growing too fast, causing inflation). If they want to slow down the economy they may use contractionary (or deflationary) monetary policy. This is likely to mean:	Monetarna politika	Politike koje koriste nivo novčane ponude i kamatne stope da bi uticale na nivo ekonomске aktivosti. Vlada može koristiti svoju monetarnu politiku da pojača ekonomsku aktivnost (ako je ekonomija u recesiji) ili da smanji ekonomsku aktivnost (ako ekonomija raste previše brzo i uzrokuje inflaciju). Ako žele da uspore ekonomiju mogu koristiti kontrakcionu (ili deflatornu) monetarnu politiku. Ovo bi značilo:
Money Market Instrument	A short term (less than 10 years) debt instrument.	Instrument tržišta novca	Kratkoročni (manje od 10 godina) dužnički instrument.
Money Multiplier	The relationship between changes in the monetary base and the money supply.	Monetarni multiplikator	Veza između promjena u monetarnoj osnovi i novčanoj ponudi
Money supply (M)	See M1 M2	Ponuda novca	Vidjeti M1 M2
Monopolistic Competition	A market structure similar to perfect competition in that there are a large number of firms competing in a given industry. However, each firm is selling a differentiated product and may exploit brand preferences such that it may act as a monopolist with respect to its own customers.	Monopolistička konkurencija	Tržišna struktura slična perfektnoj konkurenciji po tome što postoji velik broj preduzeća koja su konkurentna u dатој djelatnosti. Ipak, svako preduzeće prodaje različit proizvod i mogu iskoristiti prednost robne marke, tako da može djelovati kao monopolist u odnosu na svoje klijente.
Monopoly	A market structure where only one firm exists in a given industry. This firm has a high degree of market power such that it is able to act as a price-maker with respect to market prices.	Monopol	Tržišna struktura u kojoj u dатој djelatnosti postoji samo jedno preduzeće. Ovo preduzeće ima visok stepen tržišne moći tako da može određivati cijene (price-maker) u odnosu na tržišne cijene.
Multiplier	A concept developed by Keynes that said	Multiplikator	Kejnesov koncept koji glasi da bi bilo koje

	that any increase in injections into the economy (investment, government expenditure or exports) would lead to a proportionally bigger increase in National Income. This is because the extra spending would create in turn even greater spending. The size of the multiplier would depend on the level of leakages.		povećanje ubrizgavanja u ekonomiju (investiranje, državna potrošnja ili izvoz) dovelo do proporcionalno većeg porasta Nacionalnog dohodka. Ovo je zbog toga što bi ekstra potrošnja stvorila još veću potrošnju. Veličina multiplikatora zavisila bi od nivoa likaže (gubitka robe).
--	--	--	--

N

National Debt	The total amount of borrowing accumulated by the government that is still outstanding. It is the total amount that the government owes to individuals and institutions. Each year the National Debt will rise by the amount of the PSNCR, and fall by the amount of debt that is paid off.	Javni dug	Ukupni iznos još uvijek neizmirenih pozajmica koje je akumulirala država. To je ukupni iznos koji država duguje pojedincima ili institucijama. Javni dug će se svake godine uvećavati za iznos novih pozajmica, a smanjivati za iznos otplaćenog duga.
National expenditure	Total level of expenditure in an economy. It will also be equivalent to the total level of output and the total level of income in the economy.	Nacionalni izdaci za potrošnju	Ukupni nivo izdataka u ekonomiji. Takođe će biti jednak ukupnom nivou proizvodnje i ukupnom nivou prihoda u ekonomiji.
National Income	The sum of all types of income (wages, net interest, profits, and net rental income) earned in a given time period by any type of economic agent (individuals or corporation).	Nacionalni dohodak	Zbir svih vrsta dohodka (plate, neto kamate, profiti i neto prihodi od zakupnine) zarađenih u datom vremenskom periodu od strane bilo koje vrste ekonomskih agenata (pojedinci ili preduzeća).
National income accounts	Total income of the residents of a country. It includes all payments for factors of production, rents and net overseas income but not transfer payments.	Računi nacionalnog dohodka	Ukupni dohodak stanovnika zemlje. Uključuje sva plaćanja za faktore proizvodnje, zakupnine i neto inostrane dohodke, ali ne i transferna plaćanja.

Natural rate of unemployment	The level of unemployment that still exists in the economy when the labour market is in equilibrium. This will usually be equivalent to the level of voluntary unemployment as at equilibrium everyone who wants a job has got one. Friedman argued that the only way to reduce the natural rate would be to use supply-side policies.	Prirodna stopa nezaposlenosti	Nivo nezaposlenosti koji postoji u ekonomiji iako je tržište rada u ravnoteži. Ovo će obično biti jednako nivou dobrovoljne nezaposlenosti, pošto u ravnoteži posao ima svako ko ga želi. Friedman je smatrao da je upotreba politika ponude jedini način da se smanji prirodna stopa.
Natural Rate of Unemployment	That rate of unemployment where there is neither upward nor downward pressure on prices.	Prirodna stopa nezaposlenosti	Stopa nezaposlenosti gdje ne postoji ni rastući ni opadajući pritisak na cijene.
Needs	Goods and services essential for human survival.	Potrebe	Robe i usluge neophodne za ljudski opstanak.
Negotiation Space	A set of consumption bundles (points) relative to an initial or current endowment where one or all consumers can be made better off through trade without harming any other consumers.	Prostor za pregovore	Set skupova potrošne robe (tačaka) povezan sa početnom ili tekućom prirodnom raspodjelom izvora, gdje će jednom ili svim potrošačima biti bolje od trgovine, bez nanošenja štete drugim potrošačima.
Net Investment	Investment exclusive of replacement of depreciated capital.	Neto investicija	Investicija koja isključuje zamjenu amortizovanog kapitala.
New Classical Economics	Emerged in the 1970s arguing that people have rational expectations about the consequences of government policies, that negates the impact of the policies. As such, like Classical economics, the primary implication is the economy will maintain full employment without the need for government intervention.	Nova klasična ekonomija	Pojavila se 1970.-tih sa argumentima da ljudi imaju racionalna očekivanja o posledicama državnih politika, a koja negiraju uticaj politika. Kao takva, slična klasičnoj ekonomiji, primarna implikacija je da će ekonomija zadržati potpunu zaposlenost bez potrebe za intervencijom države.
Nominal GDP	GDP measured at current prices.	Nominalni BDP	BDP odmjeran po tekućim cijenama.

Nominal Interest Rate	The interest rate published as part of a debt contract.	Nominalna kamatna stopa	Kamatna stopa objavljena kao dio ugovora o dugu.
Non-Durable Goods	Goods that tend to be immediately consumed or deliver consumption services over a short period of time.	Kratkotrajna roba	Roba koja će se odmah potrošiti ili usluge koje će se odmah dostaviti u kratkom vremenskom periodu.
Non-Income Producing Asset	Something of value that does not generate any income or revenue stream.	Imovina koja ne proizvodi dohodak	Nešto što ima vrijednost koja ne proizvodi dohodak, niti tok prihoda.
Normal (Current) Yield	A good where quantity demanded increases when consumer income increases (a direct relationship between quantity demanded and income).	Normalni (tekući) prinos	Roba gdje se traženi kvantitet povećava kada se poveća dohodak potrošača (direktna veza između traženog kvantiteta i dohodka).
Normal Good--	The ratio between the annual income generated by an asset and its purchase price. Also known as the present value of a perpetuity.	Normalna roba--	Odnos između godišnjeg prihoda koji proizvede aktiva i njene cijene kupovine. Takođe se naziva sadašnja vrijednost vječnih finansijskih instrumenata.

O

Occupational immobility	Where resources do not freely move from one purpose to another. It is particularly a problem with labour as people often find it difficult to switch rapidly from one job to another. This is usually because their skills are very specific and they will need retraining to be able to switch to a different job. It may therefore be a cause of unemployment.	Profesionalna imobilnost	Kada se resursi ne kreću slobodno od jedne do druge svrhe. Ovo je naročito problem kod radne snage, jer je ljudima često teško da brzo prelaze sa jednog posla na drugi. Ovo je obično zbog toga što su njihove vještine veoma specifične i potrebna im je prekvalifikacija kako bi mogli da pređu na drugi posao. Ovo, stoga, može biti uzrok nezaposlenosti.
Oligopoly	A market structure with only a few firms in a given industry.	Oligopol	Tržišna struktura sa samo nekoliko preduzeća u dатој djelatnosti.
Open-market	Buying and selling of government	Operacije na	Prodaja i kupovina državnih hartija od

operations	securities on the financial markets. If the government sells large amounts of securities, this will mean a transfer of funds from the private sector to the government. This will happen as people buy securities and so have to write cheques or transfer money to the Central Bank who sold them. This means that the banks have less in the way of liquid funds available, and so they are unable to expand their loans as quickly. Selling securities is therefore considered to be a contractionary monetary policy.	otvorenom tržištu	vrijednosti na finansijskim tržištima. Ako država prodaje velike iznose hartija od vrijednosti, ovo će značiti transfer sredstava iz privatnog sektora u državu. Ovo će se dešavati kada ljudi kupuju hartije od vrijednosti i moraju da pišu čekove ili izvrše transfer novca u Centralnu banku koja im je prodala te hartije od vrijednosti. Ovo znači da banke imaju na raspolaganju manje likvidnih sredstava, tako da nisu u mogućnosti da brzo šire svoje kredite. Prodaja hartija od vrijednosti se stoga smatra kontrakcionom monetarnom politikom.
Opportunity Cost	The value of a resource applied to its next best use.	Oportunitetni troškovi	Vrijedost resursa primjenjena na njihovu sljedeću najbolju upotrebu.

P

Paasche Index	-- A weighted average of prices based on current expenditure patterns. Also known as the GDP (or Implicit Price) Deflator.	Paasche-ov indeks	--Ponderisani prosjek cijena zasnovan na obrascima tekućih izdataka. Takođe poznat kao BDP deflator (ili deflator implicitne cijene).
Pareto Improvement	A situation in exchange where one consumer is made better off by a trade without harming the other consumer.	Paretovo poboljšanje	Situacija razmjene u kojoj je jedan potrošač, prilikom trgovine, u boljoj poziciji bez nanošenja štete drugom potrošaču.
Pareto Optimum	A situation where it is not possible to exchange goods or services without harming one of the agents involved.	Paretov optimum	Situacija gdje nije moguće razmijeniti robu ili usluge bez nanaošenja štete jednom od uključenih posrednika.
Perfect Competition	--A market structure where many firms exist, each with a small percentage of market share selling a homogeneous product. These firms are all price-takers with no influence on market price.	Savršena konkurenčija	--Tržišna struktura u kojoj postoji dosta preduzeća, od kojih svako ima mali procenat učešća na tržištu prodajući homogeni proizvod. Sva ova preduzeća preuzimaju cijene (price-takers) i nemaju uticaja na tržišnu cijenu.

Permanent Income	Expected levels of individual income that guide consumption expenditure decisions.	Stalni dohodak	Očekivani nivoi individualnog dohodka koji utiču na odluke o izdacima za potrošnju.
Permanent-income hypothesis	Developed by Milton Friedman argued that whatever the fluctuations in earnings people would try to smooth out their consumption spending. In other words they would plan their consumption on a medium to long-term, basis. When earning less at an earlier stage of careers people may spend more than they earn (dis-saving), but at later stages they may begin to restore those savings.	Prepostavka stalnog dohodka	Razvio je Milton Friedman, koji je smatrao da, bez obzira na fluktuacije u zaradama, ljudi pokušavaju da urede svoje izdatke za potrošnju. Drugim riječima, planirali bi svoju potrošnju na srednjoročnoj ka dugoročnoj osnovi. Kada zarađuju manje u ranijim fazama karijere, ljudi mogu trošiti više nego što zarade (izostanak štednje), ali u kasnijim fazama oni mogu početi da štede.
Personal Income	The income earned by individual households in a given time period.	Lični dohodak	Dohodak zarađen od strane pojedinačnih domaćinstava u datom vremenskom periodu.
Per-unit tax	A per-unit tax is a tax that is charged as a fixed amount on each unit of the good. Most excise duties are per-unit taxes and there are further details on them in the VAT explanation on the 2nd floor.	Porez po jedinici	Porez po jedinici je porez koji se obračunava kao fiksni iznos za svaku jedinicu robe. Većina akciza su porezi po jedinici, a više detalja o njima može se naći u objašnjenju VAT-a, na drugom spratu.
Phillips Curve	The relationship between unemployment and inflation discovered by Professor A.W. Phillips. He found that there was a trade-off between unemployment and inflation, so that any attempt by governments to reduce unemployment was likely to lead to increased inflation. This relationship was seen by Keynesians as a justification of their policies. However, in the 1970s the curve began to break down as the economy suffered from unemployment and inflation rising together (stagflation).	Phillips-ova krivulja	Odnos između nezaposlenosti i inflacije koji je otkrio Profesor A.W. Phillips. On je otkrio da postoji veza između nezaposlenosti i inflacije, tako da bi bilo koji pokušaj vlade da smanji nezaposlenost vjerovatno doveo do povećanja inflacije. Ovu vezu su Kejnesijanci vidjeli kao opravdanje svojih politika. Ipak, 1970.-tih, krivulja je počela da opada pošto je ekonomija doživjela istovremeni porast nezaposlenosti i inflacije (stagflacija).

Phillips Curve	A theoretical relationship between the unemployment rate of a given economy and rates of (wage) inflation.	Phillips-ova krivulja	Teoretska veza između stope nezaposlenosti date ekonomije i stope inflacije (plata).
Potential Output	A measure of the economy's ability to produce goods and services.	Potencijalna proizvodnja	Odmjeravanje sposobnosti ekonomije da proizvede robu i usluge.
Present Value	The value of a future payment or stream of payments discounted by some appropriate rate of interest.	Sadašnja vrijednost	Vrijednost budućih plaćanja ili toka plaćanja, diskontovanog po nekoj odgovarajućoj kamatnoj stopi.
Price Elastic Demand	When the percentage change in quantity demanded exceeds the percentage change in market price.	Elastičnost potražnje na cijenu	Kada procenat promjene kvantiteta potražnje premašuje procenat promjene tržišne cijene.
Price elasticity of demand	The measure of the responsiveness of demand to a change in price. If demand changes by more than the price has changed, we describe the good as price-elastic. If the demand changes by less than the price has changed we describe it as price-inelastic. The formula for calculating the exact figure is:	Elastičnost potražnje na cijenu	Mjera reagovanja potražnje na promjeni cijene. Ako se potražnja promijeni više nego što se promijeni cijena, robu opisujemo kao elastičnu na cijenu. Ako se potražnja promijeni manje nego što se promijeni cijena, robu opisujemo kao neelastičnu na cijenu. Formula za izračunavanje tačne brojke je:
Price Elasticity of Demand	A measure of sensitivity of quantity demanded to changes in market price.	Elastičnost potražnje na cijenu	Mjera osjetljivosti traženog kvantiteta na promjene tržišne cijene.
Price Inelastic Demand	When the percentage change in quantity demanded is less than the percentage change in market price.	Neelastičnost potražnje na cijenu	Kada je procenat promjene traženog kvantiteta manji od procenta promjene tržišne cijene.
Price level (P)	What must be given in exchange for something else. Normally expressed in a ratio of quantity to money unit.	Nivo cijena	Ono što se mora dati u zamjenu za nešto drugo. Obično se izražava u odnosu kvantiteta i novčane jedinice.
Primary Stock/Bond	The market where new shares of stock or new bonds are bought and sold. Activity in	Primarno tržište akcija/obveznica	Tržište gdje se kupuju i prodaju nove akcije ili nove obveznice. Aktivost na ovom tržištu

Market	this market represents direct finance where actual borrowing and lending activity takes place.		predstavlja direktno finansiranje gdje se odvijaju aktivnosti pozajmljivanja i kreditiranja.
Private benefits	Benefits that an individual or firm receive from consumption or production. In the case of consumption the benefits are likely to be mainly satisfaction from consumption. For a firm, the benefits will be the revenue received from the sale of the good or service.	Privatne koristi	Koristi koje pojedinac ili preduzeće dobijaju od potrošnje ili proizvodnje. U slučaju potrošnje, koristi će uglavnom biti zadovoljenje potrošnjom. Za preduzeće će korist predstavljati prihod dobijen prodajom robe i usluga.
Private costs	Costs incurred by an individual or firm when they are carrying out the activities of consumption or production. They are the costs that those individuals or firms have to pay themselves.	Privatni troškovi	Troškovi koji nastaju kada pojedinac ili preduzeće vrše aktivnosti potrošnje ili proizvodnje. To su troškovi koje ti pojedinci ili preduzeća moraju sami da plate.
Producer	(business firm)--An economic agent that converts inputs (factors of production) into output (goods and services) with the goal of maximizing profits from production and sale of those goods and services. or An economic agent that converts inputs (factors of production) into output (goods and services) with the goal of maximizing profits from production and sale of those goods and services.	Proizvođač	(poslovno preduzeće)—Ekonomski posrednik koji konvertuje inpute (faktore proizvodnje) u proizvode/outpute (robu i usluge) sa ciljem uvećavanja profita od proizvodnje i prodaje tih roba i usluga ili Ekonomski posrednik koji konvertuje inpute (faktore proizvodnje) u proizvode/outpute (robu i usluge) sa ciljem uvećavanja profita od proizvodnje i prodaje tih roba i usluga.
Producer Optimum	A choice of input combinations or output levels that maximize the profits of a producer taking all prices as a given.	Optimum proizvođača	Izbor kombinacija inputa ili nivoa proizvodnje (output-a) koji uvećavaju profit proizvođača uzimajući u obzir date cijene.
Producer's Surplus	The difference between revenue received and the variable costs of production for each	Suficit proizvođača	Razlika između dobijenog prihoda i varijabilnih troškova proizvodnje svake jedinice prodate robe.

	unit of a commodity sold. Represents a contribution to fixed costs and producer profits.		Predstavlja doprinos fiksnim troškovima i prihodima proizvođača.
Production Function	A technical relationship between a certain level of factor inputs and the corresponding level of output.	Funkcija proizvodnje	Tehnička povezanost između određenog nivoa faktora inputa i odgovarajućeg nivoa proizvodnje.
Production Possibilities Frontier	A relationship between two types of output defining the tradeoff that exists in allocating resources from production of one good to the other.	Granica proizvodnih mogućnosti	Veza između dvije vrste proizvodnje koja definiše razmjenu koja postoji prilikom alokacije resursa iz proizvodnje jedne robe u proizvodnju druge.
Profit margin	Profit as a percentage of turnover (or sales). It shows how profitable the firm is. The higher the margin the better.	Marža profita	Profit kao procenat prometa (ili prodaje). Pokazuje koliko je profitabilno neko preduzeće. Što je marža veća to preduzeće bolje.
Profits	The difference between sales revenue and the costs of production..	Profit	Razlika između prihoda od prodaje i troškova proizvodnje.
Progressive tax	A tax that takes an increasing proportion of income as income rises. Income tax is an example of a progressive tax, as the rate increases as a person earns more.	Progresivni porez	Porez koji uzima veći udio dohodka ako dohodak raste. Porez na dohodak je primjer progresivnog poreza, jer se stopa uvećava ako osoba zarađuje više.
Public goods	Goods that would not be provided in a pure free-market system. This is because they are goods that display two particular characteristics: Non-rivalry - consumption by one person does not reduce the amount available for others. Non-excludability - once the good is provided it is impossible to stop people consuming it even if they haven't paid. An example of this is police. It is impossible to charge people for police as	Javna roba	Roba koje se ne bi nabavljala u čistom sistemu slobodnog tržišta. Ovo je zato što je to roba koja ima dvije posebne karakteristike: Nije rivalitetna – potrošnja jedne osobe ne smanjuje količinu raspoloživu drugima. Nije isključiva – kada se roba dostavi, nemoguće je sprječiti ljude da je troše, čak iako je nisu platili. Primjer ovoga je policija. Nemoguće je naplatiti ljudima korišćenje policije, pošto se u cijeloj zemlji održava red u isto vrijeme. Takođe, ako policija kontroliše jednu osobu, to ne znači da se

	they consume it as the whole country is being policed at once. Also one person being policed does not stop others being policed.		neće kontrolisati i druge osobe.
Public Sector Net Cash Requirement (PSNCR)	Formerly the Public Sector Borrowing Requirement (PSBR) and is the amount of money the government need to borrow to meet their spending plans. In other words it the amount that their spending exceeds their tax revenue by.	Neto gotovina potrebna javnom sektoru	Ranije Potrebne pozajmice javnom sektoru, što je novčani iznos koji država mora da pozajmi kako bi ispunila svoje potrošačke planove. Drugim riječima, to je iznos za koji njihova potrošnja premašuje poreski prihod.
Purchasing power parity (PPP)	A method for calculating the correct value of a currency, which may differ from its current market value. It is helpful when comparing living standards in different countries, as it indicates the appropriate EXCHANGE RATE to use when expressing incomes and PRICES in different countries in a common currency.	Paritet kupovne moći	Metoda računanja tačne vrijednosti valute, koja se može razlikovati od njene tekuće tržišne vrijednosti. Korisna je kada se upoređuju životni standardi u različitim zemljama, pošto ukazuje na odgovarajući DEVIZNI KURS koji treba koristiti kada se izražavaju dohodci i CIJENE u različitim zemljama, u zajedničkoj valuti.

Q

Quantity Equation	Also known as the Equation of Exchange, an identity relating the amount of money in circulation to the price level and level of output in an aggregate economy.	Kvantitativna jednačina	Takođe poznata kao Jednačina razmjene, identitet koji povezuje iznos novca u opticaju sa nivoom cijena i nivoom proizvodnje u agregatnoj ekonomiji.
Quantity theory of money	Classical view of inflation is based this theory, derived from the Fisher Equation of Exchange. This equation says that: $MV = PT$ where: M is the amount of money in circulation	Kvantitativna teorija novca	Klasično poimanje inflacije se zasniva na ovoj teoriji, izvedenoj iz Fisher-ove jednačine razmjene. Ova jednačina kaže da je: $MV = PT$ gdje je: M iznos novca u opticaju

	<p>V is the velocity of circulation of that money P is the average price level and T is the number of transactions taking place</p> <p>Classical economists suggested that V would be relatively stable and T would always tend to full employment.. Increases in the money supply would lead to inflation. The message was simple; control the money supply to control inflation</p>		<p>V brzina opticaja tog novca P prosječni nivo cijena T broj transakcija koje se odvijaju</p> <p>Klasični ekonomisti smatraju da će V biti relativno stabilno, dok će T uvijek težiti potpunom zaposlenju. Povećanje novčane ponude dovelo bi do inflacije. Poruka je bila jednostavna; kontrolišite novčanu ponudu da bi kontrolisali inflaciju.</p>
--	---	--	--

R

Rate of interest	The price of money. It is the extra proportion that has to be paid when borrowing money or the extra that a saver receives when putting their money aside for the future.	Kamatna stopa	Cijena novca. To je ekstra iznos koji treba platiti kada se pozajmljuje novac ili ekstra iznos koji štediša primi kada stavlja svoj novac sa strane za budućnost.
Rate of Time Preference	The equivalent of a personal interest (or discount) rate. The measure by which individuals compare current and future economic activity.	Stopa vremenske preferencije	Ekvivalent lične kamatne (ili diskontne) stope. Mjera pomoći koje pojedinci upoređuju tekuće i buduće ekonomski aktivnosti.
Rationing Systems	A process used to match the desire for goods and services with their availability.	Sistemi racioniranja	Proces koji se koristi za usklađivanje želja za robom i uslugama sa njihovom raspoloživšću.
Real exchange rate (R) See also Purchasing power parity (PPP)	PPP is the exchange rate that equates the price of a basket of identical traded goods and services in two countries. PPP is often very different from the current market exchange rate.	Realni devizni kurs Vidjeti takođe Paritet kupovne moći	Paritet kupovne moći je devizni kurs koji izjednačava cijenu korpe identične razmijenjene robe i usluga u dvije zemlje. Paritet kupovne moći se veoma često razlikuje od tekućeg tržišnog deviznog kursa.

Real GDP	Real GDP is the level of GDP after changes in inflation have been taken into account.	Realni BDP	Realni BDP je nivo BDP-a nakon što se uzmu u obzir promjene u inflaciji.
Real GDP	GDP measured at constant (some base period) prices.	Realni BDP	BDP odmjeran po konstantnim cijenama (nekog baznog perioda).
Real Interest Rate	An interest rate that has been adjusted for changes in the price level or changes in purchasing power over some time period.	Realna kamatna stopa	Kamatna stopa koja je korigovana za promjene u nivou cijena ili promjene kupovne moći u toku nekog vremenskog perioda.
Real terms	If a variable is given in real terms, this means that the effect of inflation has been removed.	Realni iznosi	Ako je varijabila data u realnim iznosima, to znači da su otkonjene posledice inflacije.
Real wage (w)	Wages deflated by the current Consumer Price Index. It gives information on how much the current wages are given compared to wages of a given base year period.	Realne plate	Plate deflacionirane važećim Indeksom cijena potrošačke robe. Daje informacije o tome kolike su tekuće plate u poređenju sa platama datog perioda osnovne godine.
Recession	Negative growth in Real GDP for two or more fiscal quarters.	Recesija	Negativan rast realnog BDP-a u dva ili više fiskalna kvartala.
Reflate	To try to boost the level of economic activity. This generally means using reflationalary policies.	Izazvati reflaciju	Pokušaj povećanja nivoa ekonomske aktivnosti. Ovo generalno znači korišćenje reflatornih politika.
Reflationalary policy	Any policies aimed to boost the level of economic activity. These could be either fiscal or monetary policies. For example, a reflationalary fiscal policy could be to reduce the level of taxation. This would increase the amount of disposable income people had and encourage them to spend more, therefore increasing output and employment.	Reflatorna politika	Bilo koje politike namijenjene podizanju nivoa ekonomske aktivnosti. One mogu biti fiskalne ili monetarne politike. Na primjer, reflatorna fiskalna politika može biti smanjenje nivoa oporezivanja. Ovo bi povećalo iznos raspoloživog dohodka koji ljudi imaju i podstaklo ih da troše više, čime bi se povećala proizvodnja i zaposlenost.
Regressive tax	A tax that takes a smaller proportion of a income as income rises. In other words it is	Regresivni porez	Porez koji uzima manji dio dohodka kada dohodak raste. Drugim riječima, to je porez koji

	a tax that hits less well-off people harder than the better-off. An example of a regressive tax is a poll tax. It is exactly the same amount for everyone, which makes it a much smaller proportion of a large income than a small one.		više pogoda siromašnije nego dobrostojeće. Primjer regresivnog poreza je lični porez. To je potpuno isti porez za svakoga, koji predstavlja mnogo manji dio velikog dohodka nego malog.
Relative Price	A ratio of any two prices or one particular price compared to a price index.	Relativna cijena	Odnos između dvije cijene ili jedna određena cijena upoređena sa indeksom cijena.
Research and development	Money spent on trying to develop new products. It is vital that firms spent a significant amount on this if they are to stay ahead of the competition and be able to launch new and innovative products.	Istraživanje i razvoj	Novac utrošen na pokušaj razvoja novih proizvoda. Važno je da preduzeća na ovo utroše značajne iznose, ako žele da budu ispred konkurenциje i da lansiraju nove i inovativne proizvode.
Resources	--The raw materials and other factors of production that enter the production process or final goods and services that are desired by economic agents.	Resursi	--Sirovine i drugi faktori proizvodnje koji ulaze u proces proizvodnje, ili finalna roba i usluge koje žele ekonomski posrednici.
Return on capital employed	Measures the profit as a percentage of the capital employed (the total capital invested in the business). It is a measure of how well the money invested in the business is providing a return to the investors.	Zarada od upotrijebljenog kapitala	Mjeri profit kao procenat upotrijebljenog kapitala (ukupni kapital uložen u preduzeće). To je mjeri za utvrđivanje koliko uspješno novac uložen u preduzeće donosi zaradu investitorima.
Revenue	The amount received by a producer from the sale of goods and services (the product of market price and quantity sold).	Prihod	Iznos koji proizvođač primi od prodaje robe i usluga (rezultat tržišne cijene i prodatog kvantiteta).
Revenue-neutral policies	If the government decide to reduce the level of taxation, they may also want to reduce the level of government expenditure by an equivalent amount. This would mean that the tax cut has no effect on the PSNCR (the	Politike neutralne po prihod	Ako vlada odluči da smanji nivo oporezivanja, takođe se mogu odlučiti i za smanjenje nivoa javnih izdataka za isti iznos. Ovo bi značilo da smanjenje poreza ne utiče na nivo državnih pozajmica. Stoga se i naziva politika neutralna po

	level of government borrowing). It is therefore termed a revenue-neutral policy.		prihod.
Risk	A measure of uncertainty about the value of an asset or the benefits of some economic activity.	Rizik	Mjera neizvjesnosti oko vrijednosti imovine ili koristi od neke ekonomske aktivnosti.
Risk Premium	An adjustment to a real interest rate to compensate for uncertainty in the ability of a borrower to service a loan.	Premija rizika	Ispravka realne kamatne stope da bi se nadoknадila neizvjesnost oko sposobnosti zajmoprimeca da servisira kredit.

S

Satiation	A level of consumption where the consumer is fully satisfied in a given period of time.	Zasićenost	Nivo potrošnje na kome je potrošač potpuno zadovoljen u datom vremenskom periodu.
Savings	The difference between income and expenditure in the current time period.	Štednja	Razlika između dohodka i troškova u tekućem vremenskom periodu.
Savings (S)	Any income that is not spent, but put aside. In economics it includes buying shares or securities. Savings are a leakage or withdrawal from the circular flow.	Štednja	Bilo koji dohodak koji nije potrošen, već stavljén sa strane. U ekonomiji ovo uključuje kupovinu akcija ili hartija od vrijednosti. Štednja je likaža ili povlačenje iz kružnog toka.
Say's Law	Say's Law was developed by French economist Jean-Baptiste Say. It states "Supply creates its own demand". This view is one adopted by classical economists to justify their argument that it is most important to improve the supply-side of the economy through supply-side policies. If this is done then the extra output will be demanded.	Say-ov zakon	Say-ov zakon razvio je francuski ekonomista Jean-Baptiste Say. Kaže se da "ponuda kreira sopstvenu potražnju". Klasični ekonomisti su usvojili ovo gledište kako bi opravdali svoj argument da je najvažnije poboljšati ekonomiju ponude putem politika ponude. Ako se ovo uradi, onda će se javiti potražnja za ekstra proizvodnjom.
Scarcity	A physical or economic condition where the quantity desired of a good or service exceeds the availability of that good or	Oskudica	Fizičko ili ekonomsko stanje u kome kvantitet željene robe ili usluga premašuje raspoloživost tih roba i usluga u odsustvu sistema racioniranja.

	service in the absence of a rationing system.		
Search (unemployment)	When somebody loses their job (or chooses to leave it), they will have to look for another one. If they are lucky they find one quite quickly, but they may be unlucky and it may take some time. On average it will take everybody a reasonable period of time as they search for the right job. This creates unemployment while they look. The more efficiently the job market is matching people to jobs, the lower this form of unemployment will be. However, if there is imperfect information and people don't get to hear of jobs available that may suit them then search unemployment will be higher.	Nezaposlenost u periodu traženja posla (Frikcijska nezaposlenost)	Kada neko izgubi svoj posao (ili odluči da ga napusti), onda će trebati da potraži drugi posao. Ako ima sreće brzo će naći posao, ali se može desiti da će mu za pronalaženje posla trebati više vremena. Prosječno će svakome trebati određeno vremenski period za pronalaženje odgovarajućeg posla. Ovim se stvara nezaposlenost, dok se traži posao. Što efikasnije tržište poslova pronalazi odgovarajuće poslove ljudima, to će ovaj oblik nezaposlenosti biti manji. Međutim, ako su informacije nesavršene i ljudi nisu obaviješteni o raspoloživim radnim mjestima koja bi im ogla odgovarati, onda će frikcijska nezaposlenost biti veća.
Secondary Stock/Bond Market	The market where existing shares of stock or existing bonds are traded. This market provides liquidity to these types of financial assets.	Sekundarno tržište akcija/obveznica	Tržište gdje se trguje postojećim akcijama ili obveznicama. Ovo tržište obezbjeđuje likvidnost ovim vrstama finansijske aktive.
Short Run Production	Production activity where only one factor of production may vary in quantity. All other factors of production are fixed in quantity. Substitution among factors is not possible.	Kratkoročna proizvodnja	Proizvodna aktivnost gdje samo jedan faktor proizvodnje može varirati u kvantitetu. Svi ostali faktori proizvodnje su fiksni kvantitet. Zamjena između faktora nije moguća.
Shortage	A market condition where the quantity demanded of a particular good or service exceed the quantity available.	Nestašica	Tržišni uslovi u kojima traženi kvantitet određene robe ili usluga premašuje raspoloživi kvantitet.
Social benefits	The total of private benefits and any external benefits. See also Externalities.	Socijalne naknade	Zbir privatnih i bilo kojih eksternih naknada. Takođe vidjeti eksternalije.
Social costs	The total of private costs and any external costs. See also Externalities.	Društveni troškovi	Zbir privatnih troškova i bilo kojih eksternih troškova. Takođe vidjeti Eksternalije.

Speculation	The purchase of a good or asset not intended for final consumption but rather in the expectation of future sale at some higher price.	Špekulacija	Kupovina robe ili imovine koje nisu namijenjene krajnjoj potrošnji, već budućoj prodaji po nekoj većoj cijeni.
Spending Multiplier	The relationship between an autonomous spending shock and eventual changes in aggregate income.	Mulltiplikator potrošnje	Veza između udara autonomne potrošnje i eventualnih promjena agregatnog dohodka.
Stagflation	Term for the twin economic problems of stagnation and inflation. Previously these two had not appeared together, it had been one or the other. Keynesian policy had no solution for this problem at the time.	Stagflacija	Naziv za dvostrukе ekonomski probleme stagnacije i inflacije. Predhodno se ova dva problema nisu javljali zajedno, već odvojeno. Kejnesijanska politika tada nije imala rješenje za ovaj problem.
Stagnation	This term refers to a negative level of economic growth - the economy shrinking. If this only happens in the short-term it may be called a recession, but if it lasts longer, then it may be referred to as stagnation.	Stagnacija	Naziv koji se odnosi na negativni nivo ekonomskog rasta – smanjenje ekonomije. Ako se ovo dešava samo u kratkom periodu, može se nazvati recesijom, ali ako traje duže, onda je to stagnacija.
Stagnation	An economic condition where an economy is facing relatively high rates of inflation, little or no growth, and high unemployment.	Stagnacija	Ekonomski uslovi u kojima je ekonomija suočena sa relativno visokim stopama inflacije, sporim ili nepostojećim rastom i visokom nezaposlenošću.
Steady-state		Stabilno stanje	
Stochastic		Stohastički	
Stock Variable	A variable measured at point in time.	Varijabilna akcije	Varijabilna koja se mjeri u vremenskoj tački.
Structural Unemployment	Unemployment that exists as a consequence of structural changes in economic activity.	Strukturna nezaposlenost	Nezaposlenost koja postoji kao posledica strukturnih promjena ekonomske aktivnosti.
Substitute Goods	A pair of goods where the quantity demanded of one increases when the price of a related good also increases.	Robe supstituti	Par roba gdje se traženi kvantitet jedne robe povećava kada se poveća cijena druge robe.
Substitution Effect	--The reaction of a consumer's demand for goods based on changes in relative prices	Efekat supstitucije	--Reakcija potražnje potrošača za robom na osnovu promjena relativnih cijena koja održava

	holding purchasing power (or utility) constant (see Income Effect).		konstantnim kupovnu moć (ili korist) (vidjeti Efekat dohodka).
Supply	A relationship between market price and quantities of goods and services made available for sale in a given period of time.	Ponuda	Odnos između tržišne cijene i kvantiteta robe i usluga raspoloživih za prodaju u datom vremenskom periodu.
Supply-side policies	Are policies that improve the workings of markets. In this way they improve the capacity of the economy to produce and so shift the aggregate supply curve to the right. This should enable the economy to grow in a non-inflationary way. Supply-side policies are usually advocated by classical and Monetarist economists who believe that free markets are the most important factor determining economic growth. Supply-side policies may include improving education and training, reducing the power of trade unions, removing regulations and so on.	Politike ponude	To su politike koje poboljšavaju funkcionisanje tržišta. Na ovaj način se poboljšava proizvodni kapacitet ekonomije i time se agregatna krivulja ponude pomjera u desno. Ovo bi omogućilo ekonomiji da raste na način koji neće izazvati inflaciju. Politike ponude obično zagovaraju klasični ekonomisti i monetaristi koji smatraju da su slobodna tržišta najvažniji faktor u određivanju ekonomskog rasta. Politike ponude mogu uključivati poboljšanje edukacije i obuke, smanjenje moći sindikata, ukidanje regulativa, itd.
Surplus	A market condition where the quantity supplied exceeds the quantity demanded.	Suficit	Stanje na tržištu u kome kvantitet ponude premašuje kvantitet potražnje.
Sustainable growth	Sustainable growth is economic growth that can continue over the long-term without non-renewable resources being used up.	Održivi rast	Održivi rast je ekonomski rast koji se može nastaviti dugoročno bez korišćenja neobnovljivih resursa.

T

Taxes (T)	Compulsory contributions exacted by a government for public purposes, other than for contributions to finance retirement and social insurance. It consists of all taxes imposed by a government whether the	Porezi	Obavezni doprinosi koje zahtijeva država za javne svrhe, a koji nisu doprinosi za finansiranje penzija i socijalnog osiguranja. Sastoje se od svih poreza koje je nametnula država, bilo da država sama naplaćuje poreze ili se oslanja na neki drugi
-----------	---	--------	---

	government collects the taxes itself or relies on another level of government to act as its collection agent.		državni nivo koji djeluje kao njena naplatna jedinica.
Total Effect	The observed change in quantity demanded due to a price change of one particular good.	Ukupni efekat	Primjećena promjena kvantiteta potražnje zbog promjene cijene jedne određene robe.
Trade cycle	The fluctuations in the rate of economic growth that take place in the economy. It is the aim of governments to try to dampen the effects of the trade cycle and get more balanced long-term growth, but so far they have had limited success. The peak of the trade cycle is usually referred to as a boom, and the trough as a recession or depression.	Privredni ciklus	Fluktuacije stope ekonomskog rasta koje se dešavaju u ekonomiji. Cilj vlada je da pokušaju da smanje efekte privrednog ciklusa i uspostave uravnotežen dugoročni rast, ali su u tome do sada imali limitiran uspjeh. Vrhunac provrednog ciklusa se obično naziva ekspanzija, dok se dno ciklusa zove recesija ili depresija.
Transfer payments	Payments for which no good or service is exchanged. This includes things like benefits, pensions and lottery payments. A significant proportion of government expenditure is on transfer payments.	Transferna plaćanja	Plaćanja za koja se ne vrši razmjena roba i usluga. Ovo uključuje naknade, penzije i plaćanja lutrije. Značajan dio državnih izdataka odnosi se na transferna plaćanja.
Transitive Preferences	A logical pattern of preferences where preference of one good over a second good and preference of the second good over a third good imply preference for the first good compared to the third good.	Tranzitorni prioriteti	Logičan obrazac prioriteta gdje prednost jedne robe nad drugom i prednost druge robe nad trećom ukazuju na prioritet prve robe u poređenju sa trećom robom.
Transitory Income	Unexpected changes or shocks to individual income. Often measured as the difference between observed income and permanent income.	Tranzitorni dohodak	Neočekivane promjene ili udari za lični dohodak. Često se mjeri kao razlika između očekivanog dohodka i stalnog dohodka.
Treasury Bills	Treasury Bills are a form of short-term government borrowing. When the government is a little short of funds	Državni zapisi	Državni zapisi su oblik kratkoročne državne pozajmice. Kada državi privremeno nedostaju sredstva, ona će emitovati državne zapise. Veličina

	temporarily they will make a Treasury Bill issue. The size of the issue depends on how much they need. The Bills are a promise to pay (an IOU) and usually mature after 91 days. They are offered to the money markets by a weekly tender.		emisije zavisi od potrebnih sredstava. Zapis su obećanje da će se platiti (IOU) i obično dospijevaju nakon 91 dana. Nude se na tržištima novca putem nedjeljnih tendera.
--	--	--	--

U

Unemployment	The difference between the number of people in the labor force and those working for pay.	Nezaposlenost	Razlika između broja ljudi koji čine radnu snagu i onih koji rade za platu.
Unemployment (U)	Joblessness. The measure of unemployment is the number of jobless people who are available for work and are actively seeking jobs.	Nezaposlenost	Mjera nezaposlenosti je broj ljudi bez posla koji su raspoloživi za rad i aktivno traže posao.
Unemployment rate (u)	The unemployment rate is unemployment as a percentage of the labor force	Stopa nezaposlenosti	Stopa nezaposlenosti je nezaposlenost kao procenat radne snage.
Unitary tax	See per-unit tax	Jedinstveni porez	Vidjeti Porez po jedinicu
Unitary-elastic Demand	When the percentage change in quantity demanded is exactly equal to the percentage change in market price.	Jedinstvena elastična potražnja	Kada je procenat promijene traženog kvantiteta potpuno jednak procentu promjene tržišne cijene.
Unrelated Goods	A pair of goods where the quantity demand of one is unaffected by changes in the price of the other.	Nepovezana roba	Par roba gdje na kvantitet potražnje jedne robe ne utiču promjene cijene druge robe.
Utility	A measure of the satisfaction received from some type of economic activity (i.e., consumption of goods and services or the sale of factor services).	Korist	Mjera zadovoljenja dobijena od neke vrste ekonomske aktivnosti (t.j., potrošnje roba i usluga ili prodaje faktorskih usluga).

V

Variable Costs of Production	Production costs related to changing quantities of a variable factor of production in the short run.	Varijabilni troškovi proizvodnje	Troškovi proizvodnje vezani za promjene kvantiteta varijabilnog faktora proizvodnje u kratkom periodu.
Velocity	The number of times a given quantity (stock) of money changes hands in a given time period (the ratio of expenditure in that time period to a given measure of the money supply).	Brzina	Koliko puta dati kvantitet novca promijeni vlasnika u datom vremenskom periodu (odnos izdataka u tom vremenskom periodu i date mjere novčane ponude).
Velocity of circulation (V)	The number of times a euro is spent, or turns over, in a specific period of time. Velocity affects the amount of economic activity generated by a given money supply.	Brzina opticaja	Koliko puta je Euro potrošen, ili obrnut u određenom vremenskom periodu. Brzina utiče na iznos ekonomske aktivnosti koju proizvede data novčana ponuda.
Voluntary unemployment	Exists when people have chosen not to work because they do not feel that wages at the existing equilibrium are high enough to justify them working. They may prefer instead to receive benefits. Classical economists argued that any unemployment remaining in the long-term would be voluntary as the economy would automatically tend towards full-employment. The level of voluntary unemployment is shown in the diagram below:	Dobrovoljna nezaposlenost	Postoji kada su ljudi izabrali da ne rade, jer smatraju da plate u postojećoj ravnoteži nisu dovoljno visoke da opravdaju njihov rad. Oni se mogu opredijeliti za primanje beneficija. Klasični ekonomisti smatraju da bi bilo koja nezaposlenost koja se održi na duži rok bila dobrovoljna, pošto bi ekonomija automatski nagnje ka potpunoj zaposlenosti. Nivo dobrovoljne nezaposlenosti prikazan je u donjem dijagramu:

W

Wage-price spiral	A wage-price spiral can occur when workers demand a pay rise above inflation. This will increase the firm's costs and mean that they in turn have to put their prices up further if they are to maintain their profit margin. If prices increase faster, then that will prompt workers to put in for a yet higher wage rise. If they are successful in this then the firm will have to put prices up further still, and if they do this then.....	Spirala plata i cijena	Spirala plata i cijena može se javiti kada radnici traže povišicu iznad inflacije. Ovo će uvećati troškove preduzeća, a to znači da će trebati da povećaju cijene, ako žele da održe svoju maržu profita. Ako se cijene brže uvećavaju, onda će to podstići radnike da traže još veće povišice. Ako uspiju u ovome, onda će preduzeće morati i dalje da povećava cijene, a ako to urade onda.....
Wants	Preferences for goods and services over and above human needs.	Želje	Preferencije za robom i uslugama preko i iznad ljudskih potreba.

Y

Yield	The ratio between the flow of returns (income, revenue, profits) generated by an asset and the purchase price of that asset.	Prinos	Odnos između toka zarade (dohodak, prihod, profit) proizvedene aktivom i cijene kupovine te aktive.
-------	--	--------	---

Izvori

Biz/ed / Institute for Fiscal Studies (IFS) Virtual Economy.
http://www.digitaleconomist.com/glossary_micro.html
<http://www.economist.com/research/Economics/alphabetic.cfm>
www.cirem.org.uk/definitions.html

Penguin Dictionary of Economics, sixth edition

A

Accounting policies	Accounting policies are the specific principles, bases, conventions, rules and practices adopted by an entity in preparing and presenting financial statements.	Računovodstvene politike	Računovodstvene politike su specifični principi, osnove, konvencije, pravila i prakse usvojene od strane nekog entiteta za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja.
Accrual basis	Accrual basis means a basis of accounting under which transactions and other events are recognized when they occur (and not only when cash or its equivalent is received or paid). Therefore, the transactions and events are recorded in the accounting records and recognized in the financial statements of the periods to which they relate. The elements recognized under accrual accounting are assets, liabilities, net assets/equity, revenue and expenses.	Obračunska osnova	Obračunska osnova predstavlja računovodstvenu osnovu po kojoj se transakcije i ostali događaji priznaju kada se dogode (a ne tek kada se primi ili plati gotovina ili gotovinski ekvivalent). Stoga se transakcije i događaji evidentiraju u računovodstvenoj evidenciji i priznaju u finansijskim izvještajima perioda na koje se oni odnose. Elementi koji se priznaju po obračunskom računovodstvu su aktiva, pasiva, neto aktiva/kapital, prihod i rashod.
Assets	Assets are resources controlled by an entity as a result of past events and from which future economic benefits or service potential are expected to flow to the entity. . Assets provide a means for entities to achieve their objectives. assets that are used to deliver goods and services in accordance	Aktiva	Aktiva predstavlja resurse koje kontroliše entitet kao rezultat predhodnih događaja, a od kojih se očekuje buduća ekonomski korist ili potencijalne usluge za entitet. Aktiva obezbjeđuje entitetu sredstva za postizanje ciljeva. Aktiva koja se koristi za dostavljanje roba i usluga u skladu sa ciljevima entiteta, ali koja ne proizvodi neto gotovinske

	with an entity's objectives but which do not directly generate net cash inflows are often described as embodying "service potential." Assets that are used to generate net cash inflows are often described as embodying "future economic benefits." To encompass all the purposes to which assets may be put, this Standard uses the term "future economic benefits or service potential" to describe the essential characteristic of assets.		prilive, često se opisuje kao aktiva koja ima "potencijal usuga." Aktiva koja se koristi za proizvodnju neto gotovinskih priliva se često opisuje kao aktiva koja posjeduje "buduće ekonomske koristi." Da bi se obuhvatile sve svrhe u koje se aktiva može upotrijebiti, ovaj Standard koristi termin "buduće ekonomske koristi ili potencijal usluga" kako bi se opisale osnovne karakteristike aktive.
Associate	Associate is an entity in which the investor has significant influence and which is neither a controlled entity nor a joint venture of the investor.	Pridruženo preduzeće	Pridruženo preduzeće je entitet u kome investitor ima značajan uticaj, a koje nije kontrolisani entitet niti zajednički poduhvat investitora.

B

Borrowing costs	Borrowing costs are interest and other expenses incurred by an entity in connection with the borrowing of funds.	Troškovi pozajmljivanja	Troškovi pozajmljivanja su kamate i ostali troškovi entiteta vezani za pozajmljivanje sredstava.
-----------------	--	-------------------------	--

C

Cash	Cash comprises cash on hand and demand deposits.	Gotovina	Gotovina se sastoji od gotovine u blagajni i depozita po viđenju.
Cash equivalents	Cash equivalents are short-term, highly liquid investments that are readily convertible to known amounts of cash and which are subject to an insignificant risk of changes in value.	Gotovinski ekvivalenti	Gotovinski ekvivalenti su kratkoročne, visokolikvidne investicije koje se mogu odmah pretvoriti u poznate gotovinske iznose i koje nose beznačajan rizik od promjene vrijednosti.
Cash flows	Cash flows are inflows and outflows of	Gotovinski	Gotovinski tokovi su prilivi i odlivi gotovine i

	cash and cash equivalents.	tokovi	gotovinskih ekvivalenata.
Consolidated financial statements	Consolidated financial statements are the financial statements of an economic entity presented as those of a single entity.	Konsolidovani finansijski izvještaji	Konsolidovani finansijski izvještaji su finansijski izvještaji ekonomskog entiteta prezentirani kao izvještaj jednog entiteta.
Contributions from owners	<p>Contributions from owners means future economic benefits or service potential that has been contributed to the entity by parties external to the entity, other than those that result in liabilities of the entity, that establish a financial interest in the net assets/equity of the entity, which:</p> <p>(a) Conveys entitlement both to distributions of future economic benefits or service potential by the entity during its life, such distributions being at the discretion of the owners or their representatives, and to distributions of any excess of assets over liabilities in the event of the entity being wound up; and/or</p> <p>(b) Can be sold, exchanged, transferred or redeemed. Control is the power to govern the financial and operating policies of another entity so as to benefit from its activities.</p>	Doprinosi od vlasnika	<p>Doprinosi od vlasnika su buduće ekonomske koristi ili potencijal usluga koje su entitetu priložile eksterne strane, koje ne rezultiraju obavezama entiteta i koje uspostavljaju finansijski interes u neto aktivi /kapitalu entiteta koji:</p> <p>(a) Prenosi ovlašćenje za raspodjelu budućih ekonomskih koristi ili potencijala usluge od strane entiteta tokom njegovog postojanja, a takva raspodjela je diskreciono pravo vlasnika ili njegovih predstavnika, kao i za raspodjelu viška aktive nad pasivom u slučaju prestanka rada; i/ili</p> <p>(b) se mogu prodati, razmijeniti, prenijeti ili otkupiti. Kontrola je moć upravljanja finansijskim i operativnim politikama drugog entiteta, kako bi se imalo koristi od njegovih aktivnosti.</p>
Controlled entity	Controlled entity is an entity that is under the control of another entity (known as the controlling entity).	Kontrolisani entitet	Kontrolisani entitet je entitete koji je pod kontrolom drugog entiteta (kontrolnog entiteta).
Controlling entity	Controlling entity is an entity that has one or more controlled entities.	Kontrolni entitet	Kontrolni entitet je entitet koji ima jedan ili više kontrolisanih entiteta.

D

Distributions	Distributions to owners means future economic benefits or service potential distributed by the entity to all or some of its owners, either as a return on investment or as a return of investment.	Raspodjela	Raspodjela vlasnicima podrazumijeva buduće ekonomske koristi ili potencijal usluga koje entitet distribuira svim vlasnicima ili nekom od vlasnika, bilo kao prinos od investicija ili prinos investicija.
---------------	--	------------	---

E

Economic entity	Economic entity means a group of entities comprising a controlling entity and one or more controlled entities. Other terms sometimes used to refer to an economic entity include “administrative entity,” “financial entity,” “consolidated entity” and “group.” An economic entity may include entities with both social policy and commercial objectives. For example, a government housing department may be an economic entity which includes entities that provide housing for a nominal charge, as well as entities that provide accommodation on a commercial basis.	Ekonomski entitet	Ekonomski entitet je grupa entiteta koja se sastoji od kontrolnog entiteta i jednog ili više kontrolisanih entiteta. Ostali nazivi koji se odnose na ekonomski entitet uključuju “administrativni entitet,” “finansijski entitet,” “konsolidovani entitet” i “grupa.” Ekonomski entitet može uključivati entitete sa socijalnom politikom i sa komercijalnim ciljevima. Na primjer, državni stambeni sektor može biti ekonomski entitet koji uključuje entitete koji obezbjeđuju stanove za po nominalnoj cijeni, kao i entitete koji obezbjeđuju smještaj na komercijalnoj osnovi.
Equity method	Equity method is a method of accounting whereby the investment is initially recorded	Metoda kapitala	Metoda kapitala je računovodstvena metoda gdje se investicija početno evidentira po cijeni koštanja, a

	at cost and adjusted thereafter for the post-acquisition change in the investor's share of net assets/equity of the investee. The statement of financial performance reflects the investor's share of the results of operations of the investee.		zatim se vrše ispravke zbog promjena nakon akvizicije u investitorovom dijelu neto aktive/kapitala entiteta u koji je investirano. Izvještaj o finansijskom učinku odražava investitorov dio rezultata operacija entiteta u koji je investirano.
Exchange difference	Exchange difference is the difference resulting from reporting the same number of units of a foreign currency in the reporting currency at different exchange rates.	Razlika razmjene	Razlika razmjene je razlika nastala izvještavanjem istog broja jedinica strane valute u izvještajnoj valuti, po različitim deviznim kursevima.
Expenses	Expenses are decreases in economic benefits or service potential during the reporting period in the form of outflows or consumption of assets or incurrences of liabilities that result in decreases in net assets/equity, other than those relating to distributions to owners.	Rashod	Rashod je smanjenje ekonomске koristi ili potencijala usluga tokom izvještajnog perioda u obliku odliva ili potrošnje aktive, ili pojave pasive koja rezultira smanjivanjem neto aktive/kapitala, a koje se ne odnosi na raspodjelu vlasnicima.
Extraordinary items	Extraordinary items are revenue or expenses that arise from events or transactions that are clearly distinct from the ordinary activities of the entity, are not expected to recur frequently or regularly and are outside the control or influence of the entity.	Vanredne stavke	Vanredne stavke su prihod ili rashod koji su nastali zbog događaja ili transakcije koji se jasno razlikuju od redovnih aktivnosti entiteta, a koje se neće često i redovno dešavati i koji su van kontrole ili uticaja entiteta.

F

Fair value	Fair value is the amount for which an asset could be exchanged, or a liability settled, between knowledgeable, willing parties in	Fer vrijednost	Fer vrijednost je iznos za koji neka aktiva može biti razmijenjena ili obaveza izmirena, između upoznatih, voljnih strana u transakcijama na
------------	---	----------------	--

	an arm's length transaction.		otvorenom tržištu.
Financial asset	A financial asset is any asset that is: (a) Cash; (b) A contractual right to receive cash or another financial asset from another entity; (c) A contractual right to exchange financial instruments with another entity under conditions that are potentially favorable; or (d) An equity instrument of another entity.	Finansijska aktiva	Finanasijska aktiva je bilo koja aktiva koja je: (a) Gotovina; (b) Ugovorno pravo primanja gotovine ili druge finansijske aktive od drugog entiteta; (c) Ugovorno pravo razmjene finansijskih instrumenata sa drugim entitetom pod uslovima koji su potencijalno povoljni; ili (d) Instrument kapitala drugog entiteta.
Financial statements	A complete set of financial statements includes the following components: (a) Statement of financial position; (b) Statement of financial performance; (c) Statement of changes in net assets/equity; (d) Cash flow statement; and (e) Accounting policies and notes to the financial statements. The components listed above are referred to by a variety of names both within and across jurisdictions. The statement of financial position may also be referred to as a balance sheet or statement of assets and liabilities. The statement of financial performance may also be referred to as a statement of revenues and expenses, an income statement, an operating statement, or a profit and loss statement. The notes to the financial statements may include items	Finansijski izvještaji	Kompletan set finansijskih izvještaja uključuje sljedeće komponente: (a) Izvještaj o finansijskoj poziciji; (b) Izvještaj o finansijskom učinku; (c) Izvještaj o promjenama neto aktive/kapitala; (d) Izvještaj o gotovinskom toku; i (e) Računovodstvene politike u napomene uz finansijske izvještaje. Gore navedene komponente imaju razne nazive u okviru nekih jurisdikcija. Izvještaj o finansijskoj poziciji može se nazivati i bilans stanja ili izvještaj o imovini i obavezama. Izvještaj o finansijskom učinku zove se i izvještaj o prihodu i rashodu, bilans uspjeha, operativni izvještaj, ili izvještaj o dobitku i gubitku. Napomene uz finansijske izvještaje mogu uključivati stavke koje se, u nekim jurisdikcijama, nazivaju "tabele".

	referred to as “schedules” in some jurisdictions.		
Foreign currency	Foreign currency is a currency other than the reporting currency of an entity.	Strana valuta	Strana valuta je valuta koja nije izvještajna valuta entiteta.
Foreign operation	Foreign operation is a controlled entity, associate, joint venture or branch of the reporting entity, the activities of which are based or conducted in a country other than the country of the reporting entity.	Inostrana operacija	Inostrana operacija je kontrolisani entitet, pridruženo preduzeće, zajednički poduhvat ili filijala izvještajnog entiteta, čije su aktivnosti zasnovane, ili se vrše, u zemlji koja nije zemlja izvještajnog entiteta.
Fundamental errors	Fundamental errors are errors discovered in the current period that are of such significance that the financial statements of one or more prior periods can no longer be considered to have been reliable at the date of their issue.	Fundamentalne greške	Fundamentalne greške su greške otkrivene u tekućem periodu, koje su toliko značajne da se finansijski izvještaji jednog ili više predhodnih perioda ne mogu smatrati pouzdanim na datum njihovog izdavanja.

G

Government Business Enterprise	Government Business Enterprise means an entity that has all the following characteristics: (a) Is an entity with the power to contract in its own name; (b) Has been assigned the financial and operational authority to carry on a business; (c) Sells goods and services, in the normal course of its business, to other entities at a profit or full cost recovery; (d) Is not reliant on continuing government funding to be a going concern (other than purchases of outputs at arm's length); and	Državno poslovno preduzeće	Državno poslovno preduzeće je entitet koji ima sve sljedeće karakteristike: (a) Da je entitet koji ima moć ugovaranja u sopstveno ime; (b) Ima finansijska i operativna ovlašćenja da vrši određeni posao; (c) Prodaje robu ili usluge, u okviru svog uobičajenog poslovanja, drugim entitetima da bi se došlo do profita ili potpune nadoknade troškova; (d) Ne oslanja se na kontinuirano finansiranje vlade da bi bilo aktivno preduzeće (pored kupovine proizvoda na otvorenom tržištu); i (e) Kontroliše ga entitet javnog sektora.
--------------------------------	---	----------------------------	---

	<p>(e) Is controlled by a public sector entity.</p> <p>Government Business Enterprises (GBEs) include both trading enterprises, such as utilities, and financial enterprises, such as financial institutions. GBEs are, in substance, no different from entities conducting similar activities in the private sector. GBEs generally operate to make a profit, although some may have limited community service obligations under which they are required to provide some individuals and organizations in the community with goods and services at either no charge or a significantly reduced charge.</p>		<p>Državna poslovna preduzeća uključuju privredna preduzeća i finansijska preduzeća, kao što su finansijske institucije. Ona se u suštini ne razlikuju od entiteta koji vrše slične aktivnosti u privatnom sektoru.</p> <p>Državna preduzeća rade da bi ostvarila profit, iako neka mogu imati limitirane obaveze opštinskih usluga, prema kojima se od njih zahtijeva da nekim pojedincima i organizacijama u opštini obezbjede robu i usluge besplatno, ili sa znatno smanjenom cijenom.</p>
--	---	--	--

J

Joint venture	Joint venture is a binding arrangement whereby two or more parties are committed to undertake an activity which is subject to joint control.	Zajednički poduhvat	Zajednički poduhvat je obavezujući ugovor kojim se dvije ili više strana obavezuju da preuzimaju aktivnost koja podliježe zajedničkoj kontroli.
---------------	--	---------------------	---

L

Liabilities	Liabilities are present obligations of the entity arising from past events, the settlement of which is expected to result in an outflow from the entity of resources embodying economic benefits or service potential.	Pasiva	Pasiva predstavlja sadašnje obaveze entiteta koje su nastale iz predhodnih događaja, čije će izmirenje rezultirati odlivom resursa koji sadrže ekonomsku korist ili potencijal usluga.
-------------	--	--------	--

M

Materiality	Materiality information is material if its omission or misstatement could influence the decisions or assessments of users made on the basis of the financial statements. Materiality depends on the nature or size of the item or error judged in the particular circumstances of omission or misstatement.	Materijalnost	Informacije su materijalne ako se njihovim izostavljanjem ili pogrešnim prikazivanjem može uticati na odluke ili procjene korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja. Materijalnost zavisi od prirode ili veličine stavke ili greške koje se procjenjuju u određenim okolnostima izostavljanja ili pogrešnog prikazivanja informacija.
Minority interest	Minority interest is that part of the net surplus (deficit) and of net assets/equity of a controlled entity attributable to interests which are not owned, directly or indirectly through controlled entities, by the controlling entity.	Manjinski interes	Manjinski interes je onaj dio neto suficita (deficita) i neto aktive/kapitala kontrolisanog entiteta koji se može pripisati interesima koji nisu u vlasništvu, direktno ili indirektno preko kontrolisanih entiteta, kontrolnog entiteta.

N

Net assets/equity	Net assets/equity is the residual interest in the assets of the entity after deducting all its liabilities. Net assets/equity may be positive or negative.	Neto aktiva/kapital	Neto aktiva/kapital je preostali interes u aktivi entiteta nakon oduzimanja svih obaveza entiteta. Neto aktiva/kapital mogu biti pozitivni ili negativni.
Net surplus/deficit	Net surplus/deficit comprises the following components: (a) Surplus or deficit from ordinary activities; and (b) Extraordinary items.	Neto suficit/deficit	Neto suficit/deficit sadrži sljedeće komponente: (a) Suficit ili deficit od uobičajenih aktivnosti; i (b) Vanredne stavke.

O

Ordinary activities	Ordinary activities are any activities which are undertaken by an entity as part of its service delivery or trading activities. Ordinary activities include such related activities in which the entity engages in furtherance of, incidental to, or arising from these activities.	Uobičajene aktivnosti	Uobičajene aktivnosti su bilo koje aktivnosti koje vrši entitet kao dio svojih aktivnosti pružanja usluga ili trgovine. Uobičajene aktivnosti uključuju takve povezane aktivnosti u kojima entitet učestvuje, a koje su nastale od tih aktivnosti.
---------------------	---	-----------------------	--

Q

Qualifying asset	Qualifying asset is an asset that necessarily takes a substantial period of time to get ready for its intended use or sale.	Kvalifikaciona aktiva	Kvalifikaciona aktiva je aktiva za koju je neophodan znatan vremenski period da bi bila spremna za svoju namijenjenu upotrebu ili prodaju.
------------------	---	-----------------------	--

R

Reporting currency	Reporting currency is the currency used in presenting the financial statements.	Izvještajna valuta	Izvještajna valuta je valuta koja se koristi za prezentaciju finansijskih izvještaja.
Reporting date	Reporting date means the date of the last day of the reporting period to which the financial statements relate.	Izvještajni datum	Izvještajni datum je datum poslednjeg dana izvještajnog perioda na koji se odnose finansijski izvještaji.
Revenue	Revenue is the gross inflow of economic benefits or service potential during the reporting period when those inflows result in an increase in net assets/equity, other than increases relating to contributions from owners.	Prihod	Prihod je bruto priliv ekonomskih koristi ili potencijala usluga tokom izvještajnog perioda, kada ti prilivi rezultiraju povećanjem neto aktive/kapitala, koje se ne odnosi na doprinose od vlastnika.

S

Surplus/deficit	Surplus/deficit from ordinary activities is the residual amount that remains after expenses arising from ordinary activities have been deducted from revenue arising from ordinary activities.	Suficit/deficit	Suficit/deficit od uobičajenih aktivnosti je rezidualni iznos koji preostaje nakon što se rashodi nastalih od uobičajenih aktivnost oduzmu od prihoda nastalih od uobičajenih aktivnosti.
-----------------	--	-----------------	---

Svrha finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji su strukturisana prezentacija finansijske pozicije i transakcija entiteta. Ciljevi finansijskih izvještaja opšte namjene je da obezbijede informacije o finansijskoj poziciji, učinku i gotovinskim tokovima entiteta koje su od koristi širokom spektru korisnika za donošenje i procjenjivanje odluka o alokaciji resursa. Ciljevi finansijskih izvještaja opšte namjene u javnom sektoru su obezbjeđivanje informacija korisnih za donošenje odluka i demonstriranje odgovornosti entiteta za resurse koji su mu povjereni:

- (a) Pružanje informacija o izvorima, alokaciji i upotrebi finansijskih resursa;
- (b) Pružanje informacija o tome kako entitet finansira svoje aktivnosti i ispunjava zahtjeve za gotovinom;
- (c) Pružanje informacija koje su korisne za procjenu sposobnosti entiteta da finansira svoje aktivnosti i da izvršava ispunjava svoje obaveze;
- (d) Pružanje informacija o finansijskom stanju entiteta i promjenama; i
- (e) Pružanje agregatnih informacija korisnih za procjenu učinka entiteta u odnosu na cijene koštanja usluga, efikasnosti i uspjeha.

Finansijski izvještaji opšte namjene takođe mogu služiti za prognoziranje, pružanjem informacija koje su korisne za predviđanje nivoa resursa potrebnih za kontinuitet operacija i povezane rizike i neizvjesnosti. Finansijsko izvještavanje može korisnicima pružiti informacije koje:

- (a) Pokazuju da li su resursi dobijeni i korišćeni u skladu sa zakonski usvojenim budžetom; i

(b) Pokazuju da li su resursi dobijeni i korišćeni u skladu sa zakonskim i ugovornim zahtjevima, uključujući finansijske limite koje su utvrdila odgovarajuća zakonodavna tijela.

Da bi se ispunili ovi ciljevi, finansijski izvještaji obezbeđuju informacije o entitetovoj:

- (a) Aktivi;
- (b) Pasivi;
- (c) Neto aktivi/kapitalu;
- (d) Prihodu;
- (e) Rashodu; i
- (f) Gotovinskim tokovima.

Izvor

2003 IFAC HANDBOOK OF INTERNATIONAL PUBLIC SECTOR ACCOUNTING
PRONOUNCEMENTS - IPSAS 1 — PRESENTATION OF FINANCIAL STATEMENTS
<http://www.ifac.org/PublicSector/>

Indeks - Index

A

Abundance, 31, 62
Accelerator, 3, 62
Accounting policies, 55, 58, 111, 115
Accrual basis, 58, 111
Adaptive expectations, 3, 62
Adaptivna očekivanja, 3, 62
Ad-valorem porezi, 3, 62
Ad-valorem taxes, 3, 62
Aggregate demand, 3, 23, 62, 63
Aggregate demand curve, 23, 63
Aggregate supply, 3, 23, 63
Aggregate supply curve, 23, 63
Agregatna ponuda, 3, 63
Agregatna potražnja, 3, 62
Akcelerator, 3, 62
Aktiva, 4, 52, 64, 111
Amortizacija, 4, 75
Anticiklične politike upravljanja potražnjom, 4, 70
AS-AD Analiza (analiza agregatna ponuda-agregatna potražnja), 4
AS-AD Analysis, 4
Assets, 4, 52, 64, 111
Associate, 58, 112
Autonomna potrošnja, 4, 64
Autonomous Expenditure, 4, 64
Average propensity to consume (APC), 42, 64
Average rate of tax (t), 42, 64

B

Balance of payments (BOP), 64

Balance of payments (BP), 4
Balance of payments accounts, 42, 64
Balanced budget, 50, 65
BDP, 5, 16, 30, 33, 44, 83, 93, 95, 101, 102
Bilans plaćanja (BP), 4, 64
Birth rate, 47, 65
Bond, 31, 39, 46, 65, 97, 104
Borrowing costs, 59, 112
Bruto domaći proizvod, 5, 83
Bruto domaći proizvod (BDP), 5
Bruto investicije, 5, 83
Brzina, 5, 109
Brzina optičađa, 5, 109
Budget Set, 46, 65
Business cycle, 36, 65
Business Inventories, 36, 66

C

Canons of taxation, 38, 66
Capital account (CP), 20, 66
Capital expenditure, 20, 66
Capital gain, 20
Capital Loss, 20, 66
Capital stock (K), 18, 67
Cash, 29, 54, 55, 56, 99, 112, 115
Cashflows, 56
Cijene faktora, 5, 78
Ciklična nezaposlenost, 5, 71
Circular flow of income, 24, 67
Classical Economics, 21, 31, 67, 93
Coefficient of determination (R^2), 21, 67
Competition, 22, 27, 45, 68, 91, 95
Complementary Goods, 22, 68

Complete Preferences, 36, 68
Confidence interval, 17, 68
Consolidated financial statements, 56, 112
Consumer, 16, 25, 37, 38, 44, 69, 87, 101
Consumer Optimum, 38
Consumer Price Index (CPI), 16, 25, 69, 87
Consumer Surplus, 38
Consumption, 38, 69
Contractionary fiscal policy, 22, 70
Contractionary monetary policy, 22, 70
Contributions from owners, 52, 112
Controlled entity, 56, 113
Controlling entity, 56, 113
Convergence criteria, 22, 70
Corporation tax, 36, 70
Cost-push factors, 11, 70
Cost-push inflation, 16, 70
Counter-cyclical demand management policies, 4, 70
Cross-Price Elasticity of Demand, 50
Current account (CA), 49, 71
Current expenditure, 48, 71
Cyclical Unemployment, 5

D

Decreasing Returns to Scale (DRS), 32, 71
Deficit ratio (B/Y), 21, 71
Deflacija, 5, 71
Deflaciona fiskalna politika, 6, 22, 70, 72

Deflaciona monetarna politika, 6, 22, 70, 72
Deflacione politike, 6, 18, 71, 72
Deflacioni jaz, 6, 72
Deflate, 18, 71
Deflation, 5, 71
Deflationary fiscal policy, 6, 22, 70, 72
Deflationary gap, 6, 72
Deflationary monetary policy, 6, 22, 70, 72
Deflationary policies, 6, 18, 71, 72
Demand, 16, 23, 30, 35, 36, 47, 72, 73, 74, 75
Demand Curve, 23, 73
Demand management policies, 35, 47, 74, 75
Demand-deficient unemployment, 30, 74
Demand-pull inflation, 16, 74
Demand-side, 47
Demand-side policies, 35, 75
Depreciation, 4, 75
Devaluation, 6, 75
Devalvacija, 6, 75
Devizni kurs, 6, 7, 77
Diminishing Marginal Productivity (DMP), 32, 75
Diminishing returns, 32, 75
Direct taxes, 7
Direktni porezi, 7
Disposable income, 43, 76
Distributions, 59, 113
Dobrovoljna nezaposlenost, 7, 109
Dohodak, 7, 25, 43, 76, 83, 96
Doprinosi od vlasnika, 52, 112
Društveni troškovi, 7

Državni izdaci ili potrošnja, 7, 83
Državni troškovi kapitala, 7
Državni zapisi, 7, 108
Državno poslovno preduzeće, 53,
116
Dugoročna proizvodnja, 8, 88
Durable Goods, 49, 76

E

Economic entity, 54, 113
Economic rent, 8, 76
Economies of scale, 8, 76
Efekat dohodka, 8, 83, 106
Efekat supstitucije, 8, 106
Egzogena (objašnjavajuća)
varijabila, 8, 77
Ekonomija obima, 8, 76
Ekonomski renta, 8, 76
Ekonomski entitet, 54, 113
Ekspanzivna fiskalna politika, 9, 77
Ekspanzivna monetarna politika, 9,
77
Eksternalije, 7, 9, 77, 105
Eksterne koristi, 10, 77
Eksterni troškovi, 10, 77
Elastičnost potražnje na cijenu, 10,
97
Elastičnost potražnje na dohodak, 10,
11, 83, 84
Employment (L), 51, 76
Endogena varijabila, 11, 76
Endogenous variable, 11, 76
Equilibrium, 43, 77
Equity method, 57, 114
Exchange difference, 59, 114
Exchange Rate, 6, 77
Exchange rate (E), 7, 77
Exogenous (explanatory) variable, 8,
77
Expansionary fiscal policy, 9, 77

Expansionary monetary policy, 9, 77
Expenses, 59, 114
Exports (X), 18, 77
External benefits, 10, 77
External costs, 10, 77
Externalities, 7, 9, 46, 77, 105
Extraordinary items, 57, 60, 114, 118

F

Factor Prices, 5, 78
Factors of production, 41, 78
Factors of Production, 41, 78
Fair value, 54, 115
Faktori koji podsticaju troškovima, 11,
70
Fer vrijednost, 54, 115
Fiksna nerezidentna investicija, 11,
80
Fiksna residentna investicija, 11, 80
Fiksni troškovi proizvodnje, 11, 80
Final Goods and Services, 11, 78
Finalna roba i usluge, 11, 78
Financial asset, 54, 115
Financial Intermediation, 11, 78
Financial statements, 55, 115
Finansijski izvještaji, 55, 60, 115,
119, 120
Finansijsko posredovanje, 11, 78
Finansiranje, 12, 81
Fiscal drag, 13, 79
Fiscal policy, 13, 79
Fisher equation of exchange, 12, 79
Fisher-ova jednačina razmjene, 12,
79
Fiskalna politika, 9, 13, 77, 79
Fiskalna prepreka, 13, 79
Fixed Costs of Production, 11, 80
Fixed nonresidential Investment, 11,
80
Fixed Residential Investment, 11, 80

Flow Variable, 50, 80
Foreign currency, 59, 117
Foreign exchange, 48, 80
Foreign operation, 56, 116
Frictional (search) unemployment,
13, 80
Frictional unemployment, 30
Frictional Unemployment, 14, 81
Frikcijska nezaposlenost, 13, 14, 30,
80, 81, 104

Full-employment equilibrium, 43, 81
Fundamental errors, 55, 116
Fundamentalne greške, 55, 116
Funding, 12, 81
Funkcija proizvodnje, 14, 98

G

GDP, 5, 30, 33, 44, 83, 93, 95, 101
Gearing ratio, 21, 82
Geografska nepokretnost, 14, 82
Geographical immobility, 14, 82
Gini coefficient, 14, 82
Gini koeficijent, 14, 82
GNP, 5, 83
Gotovina, 54, 55, 112, 115
Gotovinski ekvivalenti, 56, 112
Gotovinski tokovi, 56, 112
Government Business Enterprise, 53,
116
Government capital expenditure, 7
Government current expenditure, 7,
48, 82, 83
Government expenditure or spending
(G), 7, 83
Granica proizvodnih mogućnosti, 14,
98
Granična korisnost, 15, 89
Granična sklonost potrošnji, 15, 88,
89
Granična sklonost trošenju, 15, 89

Granična stopa poreza, 15, 89
Granična stopa supstitucije, 15, 89
Granični prihod, 15, 89
Granični troškovi, 15, 88
Gross Domestic Product, 5, 83
Gross Domestic Product (GDP), 5
Gross Investment, 5
Gross national product, 5, 83

H

Human Capital/Wealth, 26, 83

I

Imovina koja ne proizvodi dohodak,
16, 94
Implicit Price Deflator (IPD), 16, 83
Implicitni deflator cijena, 16, 83
Imports, 50, 83
Imports (M), 50
Income, 7, 8, 10, 11, 16, 41, 45, 83,
84, 94, 99, 106
Income (Y), 7
Income Effect, 8, 83
Income elasticity of demand, 10, 83
Income Elasticity of Demand, 11, 84
Income-Neutral Good, 45, 84
Increasing Returns to Scale (IRS),
43, 84
Indeks cijena potrošačkih dobara, 16,
69
Indifference Curve, 23, 84
Indirect taxes, 16, 84
Indirektni porezi, 16, 84
Inferior Good, 16, 85
Inferiora roba, 16, 85
Inflacija, 16, 70, 74, 85
Inflacija potražnje, 16
Inflacija troškova, 16
Inflacijski jaz, 17, 85

Inflation, 16, 85
Inflationary gap, 17, 85
Inostrana operacija, 56, 116
Instrument tržišta novca, 17, 91
Interest elasticity of demand for investment, 19, 85
Interest rate (i), 20, 85
Interest Sensitivity of Money Demand, 33, 85
Intermediate Goods and Services, 17, 86
Intermedijarne robe i usluge, 17, 86
Interval povjerenja, 68
Interval povjerenja, 17
Investicija, 18, 29, 86, 93
Investment, 5, 18, 28, 29, 33, 83, 85, 86, 93
Invisible hand, 29, 86
IS-LM analiza, 18, 86
IS-LM Analysis, 18, 86
Istraživanje i razvoj, 18, 102
Izazvati deflaciјu, 18, 71
Izazvati reflaciju, 18, 102
Iznos kapitala, 18, 67
Izvještajna valuta, 56, 118
Izvještajni datum, 56, 118
Izvoz, 18, 77

J

Javna roba, 19, 99
Javni dug, 19, 92
Jedinstvena elastična potražnja, 19, 108
Jedinstveni porez, 19, 108
Joint venture, 60, 117

K

Kamatna elastičnost potražnje za investicijama, 19, 85

Kamatna stopa, 20, 30, 44, 85, 93, 100, 101
Kapitalni gubitak, 20, 66
Kapitalni izdatak, 20, 66
Kapitalni račun (KR), 20, 66
Kejnesijanska ekonomija, 18, 20, 86
Keynesian Economics, 20, 86
Klasična ekonomija, 21, 67
Koefficijent deficita, 21, 71
Koefficijent determinacije (R²), 21, 67
Koefficijent poluge, 21, 82
Komplementarne robe, 22, 68
Konkurenčija, 22, 68
Konsolidovani finansijski izvještaji, 56, 112
Kontraktivna fiskalna politika, 22, 70
Kontraktivna monetarna politika, 22, 70
Kontrolisani entitet, 56, 113
Kontrolni entitet, 56, 113
Korist, 22, 109
Kratkoročna proizvodnja, 22, 105
Kratkotrajna roba, 22, 93
Kriterijumi konvergencije, 22, 70
Krivulja agregatne ponude, 23, 63
Krivulja agregatne potražnje, 23, 63
Krivulja indiferentnosti, 23, 84
Krivulja potražnje, 23, 73
Kružni tok prihoda, 24, 67
Kvalifikaciona aktiva, 56, 118
Kvantitativna teorija novca, 24, 100
Kvantitativna jednačina, 25, 100

L

Laissez-faire, 25, 87
Laissez-faire-Puštanje na volju, 25, 87
Laspeyres Index, 25, 87
Laspeyres-ov indeks, 25, 87

Leksikografski prioriteti, 25, 87
Lexicographic Preferences, 25, 87
Liabilities, 34, 58, 87, 117
Lični dohodak, 25, 43, 76, 96
Likvidnost, 25, 87
Liquidity, 25, 39, 87, 88
Liquidity Premium, 39
Ljudski kapital/imovina, 26, 83
Long Run Production, 8, 88
Lorenova krivulja, 26, 88
Lorenz Curve, 14, 26, 82, 88

M

M, 12, 24, 35, 79, 91, 100
M1, 26, 35, 88, 91
M2, 26, 35, 88, 91
Manjinski interes, 56, 118
Marginal Costs, 15, 88
Marginal propensity to consume, 15, 88
Marginal Propensity to Consume, 15, 89
Marginal Propensity to Spend, 15, 89
Marginal Rate of Substitution, 15, 89
Marginal rate of tax (t), 15, 89
Marginal Revenue, 15, 89
Marginal Utility, 15, 31, 75, 89
Market, 17, 39, 46, 49, 50, 89, 90, 91, 97, 104
Market intervention, 49, 90
Marža profit, 26, 99
Materiality, 57, 117
Materijalnost, 57, 117
Merit goods, 26, 90
Meritorna roba, 26, 90
Metoda kapitala, 57, 114
Minority interest, 56, 118
Monetarism, 27, 90
Monetarizam, 27, 90
Monetarna baza, 27, 90

Monetarna politika, 9, 27, 77, 90
Monetarni multiplikator, 27, 91
Monetary Base, 27, 90
Monetary policy, 27, 90
Money Market Instrument, 17, 91
Money Multiplier, 27, 91
Money supply, 35, 91
Monopol, 27, 91
Monopolistic Competition, 27
Monopolistička konkurenčija, 27, 91
Monopoly, 27, 91
Multiplikator potrošnje, 28, 105
Multiplier, 28, 91
Multiplikator, 28, 91

N

Nacionalni dohodak, 28, 92
Nacionalni izdaci za potrošnju, 28, 92
National Debt, 19, 92
National expenditure, 28, 92
National Income, 5, 28, 43, 81, 83, 91, 92
National income accounts, 43, 92
Natural rate of unemployment, 40, 92
Needs, 37, 93
Neelastičnost potražnje na cijenu, 28, 97
Negotiation Space, 42, 93
Neplanirane investicije, 28, 86
Nepovezana roba, 29, 109
Nestašica, 29, 105
Net assets/equity, 57, 118
Net surplus/deficit, 57, 118
Neto aktiva/kapital, 57, 118
Neto gotovina potrebna javnom sektoru, 29, 99
Neto investicija, 29, 93
Neto suficit/deficit, 57, 118

Nevidljiva ruka, 29, 86
Nezaposlenost, 14, 29, 30, 48, 74,
81, 104, 106, 108
Nivo cijena, 30, 97
Nominal GDP, 16, 30, 83, 93
Nominal Interest Rate, 30, 93
Nominalna kamatna stopa, 30, 93
Nominalni BDP, 30, 93
Non-Durable Goods, 22, 93
Non-Income Producing Asset, 16, 94
Normal Good, 31, 94
Normalna roba, 31, 94
Nova klasična ekonomija, 31, 93

O

Obilje, 31, 62
Obračunska osnova, 58, 111
Obveznica, 31, 65
Occupational immobility, 41, 94
Održivi rast, 31, 107
Oligopol, 31, 94
Oligopoly, 31, 94
Opadajuća granična korisnost, 31, 75
Opadajuća granična produktivnost,
32, 75
Opadajući prinosi, 32, 71, 75
Open-market operations, 32, 94
Operacije na otvorenom tržištu, 32,
94
Oportunitetni troškovi, 33, 95
Opportunity Cost, 33, 95
Optimum proizvođača, 33, 98
Ordinary activities, 59, 118
Osjetljivost investicija na kamatu,
33, 85
Osjetljivost novčane potražnje na
kamatu, 33, 85
Oskudica, 33, 104

P

Paasche Index, 33, 95
Paasche-ov indeks, 33, 95
Pareto Optimum, 33, 95
Paretov optimum, 33, 95
Paretovo poboljšanje, 33, 95
Paritet kupovne moći, 33, 44, 100,
101
Pasiva, 34, 58, 87, 117
Perfect Competition, 45
Permanent Income, 47, 95
Permanent-income hypothesis, 39,
95
Personal Income, 25, 43, 76, 96
Per-unit tax, 36, 96
Phillips Curve, 34, 96
Phillips-ova krivulja, 34, 96
Politike neutralne po prihod, 34, 103
Politike ponude, 34, 106
Politike potražnje, 35, 75
Politike upravljanja potražnjom, 35,
47, 74, 75
Ponuda, 35, 91, 106
Porez na dobit preduzeća, 36, 70
Porez po jedinicu, 19, 36, 96, 108
Porezi, 7, 36, 38, 66, 76, 107
Poslovne zalihe, 36, 66
Poslovni ciklus, 36, 65
Potencijalna proizvodnja, 36, 96
Potential Output, 36, 96
Potpune preferencije, 36, 68
Potražnja, 36, 72
Potrebe, 37, 93
Potrošač, 37, 69
Potrošački optimum, 38, 69
Potrošački višak, 38, 69
Potrošnja, 4, 7, 38, 64, 69, 82
PPP, 33, 44, 100, 101
Pravila oporezivanja, 38, 66
Premija likvidnosti, 39, 88

Premija rizika, 39, 103
Present Value, 45, 96
Pretpostavka stalnog dohodka, 39, 95
Price Elastic Demand, 10, 97
Price elasticity of demand, 10, 97
Price Elasticity of Demand, 10, 50,
71, 97
Price Inelastic Demand, 28, 97
Price level (P), 30, 97
Pridruženo preduzeće, 58, 112
Prihod, 15, 39, 58, 89, 103, 119
Primarno tržište akcija/obveznica,
39, 97
Primary Stock/Bond, 39
Prinos, 39, 110
Prirodna stopa nezaposlenosti, 40,
92, 93
Private benefits, 40, 97
Private costs, 40, 98
Privatne koristi, 40, 97
Privatni troškovi, 40, 98
Privredni ciklus, 40, 107
Producer, 33, 41, 48, 98
Producer Optimum, 33, 98
Production Function, 14, 98
Production Possibilities Frontier, 14,
98
Profesionalna imobilnost, 41, 94
Profit, 26, 41, 99
Profit margin, 26, 99
Profits, 41, 99
Progresivni porez, 41, 99
Progressive tax, 41, 99
Proizvođač, 41, 98
Proizvodni faktori, 41, 78
Prosječna poreska stopa, 42, 64
Prosječna sklonost potrošnji (PSP),
42, 64
Prostor za pregovore, 42, 93
PSNCR, 19, 29, 34, 92, 99, 103
Public goods, 19, 99

Public Sector Net Cash Requirement
(PSNCR), 29, 99

Purchasing power parity, 33, 44,
100, 101

Q

Qualifying asset, 56, 118
Quantity Equation, 25, 100
Quantity theory of money, 24, 100

R

Računi bilansa plaćanja, 42, 64
Računi nacionalnog dohodka, 43, 92
Računovodstvene politike, 55, 58,
111, 115
Rashod, 59, 114
Raspodjela, 59, 113
Raspoloživi dohodak, 43, 76
Raspoloživi lični dohodak, 43, 76
Rastući prihodi na opseg, 43, 84
Rate of interest, 20, 100
Rate of Time Preference, 47, 101
Rationing Systems, 46, 101
Ravnoteža, 43, 50, 77, 81, 89
Razlika razmjene, 59, 114
Real exchange rate (R), 44, 101
Real GDP, 16, 44, 83, 101, 102
Real Interest Rate, 44, 101
Real terms, 44, 101
Real wage (w), 44, 101
Realna kamatna stopa, 44, 101
Realne plate, 44, 101
Realni BDP, 44, 101
Realni iznosi, 44, 101
Recesija, 44, 102
Recession, 44, 102
Reflate, 18, 102
Reflationary policy, 44, 102
Reflatorna politika, 44, 102

Regresivni porez, 45, 102
Regressive tax, 45, 102
Relative Price, 45, 102
Relativna cijena, 45, 102
Reporting currency, 56, 118
Reporting date, 56, 118
Research and development, 18, 102
Resources, 45, 102
Resursi, 41, 45, 78, 102
Return on capital employed, 51, 103
Revenue, 34, 39, 58, 103, 119
Revenue-neutral policies, 34, 103
Risk, 39, 45, 103
Risk Premium, 39, 103
Rizik, 45, 103
Roba neutralna na dohodak, 45, 84
Robe supstituti, 45, 106

S

Sadašnja vrijednost, 45, 96
Satiation, 51, 103
Savings, 48, 103
Savršena konkurenčija, 45, 95
Say-ov zakon, 3, 46, 63, 104
Say's Law, 3, 46, 63, 104
Scarcity, 33, 104
Secondary Stock/Bond, 46
Sekundarno tržište akcija/obveznica, 46, 104
Set budžeta, 46, 65
Short Run Production, 22, 105
Shortage, 29, 105
Sistemi racioniranja, 46, 101
Social benefits, 46, 105

Social costs, 7
Socijalne naknade, 46, 105
Speculation, 48, 105
Špekulacija, 48, 105
Spending Multiplier, 28, 105
Spirala plata i cijena, 46, 110
Stabilno stanje, 47, 106
Stagflacija, 47, 105
Stagflation, 47, 105
Stagnacija, 47, 105, 106
Stagnation, 47, 105, 106
Stalni dohodak, 47, 95
Steady-state, 47, 106
Štednja, 48, 103
Stochastic, 47, 106
Stock Variable, 50, 106
Stopa nataliteta, 47, 65
Stopa nezaposlenosti, 40, 47, 93, 108
Stopa vremenske preferencije, 47, 101
Strana potražnje, 47, 75
Strana valuta, 48, 59, 80, 117
Structural Unemployment, 48
Strukturna nezaposlenost, 48, 106
Substitute Goods, 45, 106
Substitution Effect, 8, 83, 106
Surplus, 48, 49, 57, 59, 71, 98, 107, 118, 119
Supply, 34, 35, 46, 104, 106
Supply-side policies, 34, 106
Sustainable growth, 31, 107

Taxes (T), 36, 107
Tekuća potrošnja, 48, 71
Tekući državni izdaci, 48, 82
Tekući račun, 49, 71
Total Effect, 50, 107
Trade cycle, 40, 107
Trajna potrošnja roba, 49, 76
Transfer payments, 49, 107
Transforna plaćanja, 49, 107
Transitive Preferences, 49, 108
Transitory Income, 49, 108
Tranzitorni dohodak, 49, 108
Tranzitorni prioriteti, 49, 108
Treasury Bills, 7, 108
Troškovi pozajmljivanja, 59, 112
Tržišna intervencija, 49, 90
Tržište, 39, 46, 49, 50, 89, 97, 104

U

Ukupni efekat, 50, 107
Unakrsna elastičnost potražnje, 50, 71
Unemployment, 14, 29, 40, 47, 48, 71, 81, 93, 106, 108
Unitary tax, 19, 108
Unitary-elastic Demand, 19, 108
Unrelated Goods, 29, 109
Uobičajene aktivnosti, 59, 118
Uravnoteženi budžet, 50, 65
Utility, 22, 109
Uvoz, 50, 83

Vanredne stavke, 57, 60, 114, 118
Variable Costs of Production, 51, 109
Varijabila akcije, 50, 106
Varijabila toka, 50, 80
Varijabilni troškovi proizvodnje, 51, 109
Velocity, 5, 109
Velocity of circulation, 109
Velocity of circulation (V), 5
Voluntary unemployment, 7, 109

W

Wage-price spiral, 46, 110
Wants, 51, 110

Y

Yield, 31, 39, 94, 110

Z

Zajednički poduhvat, 60, 117
Zaposlenost, 51, 76
Zarada od upotrijebljenog kapitala, 51, 103
Zasićenost, 51, 103
Želje, 51, 110